

Literatura použitá při překladu:

Lidový sborník modliteb a bohoslužebných zpěvů pravoslavné církve (tzv. „Gorazdův sborník“) (připravil svatý vladyka mučedník Gorazd Pražský a Moravsko-slezský; 1. vydání – Praha, 1933; 2. upravené vydání – Praha, 1951)

Božská liturgie sv. Jana Zlatoústého (vydal presbyter Čestmír Kráčmar – Praha, 1927)

Služebník, tisnenie sedmoje (upravený reprint – Praha, V jámě 6, 1950; další reprint – Církevní nakladatelství, Bratislava, 1980)

Služebník (upravený reprint synodálního vydání – Moskva, 1997 a opr. vyd. 2003)

Ieratikon (vydání Ieras Monis Simonos Petras, Agion Oros, 2004)

Překlad „Nového zákona Pána našeho Ježíše Krista“ (bilingue, církevně-slovanský a český text; vydáno ve dvou dílech – Petrohrad, 1892—97)

Dále bylo přihlíženo k liturgickým překladům do ruštiny a angličtiny, které jsou dostupné na internetu (překlady z církevně-slovanské i řecké předlohy), zvláště:

Anglický překlad publikovaný na oficiálním webu Greek Orthodox archdiocese of America: www.goarch.org

Pravoslavné bohoslužby v překladu z řeckého a církevně-slovanského jazyka, kniha 3., vydání 2., Moskva 2010, v PDF: www.ogkochetkov.ru

Překlad na website – Azbuka víry: www.azbyka.ru

Božská liturgie našeho svatého otce Basila Velikého (Pracovní překlad, Litoměřice; 2018)

Božská liturgie sv. Basila Velikého

Starší české překlady — dle „Sborníku modliteb a zpěvů...“ (sv. biskupa mučedníka Gorazda) a „Služebniku...“ (Čestmíra Kráčmara) — revidovány, upraveny a rozšířeny dle církevně-slovanského (s přihlédnutím k řeckému) znění.

Připravil prot. Jan Baudiš s kolektivem duchovních a teologů.

Jazyková spolupráce a závěrečná korektura: Darja Mužíková

Bilingue. Liturgická edice s církevně-slovanským textem a paralelním českým překladem

V Jihlavě 2011—19—25. Verze z 2025/2 — v. 0.62 R

ΒΗΣΕΤΒΕΝΝΑΔ ΛΙΤΥΡΓΙΑ ἮΨΕ ΒΟ ΕΤΥΧΖ ΟΨΑ ΝΑΨΕΓΩ ΒΑΣΙΛΙΑ ΒΕΛΙΚΑΓΩ.

Božská liturgie svatého Basila Velikého

ЧИНЪ
СВАЩЕННЫА И БЖЕСТВЕННЫА ЛІТЪРГІА
ИЖЕ ВО СТЫХЪ ОЦА НАШЕГЪ
БАСІЛІА ВЕЛІКАГЪ,
АРХІЕПІСКОПА ВЕСАРІА КАППАДОКІЙСКІА.

Хотѣи свашченникъ бжественное совершати тайнодѣяствіе, долженъ ѣсть перѣдѣ оубо примиренъ быти со всѣми, и не имѣти чѣго на кого, и сердце же, ѣлика сила, ѿ лукавыхъ влостей помысловъ, воздержати се съ вечера, и трезвѣтиса даже до времени свашченнодѣяствіа. Времени же настѣвша, повнегда совершати ѡбычный предстоѣтелю поклонъ, вхѣдитъ въ храмъ: и соединѣна со діакономъ, творѣтъ къспѣ къ востѣкѣ предъ стѣми двѣрьми поклонѣніа три.

Таже глѣтъ діаконъ: Благословѣи владыко.

Сщеникъ: Благословенъ бгъ нашъ, всегда, нынѣ и прѣсно, и во вѣки вѣковъ, ѡмнѣнь.

Начинаетъ глаголати діаконъ: Црѣю нбный: Трисѣое. По Оце нашъ:

Сщеникъ: Ико твоѣ ѣсть црѣтво:

Таже глаголетъ:

Помѣлѣи насъ гдѣ, помѣлѣи насъ: великаго во ѡвѣта недоумѣюще, ію ти млтвѣ ѡко блѣтъ грѣшнѣи прносімъ: помѣлѣи насъ.

Слѣва:

Гдѣ, помѣлѣи насъ, на тѣ во оуповахомъ, не прогнѣвайса на ны сѣлаѡ, ниже помани беззаконіи нашихъ: но прѣзри и нынѣ ѡко блгострѣбенъ, и ижебви ны ѿ враговъ нашихъ. Ты во ѣси бгъ нашъ, и мы людѣ твоѣ, вси дѣла рѣкѣ твоѣю, и ѡма твоѣ призываемъ.

V ostatním viz poznámky k překladu liturgie sv. Jana Zlatoústého.

Historická poznámka k termínům služby liturgie sv. Basila

Dříve se sloužila liturgie sv. Basila na každý svátek, kdežto liturgie sv. Jana Zlatoústého byla vnímána jako liturgie všednodenní. Pak se začalo prosazovat sloužení liturgie sv. Jana i ve svátky (protože je kratší). Ustanovení, že liturgie sv. Basila se slouží jen 10 × v roce, nebylo přijato pro omezení této liturgie, ale naopak, aby bylo zachráněno její konání. (*Prof. N. D. Uspenskij: O službě dvou liturgií*)

V liturgii sv. Jana Zlatoústého se při zvolání kněze před svatým přijímáním věřících může vkládat vsuvka ct. Nikodima Svatohorce: „S bázní Boží (s láskou) a u víře přistupte!“ V liturgii sv. Basila, která by se měla udržovat bez různých pozdějších přídavek, by však vsuvka „s láskou“ nejspíš být neměla.

Na závěr podtrhneme, co bylo výše uvedeno o starobylosti této liturgie. V současném liturgickém životě pravoslavné církve reprezentuje liturgie sv. Basila nejstarobylější liturgické formy (v jistém smyslu to platí pak ještě i o liturgii předem posvěcených Darů a samozřejmě i o liturgii sv. Jakuba, která se však slouží jen zcela výjimečně a rozhodně nikoliv na běžných farnostech). Zastupuje dnes ve všech našich chrámech všechny dávné prvokřesťanské bohoslužebné řády. Proto je vhodné udržovat při službě této liturgie ranně křesťanskou duchovní atmosféru, preferovat prostotu ve výrazu i formě, zdržovat se novějších liturgických prvků; snažit se, aby věřící, přítomní v chrámu při službě, pocítili více než jindy vanutí ducha prvních křesťanských staletí. Tomu je vhodné přizpůsobit i bohoslužebný zpěv, resp. nápěvy určené pro službu liturgie sv. Basila.

Zde je několik skromných návrhů, jak odlišit tuto službu od obvykle konaných bohoslužeb. Tam, kde se používá elektrické světlo při liturgii, dle možností upřednostnit alespoň při liturgiích sv. Basila osvětlení svícemi. Možno jistě použít co nejprostší bohoslužebné odění. Vzdát se některých slavnostně komplikovaných součástí pozdně byzantského či carského typu a okázalosti v obřadu. Mitroformní kněží by např. mohli zvážít zda sloužit tuto liturgii s mitrou. Není už dnes jistě zakazováno číst tiché dlouhé liturgické modlitby beze spěchu nahlas, aby se všichni přítomní mohli poučit jejich hlubokým obsahem a účastí na těchto modlitbách povznést svou duši intenzivněji než obvykle. Zvláště to vše platí pro službu liturgie sv. Basila spojené s večerní (v takovém případě je žádoucí konat ji odpoledne či v podvečer, což pomůže věřícím se jí účastnit).

Ct. Nikodim Svatohorec v Pidalionu při komentování 19. pravidla Laodicejského sněmu žádá, aby kněží při proměňování neřikali tento dodatek, který učinil někdo nevzdělaný (viz už citace výše). Tato vsuvka není ani v benátských vydáních liturgie. Nenacházela se v pramenech, které používal Bessarion, ani v pramenech sv. Marka Efezského.

Třetí požehnání svatých Darů se tedy v liturgii sv. Basila má konat při slovech: „Prolitou za život (Řekové správně dodávají ještě: a za spásu) světa.“

V zde předkládaném liturgickém textu jsme v epiklezi – u modlitby před samotným žehnáním předložených darů – použili jako poslední slovo „učinil“ místo původního „ukázal“ (jak je to v řečtině i církevní slovanštině). Teologický význam je tu v obou případech stejný, ale *ukázal* patří do kontextu klasické řečtiny, jehož výklad není u nás běžně známý. Jedná se o proměnu darů a tu v češtině lépe vystihuje námi zvolené slovo *učinil*.

Poznámka k použité terminologii

Co se používaného pojmosloví týče, čerpá toto znění liturgie ze dvou tradičních českých pravoslavných zdrojů: „Lidového sborníku modliteb a bohoslužebných zpěvů pravoslavné církve“ (odtud např. již zažitá termíny: Tajina, Bohorodice atd.) a překladu „Nového zákona Pána našeho Ježíše Krista“ (*Petrohrad, 1892–97*), což je jediný český kanonický pravoslavný novozákonní překlad (odtud byl přejet počeštěný pojem „blahodať“).

V liturgii sv. Basila se pro řeč o svatých Darech (Tělu a Krvi Kristových) často vyskytuje termín *svjatynja* (agiasma), který v tomto kontextu překládáme jako *svátost*. Tam, kde se hovoří o *tainstvach* samozřejmě překládáme jako *tajiny*, jak je to u nás od dob sv. Gorazda II. obvyklé.

Z církevně slovanského jazyka jsme si vypůjčili pojem „blahodať“, abychom vymezili slovo „milost“ pro překlad *milost* (znamená: smilování nebo právně: zrušení soudu). *Blahodať* je vyhrazena pro řeč o nestvořené energii Boží – v pravoslavné spiritualitě i věrouce má zásadní význam mít takový vyhrazený pojem. Lze se oprávněně domnívat, že kdyby na našem území nebylo přetrženo pěstování pravoslavné víry, pak bychom měli slovo *blahodať* i v současné běžné češtině. Jedná se tu samozřejmě jazykovou výpůjčku, leč z jazyka blízkého, který je nejen naším národním i církevním dědictvím, ale i pramenem češtiny. Přebírání cizích slov do naší mluvy je běžnou záležitostí, a neobsahuje-li dosavadní lexikum češtiny termín, který by významově odpovídal a všestranně vyhovoval, nebývá zvykem se přejímkám bránit (čeština přejímá vcelku ochotně – mnoho slov máme dávno z ruštiny, z němčiny, nyní z angličtiny a z dalších jazyků). Lingvisticky vzato nemá *blahodať* pochybně nic společného s blahem – jádrem pojmu je: dar.

Božská liturgie svatého otce našeho Basila Velikého, archiepiskopa Caesareje Kappadocijské

Proskomidie

Kněz, který hodlá vykonat službu Božských Tajin, se má dříve smířit se všemi a nemít nic proti komukoliv, má chránit srdce jak možno od zlých myšlenek, být zdrženlivým a střízlivým od předvečera až do času služeb Božích. V ustanovený čas se kněz i diakon postaví před svatými dveřmi oltáře a učiní společně, žehnajíce se, tři poklony k východu. Potom praví:

Diákon: Požehnej, vladyko!

Kněz: **B**lahosloven Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův, amen.

Diákon: Králi nebeský... (Následuje Trisagion až po Otče náš.)

Kněz: Neboť tvé jest království...

Potom říkají oba:

Smiluj se nad námi, Pane, smiluj se nad námi, neboť žádné omluvy nevědouce, tuto modlitbu tobě, jako Vládci svému, my hříšníci přinášíme: smiluj se nad námi.

Sláva Otci i Synu i Svatému Duchu.

Pane, smiluj se nad námi, neboť v tebe doufáme; nehněvej se na nás velmi, aniž rozpomínej se na hříchy naše, ale pohleď i nyní jako milosrdný na nás a zbav nás nepřátel našich; neboť tys Bůh náš a my lid tvůj, všichni dílo rukou tvých a jméno tvé vzýváme.

I nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

И́ ны́нѣ:

Мнѡлоу́сѣрдїа двѣрїи ѿвѣрзи на́мъ, бл҃гословѣннаа Б҃же, надѣю́щїи҃са на тѣ да не погнѣнемъ, но да ѡзбавимса тво́ю ѿ вѣдъ: ты бо єси спаса́и҃е ро́да хрїстїанскаго.

Та́же ѿхо́дѣтъ ко іко́нѣ хрїто́вѣ и́ целѡютъ ѡ, глаго́люще:

Прѣчѣтомъ тво́емъ ѡбразъ покланѣемса бл҃гїи, прося́ще прощѣнїа прегрѣшѣнїи на́шихъ, Хрїте Б҃же: ко́лею бо благово́лиах єси плѡтїю взы́ти на кр҃стѣ, да ѡзбавиши, ѡже со́здѣах єси, ѿ рабо́ты вражіа. Тѣмъже благода́рственикоу ко́пїемъ ти: ра́доу҃ти ѡспѡлнѣах єси всѣ, сп҃се на́шихъ, прише́дый спастїи мїръ.

Та́же цѣлѡютъ и́ іко́нъ вѣы, глаго́люще трѡпа́рь:

Мнѡлоу́сѣрдїа єщи҃и ѡсѡбѣннїкъ, мнѡу҃сти сподо́би на́съ Б҃же, прїзри на лю́ди согрѣшнѣшыхъ, ѡвнѣ ѡакъ при҃сно єна́хъ твою: на тѣ бо оупова́юще, ра́дѡша, ко́пїемъ ти, ѡакъ ѡногда Гаврїїахъ безплѡтныхъ архїєпсѡпатрїихъ.

Та́же прикло́нїше главо́, глаго́люще єно́ моли́тебъ:

Г҃и, низпослѣ ѡбѣтъ твою́ єхъ высо́ты єтѣагоу жнѡнїа тво́его, и́ оупрѣпнѣ ма́ въ предлежа́щїю сла́вѣ твою: да неосла́ждѣннѡ предстѣа́нъ єтра́шномъ прѣто́лѣ тво́емъ, и́ безкро́вное свѣщеннодѣ́нствїе совершѣ. ѡакъ твоѡ́ єсть єна́ и́ сла́ва, во вѣки вѣкѡвъ. ѡ́мнїи.

Та́же тво́раѣтъ и́ къ лико́мъ покло́ны по єди́номъ, и́ тѣакъ ѿхо́дѣтъ въ же́ртвеникѣ, глаго́люще:

Єнїа́хъ въ до́мѣ тво́емъ, поклони́са ко хра́мъ єтѡ́мъ тво́емъ въ єтра́тѣ тво́емъ. Г҃и, напѣаки ма́ прѣвдою тво́єю, вра́гъ моїхъ ра́ди ѡспра́ки прѣдъ тво́ю пѣть мої. ѡакъ неѣсть ко оупрѣтѣхъ ѡхъ ѡсѣнны, єрѣце ѡхъ єрѣтно, грѡкъ ѿвѣрѣтъ горѣањ ѡхъ, ѡзы́ки євоїми лыца́хъ. Єда́нѣ ѡмъ Б҃же, да ѿпа́дѣтъ ѿ мы́слей євоїхъ, по мнѡже́ртвѣ нечѣстїа ѡхъ ѡзрїни ѡ, ѡакъ прѣвогорчїша тѣ Г҃и. И́ да козвѣєла́тса всѣ оупова́ющїи на тѣ, во вѣки козрѣдѡютса, и́ вєла́ши.

správně, muselo by slovo „proměnit“ znít v infinitivu /metavalein/, což tak není, takže celá tato druhá vsuvka byla zjevně slepě převzata z liturgie sv. Jana a neorganicky vložena do liturgie sv. Basila.

2.) Dále si všimněme, že tato druhá vsuvka v epiklese liturgie sv. Basila je zbytečná, protože v anafoře liturgie sv. Basila se už dříve hovořilo a působení Ducha Svatého (vzývání Svatého Ducha v první části epiklese, aby na Dary sestoupil a „požehnal je a posvětil“), kdežto v liturgii sv. Jana byla zatím jen prosba o sestoupení Svatého Ducha, a proto se na závěr ještě dodává: „Proměniv (je Duchem Svatým)“.

3.) Tato druhá vsuvka vytváří liturgickou „zrůdnost“ čtverého požehnání svatých Darů, čemuž se lze vyhnout jedině tím, že se – v rozporu s celou tradicí – vynechá třetí požehnání svatých Darů (při slovech: „Prolitou za život světa“) a toto třetí požehnání se přesune na řečenou vsuvku (při slovech: „Proměniv je...“)

4.) I ct. Nikodim Svatohorec zdůrazňuje ve svém Pidalion (Kormidlo): „Vždy, když duchovní slouží liturgii sv. Basila Velikého, nechť neříkají v čase proměnění a posvěcení Tajin výraz »Proměniv je Duchem svým Svatým«, protože je to dodatek kohosi nevzdělaného a opovážlivého, který aby se ukázal jako protivník latiníků, převzal tato slova z liturgie svatého Jana Zlatoústého a vsunul je do Basilovy liturgie...“

Tyto chyby spravedlivě vyvolaly kritiku ruských theologů. Očekává se, že jedním z důležitých úkolů budoucího ruského sněmu bude, vynětí těchto vsuvek z liturgie sv. Basila a návrat epiklese této liturgie do původního stavu. Dopusavad to nebylo učiněno zřejmě kvůli obavám z obvinění z „modernismu“ ze strany staroobřadců. A potom – jakékoliv opravy liturgie byly v Rusku na mnohá desetiletí takřka znemožněny porevolučními reformami tzv. „obnovlenců“; předrevoluční bohoslužby se tím staly nedotknutelným ideálem. Od těch dob se prosadily jen dvě „novoty“: nesrovnatelně častější svaté přijímání laiků (před revolucí bylo obvyklé, že věřící přijímali jednou do roka) a všelidový zpěv při bohoslužbách (a nikoliv pouze zpěv sboru, jak to bylo dříve, s výjimkou Symbolu víry a Otčenáše; při řeckých bohoslužbách se však tyto dva texty vždy zásadně čtou, tj. nezpívají; podle staré tradice je u Řeků čte nejdůstojnější nesloužící osoba či nejstarší člen bohoslužebného shromáždění nebo host). (Ep. Vasil Krivošein – výpisky z díla)

Jiní uvádějí: K liturgii sv. Basila Velikého je nutno říci, že slova: „Proměniv je Duchem svým Svatým,“ nebyla v původním vydání této liturgie. Jsou převzata z liturgie sv. Jana Zlatoústého. Při pozorném čtení textu epiklese vidíme, že tam nepatří. Proto jsou v mnohých vydáních liturgie vynechána.

Jestliže v liturgii sv. Jana Zlatoústého tato vsuvka nikterak nenarušuje slovní postup epiklese (protože je vložena mezi dvě věty a nikoliv doprostřed jedné věty) a konec konců má zde už také svou tradici (od 11. století), tak v liturgii sv. Basila Velikého nemá – dle názoru mnohých – žádné místo. Jednak proto, že z hlediska gramatického opravdu nepřipustně narušuje postup epiklese. Je totiž vložena doprostřed jedné věty a úplně tím rozbíjí slovosled epiklese – věta proměňování chleba v Tělo Kristovo gramaticky pak vůbec nedává smysl, protože věta je přerušena po slově „ukaz“ (vyjev; u nás *učin*) (v ř. i csl. v infinitivu), aniž by bylo dopovězeno, co má být ukázáno, resp. vyjeveno. A potom také kvůli tomu, že liturgie sv. Basila Velikého (spolu s liturgií sv. Jakuba, která se však už téměř nekoná) zastupuje v současném pravoslavném liturgikonu starší liturgické formy (myslí se zde eucharistická část liturgie), a tak v ní tato relativně novodobá úprava nemá místo.

Do liturgie sv. Basila byla tato vsuvka převzata z liturgie sv. Jana Zlatoústého, což je zjevné i z toho, že se tato vsuvka v žádném řeckém rukopisu liturgie sv. Basila nenalézá.

Znění epiklese liturgie sv. Basila v Gorazdově sborníku bylo na místě této vsuvky pozměněno, protože nebylo lingvisticky únosné uveřejnit v obecně srozumitelné češtině text, který by (kvůli oné vsuvce) nedával smysl.

Ponechme tedy vsuvku obsahující tropar třetí hodinky s úryvkem z 50. žalmu pro použití výhradně při liturgii sv. Jana Zlatoústého, kde má svůj smysl (mj. i v tom, že při epiklesi – těsně před proměněním svatých Darů – slouží jako upomínka skutečnosti, že na díle spásy člověka a na daru eucharistie má účast celá svatá Trojice: eucharistický kánon včetně epiklese se modlitebně obrací k Bohu Otci, tropar třetí hodinky se pak obrací k Synu a oba verše z 50. žalmu jsou podle tradičního výkladu o Svatém Duchu). V liturgii sv. Basila je tato vsuvka nadbytečná, protože v modlitbě epiklese jsou těsně před proměňováním svatých Darů všechny Osoby Božské Trojice už vzpomenuy.

Závažná je i druhá vsuvka vnesená do epiklese liturgie sv. Basila Velikého: „Proměniv je Duchem svým Svatým.“

1.) Tato vsuvka byla učiněna ve slovanském textu liturgie sv. Basila pod zřejmým vlivem textu liturgie sv. Jana Zlatoústého. V řeckém znění liturgie se tato vsuvka jeví jako nepřipustná gramatická chyba (slovo „proměniv“ /metavalon/ nemůže v tomto tvaru následovat po infinitivu „ukázat“ /anadeixai/; v liturgii sv. Jana následuje slovo „proměniv“ po slově „učin“ /poimson/ v rozkazovacím způsobu. Aby byla vsuvka v liturgii sv. Basila

Bránu milosrdenství otevři nám, požehnaná Bohorodice, abychom doufajíc v tebe nezhylnuli, ale osvobozeni byli tebou od všeliké bídy; ježto jsi spása pokolení křesťanského.

Nato odejdou k ikoně Kristově a říkají:

Přečistému obrazu tvému klaníme se, Blahý, prosíce za odpuštění hříchů svých, Kriste Bože; neboť tys ráčil dobrovolně tělem vstoupiti na kříž, abys vysvobodil z otroctví nepřítele ty, jež jsi byl stvořil. Proto vděčně voláme k tobě: Radostí naplnil jsi vše, Spasiteli náš, přišed spasit svět.

I žehnajíce se, políbí ikonu Krista. — Potom odcházejí k ikoně Bohorodice, říkajíce:

Jsouc milosrdenství pramen, rač slitovati se nad námi, Bohorodice! Shlédni na lid hříšný, zjev jako vždy moc svou. Neboť v tebe doufajíc, k tobě, jako kdysi Gabriel, beztělesných vrchní vojevůdce, voláme: Raduj se!

I žehnajíce se, líbají ikonu Bohorodice. — Poté se postaví uprostřed, skloní oba hlavu a kněz říká tuto modlitbu:

Hospodine, vztáhni ruku svou s výsosti svatého sídla svého a posilni mne k nastávající službě tvé, abych, stana před strašným trůnem tvým, nekravou obět neodsouzeně vykonal. Neboť tvá jest moc i sláva, na věky věkův. Amen.

Nato se oba pokloní též lidu a odcházejí do oltáře, řkouce:

Vejdu do domu tvého a klaněti se budu svatému chrámu tvému v bázni tvé. Hospodine, veď mne ve spravedlnosti své; pro nepřátele mé spravuj před sebou cestou mou; neboť není v ústech jejich pravdy, srdce jejich je daremné, hrobem otevřeným je hrdlo jejich, jazykem svým klamou. Sudiž je, Bože, nechať padnou od úmyslů svých, pro množství nešlechetností jejich zavrhní je, neboť odporní jsou tobě, Hospodine. I ať rozveselí se všichni, kdož doufají v tebe, na věky ať se radují, a ty přebývatí budeš v nich; i ať honosí se tebou všichni, kdož milují jméno tvé. Neboť ty žehnáš spravedlivému, Hospodine, a štítem zalíbení korunoval jsi nás.

ѦА ВХ НІХЪ, ꙗ ПОХВАЛАЧЕА Ѡ ТВЕѢ ЛЮБАЦІИ ꙗМА ТВОЕ. ꙗКѠ ТЫ
БЛАГОСЛОВИШИ ПРАВЕДНИКА, ГДН. ꙗКѠ ѠРЪЖІЕМЪ БЛАГОВОЛЕНІА
ВЪКНЧАА ѢСН НАСЪ.

ВШЕДШЕ ЖЕ ВО СВАТІАНИЦЕ, ТВОРАТЪ ПОКЛОНЫ ТРИ ПРѢ СТОЮ ТРАПЕЗЮ, ꙗ
ЦЕЛЮТЪ СТОЕ ѢВЛІЕ ꙗ СТОЮ ТРАПЕЗЪ. ТАЖЕ ПРІЕМЛЮТЪ ВЪ РЪКИ СВОА КІИЖДО
СТІХАРЬ СВОЮ, ꙗ ТВОРАТЪ ПОКЛОНЫ ТРИ КЪ ВОСТОКУ, ГЛАГОЛЮЩЕ ВЪ СЕБѢ КІИЖДО:

БЖЕ, ѠЧІСТИ МА ГРЕШНАГО ꙗ ПОМИЛЪШІ МА.

ТАЖЕ ПРИХОДІТЪ КЪ СВАЦЕННИКУ ДІАКОНЪ, ДЕРЖА ВЪ ДЕСНОЮ РЪЦЕ СТІХАРЬ СО
ѠРАРЕМЪ, ꙗ ПОДКЛОНИКЪ ѢМЪ ГЛАВЪ, ГЛАГОЛЕТЪ:

БЛГОСЛОВИ, ВЛАДЫКО, СТІХАРЬ СО ѠРАРЕМЪ.

СЦЕННИКЪ ГЛАГОЛЕТЪ:

БЛГОСЛОВЕНЪ БЪХ НАШЪ, ВСЕГДА, НЫНѢ ꙗ ПРИСНО, ꙗ ВО ВЪКНИ ВЪКЮВЪ.

ТАЖЕ ѠХОДІТЪ КЪ СЕБѢ ДІАКОНЪ, ВО ѢДИНЪ СТРАНЪ СВАТІАНИЦА, ꙗ ѠБЛАЧИЧЕА ВЪ
СТІХАРЬ, МОЛАСА СЦЕ:

ВОЗРАДУЧЕА ДУША МОА Ѡ ГДѢ, ѠБЛАЧЕ ВО МА ВЪ РІЗЪ СПАСЕНІА, ꙗ
ѠДЕЖДЕЮ ВЕЕЛІА ѠДѢА МА: ꙗКѠ ЖЕНИХЪ ВОЗЛОЖИ МИ ВЪКНЕЦЪ, ꙗ ꙗКѠ
НЕВѢСТЪ ѠУКРАСИ МА КРАСОТОЮ.

ꙗ ѠРАРЬ ѠВЪ ЦЕЛОВАВЪ, НАЛАГЕТЪ НА ЛѢВОЕ РАМО.

НАРЪКАНИЦЫ ЖЕ НАЛАГАА НА РЪКИ, НА ДЕСНЮ ѠВЪ, ГЛАГОЛЕТЪ:

ДЕСНИЦА ТВОА, ГДН, ПРОСЛАВИСА КЪ КРЕПОСТИ: ДЕСНАА ТВОА РЪКА, ГДН,
СОКРЪШИ ВРАГИ, ꙗ МНОЖЕСТВОМЪ СЛАВЫ ТВОЕА СТЕРАХ ѢСН СЪПОСТАТЫ.

НА ЛѢВЮ ЖЕ, ГЛАГОЛЕТЪ: РЪЦЕ ТВОИ СОТВОРИЧЕЧЕ МА ꙗ СОЗДАЧЕЧЕ МА.
ВРАЗУМИ МА, ꙗ НАЧУСА ЗАПОВѢДЕМЪ ТВОИМЪ.

ТАЖЕ ѠШЕДЪ КЪ ПРЕЛОЖЕНІЕ, ѠУТОЧКЛАЕТЪ СЦЕННАА. СТОЮ ѠВЪ ДІАКОНЪ ПОС-
ТАВЛАЕТЪ Ѡ ШЮЮ СТРАНЪ, ПОТІРЪ ЖЕ, ѢЖЕ ѢСЧЬ СТОЮ ЧАШЪ, Ѡ ДЕСНЮ, ꙗ
ПРЮЧАА ЕХ НИМИ.

СЦЕННИКЪ ЖЕ СЦЕ ѠБЛАЧИЧЕА: ПРІЕМЪ СТІХАРЬ ВЪ ЛѢВЮ РЪКУ, ꙗ ПОКЛОНИВША
ТРИЖДЫ КЪ ВОСТОКУ, ꙗКОЖЕ РЕЧЕА, НАЗНАМЕНЧЕТЪ ГЛАГОЛА:

БЛГОСЛОВЕНЪ БЪХ НАШЪ, ВСЕГДА, НЫНѢ ꙗ ПРИСНО, ꙗ ВО ВЪКНИ ВЪКЮВЪ,
АМИНЬ.

ТАЖЕ ѠБЛАЧИЧЕА, ГЛАГОЛА:

také pravoslaví má právo na své specifické pojmosloví, s nímž se musí každý zájemce o naši víru postupně seznámit (např.: svaté Tajiny, eucharistie, jednobytný, Bohorodice, blahodať, božská liturgie; názvy bohoslužebných knih a hymnů – např. tropar, kondak, stichira, prokimen, či chrámového vybavení a bohoslužebných předmětů, tituly světců; dále třeba monastýr, igumen, archimandrita, jeromonach apod.) Věříme, že používání pravoslavné terminologie v liturgickém překladu nebude nikomu na obtíž.

Při práci na úpravě českého překladu liturgie sv. Basila Velikého bylo při hledání co nejvýstižnějšího znění často přihlíženo k řeckému znění dle současného vydání na Svaté Hoře Athos – jak v drobnostech (např. rozdělení dlouhých modliteb na několik odstavců), či při úpravě vyznění některých vět modliteb, tak i v zásadních věcech, pod nimiž máme na mysli především znění epiklese.

Dle stejného řeckého vydání bylo výrazně zkráceno vzpomínání řádů svatých při proskomidii (jednak to odpovídá starobylosti liturgie – jsou připomínáni hlavně svatí z nejstarších dob církve a jen několik osob, a dále to vyhovuje skutečnosti, že při liturgii sv. Basila spojené s večerní koná proskomidie až v průběhu bohoslužby, při stichirách a paremijích, takže na ni nemusí pokaždé být tolik času jako při liturgii sv. Jana Zlatoústého).

Znění epiklese je přesně dle původního řeckého textu, jak je dnes vydán např. v *Ieratikon (2. díl: Božská liturgie sv. Basila Velikého)*, *Ieras Monis Simonos Petras, Agion Oros 2004*. (Dále bylo v jednotlivostech přihlíženo k anglickému překladu Basilovy liturgie; např. na goarch.org.) Jen prosba diákona: „Pamatuj na mne, hříšného, vladyko svatý,“ (v českém znění), je převzata z církevně-slovanského služebníku (v řeckém znění není). I pro vzpomínání řádů svatých při proskomidii bylo vzato za vzor zmíněné řecké vydání (s tím, že nad první částčkou je vzpomínán sv. Jan Křtitel, jak je to u nás obvyklé, a doplněna jsou jména českých světců).

Liturgie sv. Basila Velikého – o dvou vsuvkách do znění epiklese

Za posledních několik staletí se v používaných vydáních Basilovy liturgie objevily dvě vsuvky – nepůvodní texty zařazené do znění epiklese. Moderní řecká vydání se už vrací k původnímu znění epiklese – bez jakýchkoliv vsuvek.

První vsuvka do epiklese: trojí opakování troparu třetí hodinky („Pane, jenž jsi v třetí hodinu...“) spolu s dvěma verši z 50. žalmu („Srdce čisté stvoř ve mně...“ a „Nezamítej mne od tváře své...“)

Redakční poznámka

Základem pro vytváření tohoto českého překladu liturgie bylo znění použité v „Lidovém sborníku modliteb a bohoslužebných zpěvů pravoslavné církve“ sestaveném a vydaném sv. biskupem mučedníkem Gorazdem, a dále starší překlad ve „Služebníku“ od presbytera Čestmíra Kráčmara.

Navazovat na text uvedený v tzv. „Gorazdově sborníku“ je při práci na nových překladech v českém pravoslaví samozřejmost. Vyrůstáme přece z kořenů modlitebního dědictví našich místních předchůdců ve víře a chápeme, že pravoslaví je neoddelitelně spojeno s úctou k posvátným tradicím – všeobecným i místním. Zmíněná úcta znamená v našem pojetí následování, nikoliv muzeum. Kdybychom zavrhli, znevažovali či se dokonce posmívali tomu, jak se modlili naši pravoslavní předchůdci, kteří zde šířili pravoslaví a budovali naše chrámy, pak bychom byli pravoslavnými jen formálně, ale nikoliv duchem. To však neznamená, že bychom neměli staré překlady průběžně zpřesňovat a doplňovat.

Nejedná se tu jen o do sebe uzavřenou jazykovou problematiku. Jde o její přesah do oblasti ducha. Pronikání – dnes všude se šířící – protestantské či světsky mudrující „duchovnosti“ se lze vyvarovat citlivostí vůči působení Ducha Svatého, kterým bylo v posloupnosti minulých generací toto dávné dědictví přineseno do naší země k předcházejícímu i současnému pokolení.

Občas se setkáváme s tvrzením, že jazyk českých modliteb vydaných v době sv. Gorazda († 1942) je dnes „naprosto nesrozumitelný“. Asi nemá význam s takovým podivným názorem obšírně polemizovat. Možná má takový pocit konvertita, který přišel do pravoslaví z modernistického či protestantského prostředí, nebo je to člověk zvyklý modlit se vlastními tezemi nejmodernější variantou jazyka (jako je čeština „novinářská“), či není příliš sečtělý, a proto nerozumí klasické knižní češtině. Jistě chápeme, že použitý jazykový styl při modlitbě ovlivňuje naše duchovní naladění. Modlitební a liturgický jazyk by si měl proto zachovat odstup od jazyka ulice či novin a jiných masmédií. Toho lze dosáhnout mj. posunem jazykového stylu ke knižní poloze či mírnými archaismy (např. použitím přechodníků či v terminologii a ve slovosledu). Běžné jsou takové výrazové prostředky i v současné poezii.

Každý obor lidského myšlení a činnosti má svou terminologii, kterou si musí osvojit ten, kdo se hodlá v tomto oboru orientovat. To platí i v oblasti vědy, náboženství či filosofie. Vztahuje se to i na křesťanskou víru obecně (adept křesťanství si musí postupně vyjasnit obsah pojmů jako např.: Bůh, Spasitel, Bible, evangelium, apoštol, křest, alleluja atd.). Pochopitelně

Vstoupivše do svatyně, učiní, žehnajíce se, dvě poklony před svatým prestolem a políbí svaté evangelium i svatý prestol. Opět se žehnají a učiní třetí poklonu. Potom vezmou do svých rukou každý svůj stichar a konají, žehnajíce se, tři poklony k východu, řkouce pro sebe:

Bože, očistiž mne hříšného a smiluj se nade mnou. (Třikrát)

Nato přistoupí diákon ke knězi, drží v pravé ruce stichar s orarem a skloniv hlavu, dí:

Požehnej, vладыko, stichar s orarem!

Kněz žehnaje: Požehnaný jest Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

Pak odejde diákon zpět na své místo a obléká se do sticharu, modlí se takto:

Radovati se bude duše má v Bohu, neboť oblékl mne v roucho spasení a pláštěm radosti přioděl mne; jako ženicha ověncil mne korunou a jako nevěstu okrášlil mne ozdobami.

Potom diákon políbí orar a položí jej na své levé rameno.

Když navléká jeden z nárukávníků na svou pravou ruku, říká:

Pravice tvá, Hospodine, proslavila se v síle; pravice tvá, Hospodine, porazila nepřátele a velikou slávou svou potřel jsi ty, kteří povstali proti tobě.

Když dává druhý nárukávník na levou ruku, dí:

Ruce tvé stvořily a učinily mne; dejž mi ten rozum, abych se naučil příkázáním tvým.

Potom odejde na místo přípravné (k žertveníku) a chystá zde posvátné předměty: diskos, kalich, kopí, pokrovce, hvězdici atd. Svatý diskos postaví na levou, kalich pak na pravou stranu.

Kněz se obléká takto: vezme stichar do levé ruky, požehná se a pokloní třikrát k východu, a pak žehná stichar, řka:

Požehnaný jest Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Potom políbiv stichar, obléká jej se slovy:

Κοιράδεται δὲ πρὸς τὸ τέλος: [до конца.]

Таже пріємъ ѿпѣтъ на гл҃гола:

Благоговѣнъ бѣхъ, ѿздравленъ бѣхъ на свѣщенникъ твоѣхъ: ἵακω μύρο на главѣ, сходящѣе на брадѣ, брадѣ шарѡнїю, сходящѣе на ѡметы ѡдежды ѿбои.

Таже пріємъ поѡкъ ѿпомазана, гл҃голетъ:

Благоговѣнъ бѣхъ, преподобный мѧ сілою, ѿ положи непороченъ пѣтъ мой, совершай нѡзѣ мой ἵακω ѿлепни, ѿ на высокихъ поставилаи мѧ.

Нарѣкающе же, ἵακω кыше речеа. Таже пріємъ на крестенникъ, аще ѿче протоѿвѣтъ велика церкви, или ѿнхъ кто, имѣай дог҃отнство нѣкое, ѿ благоговѣнъ ѿ, ѿ цѣлованъ, гл҃голетъ:

Преподобный мѧ твоѣ по крестѣ твоѣй силе, красотѡю твоѣю, ѿ добротѡю твоѣю, ѿ наладцы, ѿ оупѣвай ѿ царствѣнъ, истинны радн ѿ кротости ѿ правды, ѿ наставитъ тѧ дивно десница твоѧ, всегда, нынѣ ѿ прише, ѿ во вѣки вѣковъ, аминь.

Таже пріємъ фелѡнь ѿ благоговѣнъ, цѣлуетъ гла сице:

Сщ҃енницы твоѣ, Гдн, ѡблекчетъ въ правдѣ, ѿ преподобнн твоѣхъ радостю коирадуютъ, всегда, нынѣ ѿ прише, ѿ во вѣки вѣковъ, аминь.

Таже ѡшѣде въ предложѣнїе, оумываютъ рѣки, гл҃голюще:

Оумыво въ неповинныхъ рѣцѣ мой, ѿ ѡбыдѣ жертвенникъ твоѣхъ, Гдн, ѿже оубластити мнѧ гласъ хвалы твоѣхъ, ѿ повѣдати вѣа чдеа твоѧ. Гдн, возлюбнхъ бл҃гочептѣ домъ твоегѡ, ѿ мѣсто селенїа славы твоѣхъ: да не погубиши съ нечестнѣкыми дш҃шъ мою, ѿ съ мѣжи крокей живота моего, ѿже въ рѣкахъ беззаконїа, десница ѿнхъ исполниа мзды. ѿзъ же незлѡбїемъ моїмъ ходнхъ, ѿзбави мѧ, Гдн, ѿ помилъи мѧ: нога моѧ стѧ на правотѣ, въ церквахъ благоговлю тѧ, Гдн.

Spojení liturgie sv. Basila Velikého s večerní bohoslužbou

Začíná se ohlasem liturgie: „Blahosloveno budiž království...“ (Kněz při tom koná s evangeliem kříž nad antiminsem.) A hned začíná obvyklá večerní bohoslužba („Pojďte, pokloňme se...“ Žalm 103./104., pak velká ektenie, po ní „Hospodine, k tobě volám...“ a stichiry atd.).

Večerní má následující zvláštnosti. Čtení světelných modliteb a velkou ektenii koná kněz před svatým prestolem (tj. v oltáři). Nebere se „Blažený muž“ (pokud to není v sobotu večer). Stichir na „Hospodine k tobě volám“ bývá ve svátek osm.

Malý vchod (na konci těchto stichir) se koná s evangeliem (tj. nikoliv s kadidlem).

Při vchodu: „Velemoudrost, povznesme se!“ a poté „Světlo tiché“ jako obvykle. Po večerním prokimenu se čtou paremije s tropary a dalšími hymny k svátku (viz služba svátku v mineji). V průběhu stichir a paremij kněz většinou koná proskomidii. Věřící při čtení starozákonních paremijí sedí (královská brána se na tyto paremije uzavírá).

Pokud je to uvedeno v mineji, bývají mezi paremijemi zvláštní tropary na závěr čtení paremijí může být sváteční službou nebo triodem předepsán zvláštní hymnus.

Po přečtení všech paremijí se otevírá královská brána a následuje malá ektenie, která končí ohlasem z liturgie: „Neboť svatý jsi, Bože náš...“ A tím se opouští postup večerní a přechází se do postupu liturgie. Hned nato se zpívá Trojsvatá píseň, pak prokimen liturgie, čtení apoštola, evangelia a dále, jak je psáno výše v řádu liturgie sv. Basila.

ІЗВѢСТІЕ ОУЧИТЕЛЬНОЕ.

ВѢЖДЬ, ѢАКО СІА ВЖИТВЕННАА ЛІТЪРГІА ВЕЛІКАГО ВАСІЛІА НЕ ВСЕГДА ПОРѢТА, НО ВО ВРЕМА ОУЧИНѢННОЕ, СІРѢЧЬ, ВЪ НЕДѢЛАХЪ ВЕЛІКІА ЧЕТЫРЕДЕСЯТНИЦЫ, (КРОМѢ НЕДѢЛЪ ВАІЙ:) І ВО СЪТІИ ВЕЛІКІИ ЧЕТВЕРГОКЪ, ВЪ ВЕЛІКЮ СЪБВОТЪ, І ВО НАВЕЧЕРІИ РЖИТВА ХРІТОВА, І ВЪ ОМВЛѢНІИ, І ВО ДЕНЬ ПРАЗДНИКА СЪАГО ВАСІЛІА. ОКАЗАНІЕ ЖЕ І ОУСТА- ВЪ СЕГѠ СЦЕННОДѢИТВІА ТОЖДЕ СЪРЪ, СЪЖЕ І СЪАГО ІѠАННА ЗЛАТОУСТ- ТАГО.

Liturgie sv. Basila se koná desetkrát do roka:

1.) Na svátek Narození Páně (25. prosince). Připadne-li předvečer Narození Páně (tj. 24. prosinec) na všední den (od pondělí do pátku), pak se Basilova liturgie slouží spojená s večerní bohoslužbou v tento den předvečeru (na samotný den svátku, 25. prosince, se ráno slouží liturgie sv. Jana Zlatoústého). Připadne-li však předvečer svátku na sobotu nebo na neděli, pak se 24. prosince dopoledne slouží liturgie sv. Jana Zlatoústého, večer se koná velká večerní; v samotný den svátku se koná dopoledne liturgie sv. Basila (bez spojení s večerní).

2.) V den svátku sv. Basila. Obřezání Páně (1. ledna). (Dopolední služba liturgie)

3.) Na svátek Zjevení Páně (6. ledna). Buď se Basilova liturgie koná v předvečer svátku ve spojení s večerní (padne-li 5. leden na všední den), nebo dopoledne v samotný den svátku (padne-li 5. leden na sobotu či neděli). Viz obdobný princip na svátek Narození Páně.

4.—8.) První, druhá, třetí, čtvrtá a pátá neděle velkopostní. (Slouží se dopolední podoba liturgie. O velkopostních sobotách i na Lazarovu sobotu a pak na Květnou neděli se koná liturgie sv. Jana Zlatoústého.)

9.) Na velký čtvrtek. (Slouží se Basilova liturgie ve spojení s večerní bohoslužbou.)

10.) Na velkou sobotu. (Slouží se Basilova liturgie ve spojení s večerní bohoslužbou.)

Radovati se bude duše má v Bohu, neboť oblékl mne v roucho spase- ní a pláštěm radosti přioděl mne; jako ženicha ověnil mne korunou a jako nevěstu okrášlil mne ozdobami.

Poté přijme epitrachil, požehná jej, políbí a klade na svou šíji, řka:

Požehnaný jest Bůh náš, jenž vylévá blahodář svou na kněze své jako myro na hlavu, kanoucí až na bradu, bradu Áronovu, stékající až na lem jeho roucha.

Pak vezme pás, požehná jej, políbí a opásaje se jím, praví:

Požehnaný jest Bůh náš, jenž přepasuje mne silou a činí neposkvř- něnou cestu mou; činí nohy mé jako laní a na výsostech postavuje mne.

Když navléká jeden z nárukávníků na svou pravou ruku, říká:

Pravice tvá, Hospodine, proslavila se v síle; pravice tvá, Hospodine, porazila nepřátele a velikou slávou svou potřel jsi ty, kteří povstali proti tobě.

Když dává druhý nárukávník na levou ruku, dí:

Ruce tvé stvořily a učinily mne; dejž mi ten rozum, abych se naučil přikázáním tvým.

Má-li kněz povolen nábederník, vezme jej, požehná, políbí, klade na sebe, řka:

Přepásej se mečem při bedrech svých, reku udatný, přepásej se krásou a dobrotou svou, do boje vyjeď, a uspěješ. Kraluj pro pravdu, mír- nost a spravedlnost. Pravice tvá k podivuhodným *skutkům* tě dove- de; vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Potom vezme felon, požehná jej, políbí a odívá se jím s těmito slovy:

Kněží tvoji, Hospodine, oblekou se ve spravedlnost a svatí tvoji rado- vati se budou radostí velikou; vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Poté kněz i diákon odejdou k umyvadlu a umývají si ruce, řkouce:

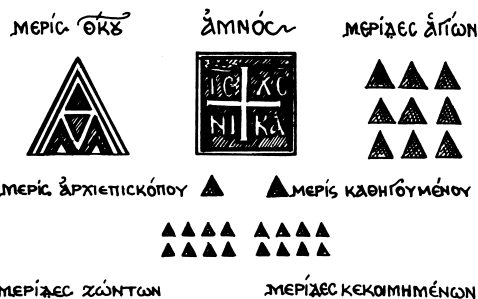
Umyji v nevinnosti ruce své a obejdu obětní oltář tvůj, Hospodine, abych uslyšel hlas chvály tvé a vypravoval všechny divy tvé. Hospo-

Ἡ τᾱκω ὠχόδατῃ κῃ προδλοῃένῃε.

Тѧже поклои́енῃа τῃρῃ προδῃ проδлоῃένῃεμῃ εοτῃκῃρῃше, глаго́летῃ κῃи́ждо:

Б҃же, ѡчисти мѧ грѣшнаго, ѡ помилуй мѧ.

И: Искѹпѣх ны ѣси ѡ клѣтвы законныа ч҃тною твоєю кровїю, на кр҃стѣ пригвозди́вса ѡ копїемъ проко́вса, безземл҃чїе негочїи́х ѣси челоуѣкѡмъ: сп҃се нашъ, слава тебе.

Тѧже глаго́летῃ дїакои́х: Бл҃гословѣ, влады́ко.

Ἡ начина́етῃ епїе́нникъ:

Бл҃гословѣнъ б҃гъ нашъ, всегдѧ, нынѣ ѡ прїеишо, ѡ во вѣки вѣкѡвъ.

Дїакои́х: Ѡмни́х.

Тѧже прїе́млетῃ епїе́нникъ л҃кѡю о҃҃҃кѡ рѣкѡю проефорѣ, десно́ю же е҃тѡе копїе, ѡ зна́менсѡй ех нїи́х τῃρῃжды верхῃ печѧти проефорѣ, глаго́летῃ:

Въ воспо́минанїе Гдѧ, ѡ б҃га, ѡ сп҃са нашегѡ їи́са Хр҃та. [Тῃρῃжды.]

Ἡ ѡбїе кодрѣжѧетῃ копїе κῃ десно́ю е҃транῃ печѧти, ѡ глаго́летῃ рѣжа:

И҃κω ѡвчѧ на зако́ленїе веде́са.

Въ л҃кѡю же: И҃ іаκω агнецъ непороченъ прѧмѡ е҃трн҃гшцагѡ ѣгῃ безгла́сенъ, τᾱκω не ѡвѣрзѧетῃ о҃҃҃тῃ евои́хъ.

Въ гóрнию же е҃транῃ печѧти:

Во смнрѣнїи ѣгῃ е҃дѧ ѣгῃ взѧтса.

Въ до́льнюю же е҃транῃ:

Zakončení děkvných modliteb po účasti na svaté eucharistii

Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého, podle slova svého v pokoji. Neboť viděly oči mé spasení tvé, které jsi připravil před obličejem všech lidí: světlo ke zjevení pohanům, a slávu lidu tvého israelského.

Následuje: »Trojsvatá píseň« až po »Otče náš«

Závěrečný tropar a kondak sv. Basilu Velikému:

Po celé zemi rozlehl se hlas tvůj a všude přijato je slovo tvé, jímž jsi pravé víře naučil, přirozenost všeho jsoucího zjasnil a mravy lidské zušlechtil; královská svatosti, otče ctihodný sv. Basile, pros Krista Boha, aby spasil duše naše.

»Sláva ...«

Podáváje všem smrtelníkům bohatství neuloupitelné a zpečetuje je svými naučeními, ukázal ses jako základ církve nepohybnelný, zjeve nebeský, Basile ctihodný.

»I nyní ...« (Závěrečný bohorodičný kondak, 6. hlas)

Nezahanbitelná zastánkyně křesťanů, jistá prostřednice u Stvořitele, nepřeslechni prosebné hlasy hříšníků, ale předejdi, dobrotivá, ku pomoci nám, tebe věrně vzývající. Pospěš k přímlově, pros za nás horlivě, neboť ty, Bohorodice, vždy ochraňuješ ty, kteří uctívají tebe.

Chceš-li, zapěj i tropar toho dne. Následuje ukončení:

»Hospodi, pomiluj.« (Dvanáctkrát)

Kněz: Přesvatá Bohorodice, spasiž nás!

»Tebe nad cherubíny ctěnější...« (2. hlas)

Kněz: Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

»Sláva... I nyní...« »Hospodi, pomiluj« (třikrát). Požehnej!

Kněz pronáší malé propuštění.

Г҃О Б҃ГА ЛЮБОВАГОУТРОБНАА М҃ТИ, ПОМІНАЮИ МЛ, І ДАЖДА МН
 ОУМНЛЕНІЕ, І СОКРШЕНІЕ ВЗ СЕРДЦЕ МОЕМО, І СМІРНЕНІЕ ВЗ МЫСЛЕХ
 МОИХ, І КОЗЗВАНІЕ ВЗ ПЛЕНЕНІИХ ПОМЫШЛЕНІИ МОИХ, І СПОДОБИ
 МЛ ДО ПОСЛѢДНАГО ІЗДАХАНІА НЕУСЪЖДЕННУ ПРИМАТИ ПРЕЧТЫХ
 ТЛІИХ УСКЛЦЕНІЕ КО ІЦКЛЕНІЕ ДШІИ ЖЕ І ТЧЛА: І ПОДАЖДА МН
 СЛѢЗЫ ПОКААНІА І ІСПОВѢДАНІА, КО СЖЕ ПКТІИ І СЛВКТИ ТЛ КО ВЛ
 ДНІИ ЖИВОТА МОЕГО, ІАКВ БЛГОСЛОВЕННА І ПРЕПРОСЛАВЛЕННА СІИ КО
 ВККІИ. АМІНЬ.

Коніцъ моли́тъ по сѣ́къмъ причащѣніи.

Нынѣ ѿпшца́еш: **Тригто́е. І по О́че на́шъ:**

Ѿпшчѣ́тельный тропа́рь, гла́съ ѱ:

Во вѣд зѣмлю ізыде вѣщаніе твоє, іакв пріемшю сло́во твоє,
 імже вѣолѣпнѡ нащчлах сїи: ссстевкѡ сщцихъ оуаснїлх сїи.
 члвчсскїа о́бычан оукасилах сїи. Царское сщченіе О́че прѣбне, моли
 Хр҃та Б҃га спастїиса дшамъ на́шымъ.

Сла́ва: Конда́къ, гла́съ Б.

Іа́внлсѡ сїи ѡсеноканіе непоколебїмое цр҃кве, подаѡ вѣкъмъ
 некрадо́мое гд҃ство челоуѣкѡмъ, запечатлѣѡ твоїми вели́чїи,
 нековлѣнне васїліе преподо́бне.

І нынѣ, вѣорѡдиченъ:

Предстательство хр҃стіанъ непорѣдное, ходатайство ко творцѣ
 непреложное, не презри грѣшныхъ моленїи гла́сы: но предвари, іакв
 бла́га, на по́моць на́съ вѣрнѡ зовщцихъ тїи: оуікорї на моли́тъвѣ,
 і потщїиса на оумоленіе, предстательствѣющїи прїисѡ Б҃ге, чтщцихъ
 тл.

Іли́ лице хо́щеш, рцы і днї тропа́рь.

Гд҃и помїна́й, **кї.** Четгнѣйшю: Сла́ва, і нынѣ:

і творїтъ ѿпшчѣ́тъ.

dine, já si zamiloval krásu domu tvého a místo přebývání slávy tvé. Nezahubíš s bezbožnými duši mou a s vražedníky život můj; v jejichžto rukou nepravosti jsou a pravice jejich úplatků plná. Já pak v dobrosrdenství svém chodím, vysvobodíš mne, Hospodine, a smiluj se nade mnou. Noha má stojí na cestě pravé, ve shromážděních dobrořečítí budu tobě, Hospodine.

Pak odejdou ke stolu předkladnému a třikrát se před ním pokloní, žehnajíce se, přičemž každý z nich říká:

Bože, očistiž mne hříšného a smiluj se nade mnou. (**Třikrát**)

Nato kněz: **V**ykoupil jsi nás od kletby Zákona krví svou drahocennou, nechav se na kříž přibíti a kopím probodnouti, nesmrtelnosti pramen lidem jsi otevřel, Spasiteli náš, sláva tobě.

Pak diákon: Požehnej, vладыко!

Kněz začíná:

Blahosloven Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

Nato kněz vezme do levé ruky nejlepší prosforu, do pravé ruky svaté kopí a činí jím třikrát po vrchu pečeti chleba znamení kříže, řka:

Na památku Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista. (**Třikrát**)

A ihned zanoří svaté kopí v pravou stranu pečeti (jakoby z pohledu Beránka) a krájí se slovy:

Nařízne zprava — Jako ovce k zabití veden jest.

Nařízne zleva — A jako beránek neposkrvněný, před tím, kdož jej stříže, ani nehlesl, neotevřev úst svých.

Nařízne shora — V ponížení jeho odňat jest soud jeho.

Nařízne zdola — Rod jeho pak kdo vypoví?

Diákon, hledě zbožně na toto tajemství, dí při každém jednotlivém řezu, drže orar v ruce: K Hospodinu modleme se.

Pak dí: Vyjmi, vладыко!

РѠДХ ЖЕ ѿГѠ КТО ѿИПОВѢСТЪ;

Діаконы же, взнраа благоговѣннѡ на сицевѡ чаннство, глаголетъ на єдинои кобемждо рѣзаніи: Гдѡ помолнмѡ, держѡ ѿ ѡраы въ рѡцѣ.

По сїих глаголетъ: Возми, владыко.

Ѡцїенникъ же, вложнвъ сѣое копїе ѿ кобевннѡ деннѡ странѡ проефорѡ, взнмлетъ сѣи хлѣвъ, глагола сице:

ИѡКѠ ВЗЕМЛЕТѡ ѿ ЗЕМЛИ ЖИВОТЪ ѿГѠ.

И положнвъ ѿ взнѡкъ на сѣѣмъ діакорѣ, рекшѡ діаконѡ: Пожри, владыко.

Жретъ ѿ крѣтвннѡ, сице глагола:

Жретѡ агнецъ Бжїи, вземлаи грѣхъ міра, за мїрскїи животъ ѿ спасенїе.

И ѡбращаетъ дрѡгѡ странѡ горѣ, ѿмѡцѡ крѣтѡ. И глаголетъ діаконъ: Прокоди, владыко.

Іерей же прокода ѿ въ деннѡ странѡ сѣимъ копїемъ, глаголетъ:

Єдинъ ѿ кѡннѡ копїемъ рекра ѿГѠ прокоде, ѿ ѡте ѿздые крѡвъ ѿ вода: ѿ кнѡѣкнѡ евидѣтельствова, ѿ истинно єсть евидѣтельство ѿГѠ.

Діаконы же вквлетъ во сѣи почїрь ѿ кнѡ вкѡѣ ѿ воды, рекїи прежде ко сїенникѡ: Блгословн, владыко, сѣое соединенїе, ѿ вземъ наѡ нїмн клгословенїе. [Ѡцїенникъ: Блгословенно соединенїе сѣих чтвонх, вегда, ннѡѣ ѿ прїенѡ, ѿ во вѣкн вѣкѡвъ.]

И Ѡцїенникъ же прїемъ въ рѡцѣ вторѡ проефорѡ, глаголетъ:

Въ чертъ ѿ пѡматъ превѡгословеннѡ влѡцы нашѡ Бїѡ ѿ прїснодѣѡ Мрїн, єлже молїтвѡми прїмнн, Гдн, жертвѡ сїѡ въ пренѣннѡ твѡѡ жертвенникъ.

И вземъ чертнѡ, помажетъ ѿ ѡденнѡ сѣгѡ хлѣва, канѡ среды ѿГѠ, глагола:

Предста црїнца ѡденнѡ тебе, въ рнзы позлащеннѡ ѡдѣлана, предкрашенна.

Stvořiteli můj, jenž jsi dobrovolně dal mně za pokrm Tělo své, ty jsi oheň pálicí nehodné; nesežehni mne, pronikni spíše v údy mé, vstup do všech částí mé bytosti, do útroh i v srdce mé. Spal trní všech prohřešení mých; očisť duši, posvěť myšlení; upevni vnitřní síly mé spolu s kostmi; osvěť patero smyslů; připevni mne celého k bázni před tebou. Stále chraň, střež a zachovej mne od veškerého díla a slova dušehubného. Očisť, omyj a ozdob mne; polepši mne, daruj mi poznání a osvěť mne. Učiň mne sídlem jediného Ducha svého, a nikoliv již sídlem hříchu. Jelikož stal jsem se domem tvým, když vstoupilo do mne svaté Přijímání, nechť prchá ode mne jako před ohněm každé řádění zla, každá vášeň. Za přímluvce své si před tebou, Milosrdným, volám všechny svaté, náčelníky řádů beztělesných, Předchůdce tvého, moudré apoštoly a s nimi i neposkvrněnou, čistou Matku tvou, jichž prosby přijmi, Kriste můj, a synem světla učiň služebníka tvého. Neboť tys jediný dobrý, posvěcení a světlo duší našich, a tobě jako Bohu a Vládcí, jak se náleží, slávu každodenně všichni vzdáváme. Amen. (Od sv. Metafrasta)

Tělo tvé svaté, Pane Ježíši Kriste, Bože náš, budiž mně k životu věčnému a drahocenná Krev tvá na odpuštění hříchů; budiž mně tedy svatá večere tato k radosti, zdraví a veselí. Ve strašný pak a druhý příchod svůj, Pane, dejž mně hříšnému státi po pravici slávy tvé, na přímluvy přečisté Matky tvé i všech svatých. Amen

Přesvatá Vládkyně, Bohorodice, světlo zatemnělé duše mé, naděje, záštito, útočiště, útěcho, radosti moje – děkuji ti, že jsi mne nehodného uznala hodným státi se účastným přečistého Těla a drahocenné Krve Syna tvého. A tak ty, porodivší Světlo pravé, osvěť duchovní oči srdce mého; porodivší pramen nesmrtnosti, oživiž mne, umrtveného hříchem; a jsouc milostivého Boha láskyplná milosrdná Matka, smiluj se nade mnou a vlož dojetí a zkroušenost do srdce mého, daruj pokoru uvažování mému a osvobození zajatým myšlenkám mým; i učiň mne hodným do posledního vzdechu mého neodsouzeně přijímat posvěcení přečistých Tajin k uzdravení duše i těla. A dejž mi slzy pokání a vyznání, abych opěvoval a chválil tebe po všechny dny života svého, neboť blahoslovená a velebená jsi na věky. Amen.

Метафра́ста по етѣхѡмъ, г:

Давый пи́ицѣ мнѣ плоть твою́ ко́лею, О́гнь сый, и ѡпала́ай недо-
етѡ́йнымъ, да не ѡпалиши мене́, содѣтелю мой. Паче же пройди́ ко
о́уды моѡ, во вѣл соста́вы, ко о́утрѡбѣ, въ е́рдаце: Попали́ те́рнїе
вѣѣхъ мои́хъ прегра́женїи. Дѡшѡ ѡчи́сти, ѡсва́ти помышлѣнїа.
Соста́вы о́утверди́ еъ ко́стемъ вѣѡпѣ. Чѡвѣтъ просвѣти́ прѡстѣю
патери́цѣ. Вегѡ ма́ спрїгво́здн стра́хѡ твоѡмѡ. Прїснѡ покрый́,
сохрани́ же и сохрани́ ма ѡ вѣлакаго дѣла и сло́ва дѡшета́лїнаго.
ѡчи́сти, и ѡмыи́, и о́урази́ ма: О́удобрї, вразѡмнї, и просвѣти́
ма. Покажи́ ма твоѡ се́ленїе ѣ́дїнаго дѡха, и не кѡтомѡ се́ленїе грѣхѡ.
да ѡ́кѡ твоѡгѡ до́мѡ, вхо́домъ прича́щенїа, ѡ́кѡ о́гна мене́
вѣжїтѣ вѣа́къ сло́вѣи, вѣа́ка стра́сть. Моли́твенники́ тебѣ́ прино-
шѡ вѣл е́тъа, Чиноначалїа же безплѡтныхъ, Предте́чѡ твоѡгѡ,
премѡдрый а́плы, въ сїмъ же твоѡ несквѣрнѡю, чи́стѡю мѣрь: И́же
мольбы́ бл҃гоу́тробне, прїимнї Хрѣ́те мой, и сы́номъ свѣ́та содѣла́и
твоѡгѡ слѡжїтеле́. Ты во ѣ́сн ѡсва́щенїе, и ѣ́дїный нашїхъ бл҃же
дѡшѡ и свѣ́тлостъ: и тебѣ́ ле́поподобнѡ. ѡ́кѡ бѣѡ и бл҃цѣ, сла́вѣ
всїи ко́зрыла́емъ на вѣа́къ дѣнь.

Мѡ́тва и́на:

Тѣло твоѡ́ е́тоѡ, Гдї́ и́исе Хрѣ́те бж҃е нашѡ, да бѡдѣтѣ мнѣ въ живѡ́тѣхъ
вѣ́чныхъ, и кро́вѣ твоѡѡ ѣ́тнѡа ко ѡста́лїенїе грѣхѡ́вѣхъ. Бѡди́ же мнѣ
бл҃годарѣнїе сїѡ въ ра́достѣ, здра́вїе и весѣ́лїе: въ стра́шноѡ же и вѡторѡѡ
прише́ствїе твоѡ́ сподо́би ма́ грѣ́шнаго ст҃а́ти ѡде́нѡю сла́вы
твоѡѡ, мѡ́твами́ пречї́стѡа твоѡѡ мѣ́ре, и вѣѣхъ е́тъыхъ.

Мѡ́тва и́на, ко прѣстѣ́и бѣ́тѣ:

Прѣстѣ́а вл҃цѣ бѣ́це, свѣ́тѣ помра́ченныа моѡѡ дѡшнї, наде́ждѡ,
покрѡ́вѣ, прїе́вѣжнїце, о́утѣше́нїе, ра́дованїе моѡ: благода́рю тѡ, ѡ́кѡ
сподо́бїла ма́ ѣ́сн недоетѡ́йнаго, прича́стника вѣ́тн пречї́стаго
тѣ́ла, и ѣ́тныа кро́вѣ сїа твоѡгѡ. Но ро́ждшаа и́стинный свѣ́тѣхъ,
просвѣ́тнї моѡ о́умныа ѡ́чи е́рдаце: ѡ́же и́стѡчникъ беземе́ртїа
ро́ждшаа, ѡ́жнѡтворнї ма́ о́умерци́кленнаго грѣхѡ́мъ: ѡ́же мѡ́твенка.

Kněz nato vbodne svaté kopí zpředu do spodní části prosfory (řeže vodorovně nad spodní stranou prosfory) a vyjme Beránka, řka:

Neboť vzat jest ze země život jeho.

A položí jej křížem dolů na svatý diskos.

Diákon: Obětuj, vладыко!

Kněz obětuje (nařízne Beránka na způsob kříže) se slovy:

Obětuje se Beránek Boží, jenž snímá hřích světa, za světa život a spásu.

A obrací jej nahoru stranou, na které je pečeť s křížem.

Diákon říká: Probodni, vладыко!

Kněz vbodne kopí do pravé strany Beránkovy, řka:

Jeden z vojáků kopím bok jeho probodl, a hned vyšla krev a voda. A ten, který to viděl, svědectví vydal a pravé jest svědectví jeho.

Diákon pak vlévá do kalicha víno spolu s vodou, řka napřed ke knězi:
Požehnej, vладыко, svaté sjednocení!

Kněz žehnaje: Požehnáno budiž sjednocení svatých tvých darů, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Kněz vezme druhou prosforu, vyřízne z prostředka částici, řka: **II**

Ke cti a na památku nejblahoslovenější Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, na jejíž přimluvy přijmi, Hospodine, tuto oběť na nadnebeský oltář svůj.

A klade částěčku na pravou stranu Beránka, poblíž jeho středu, se slovy:

I stanula královna po pravici tvé, oděna jsouc v překrásný zlatý šat.

Potom vzav třetí prosforu, vyřízne z ní postupně **III**
devět částěček a říká:

1 Ke cti a na památku důstojného a slavného proroka, Předchůdce a Křtitele Jana.

A vzav první částěčku z této prosfory, klade ji po levé straně Beránka a činí začátek prvního sloupce.

III

Тяже пріємъ третію проефорѣ, глаголетъ:

Ⲁ Четнагѡ славнагѡ пророка, прѣтечн и крѣтителѡ Іωάνна.

И вземъ первѣю частницѣ, полагаетъ ю ѡ лѣкѣю странѣ стѣго хлѣба, творѣи начало первагѡ чина. Тяже глаголетъ:

Ⲭ Сѣтѣхъ славныхъ прѣрокѡвъ: Мωνσεά и ѡдрѡна, Илїи и Елїсеа, Дѣда и Иссеа: сѣтѣхъ трїехъ ѡтрокѡвъ, и Данїила пророка, и вѣхъ сѣтѣхъ пророкѡвъ.

И вземъ (вторѣю) частницѣ, полагаетъ ю долѣ первагѡ благочїннѡ.

Тяже пакн глаголетъ:

Ⲁ Сѣтѣхъ славныхъ и всехвалньныхъ апѣл Петрѡ и Пāvла, и прочнхъ вѣхъ сѣтѣхъ апѣтолѡвъ.

И пакѡ полагаетъ третію частницѣ долѣ вторагѡ, скончавѣа первыи чинъ.

Тяже глаголетъ:

Ⲁ Иже ко сѣтѣхъ ѡцѣ нашихъ сѣтителѣй, Велїліѡ великагѡ, Григорїѡ вѣгѡслока, и Іωάνна златѡсѣтагѡ, ѡданїїѡ и Вѣрїлѡ, Нїколѡ мѡвлѣнїїскагѡ, и вѣхъ сѣтѣхъ свѣтителѣй.

И вземъ четвѣртѣю частницѣ, полагаетъ ю близѣ первагѡ частницѣ, творѣа вторѡе начало.

Тяже пакн глаголетъ:

Ⲭ Сѣтѣгѡ апѣтѡла, первомѣченника и архїдїакѡна Стефана, сѣтѣхъ великнхъ мѣникѡвъ, Аннїтрїѡ, Геѡргїѡ, Феѡдора чѣрѡна, Феѡдора сѣратнѡлѣта, и вѣхъ сѣтѣхъ мѣчсннхъ.

И вземъ пятѣю частницѣ, полагаетъ ю долѣ первагѡ, сѣцїѡа началѡмъ вторагѡ чина.

Тяже глаголетъ:

Ⲁ Преподѡбныхъ и вѣнобныхъ ѡцѣ нашихъ, Антѡнїѡ, Ендрѣмїѡ, Сѡлѡвы, ѡнѣфрїѡ, ѡданїїѡ ѡдѡнскагѡ, и вѣхъ прѣбныхъ ѡтѣцъ.

И пакѡ вземъ шестѣю частницѣ, полагаетъ ю долѣ вторагѡ частницѣ, ко исполнѣнїю вторагѡ чина.

Modlitby po svatém přijímání

Poté, co jsi obdržel účast na životodárných a tajemných Darech, zapěj ihned s velkými díky a z duše své vroucně rei Bohu:

(*Kněz:* Blahosloven Bůh náš...)

Sláva tobě, Bože. Sláva tobě, Bože. Sláva tobě, Bože.

Děkuji tobě, Pane Bože můj, že jsi neodmítl mne hříšného, ale uznal jsi mne za hodna býti účastníkem Svátostí tvých. Děkuji tobě, že jsi mně nehodnému dal přijmouti přečisté tvé nebeské Dary. Avšak, lidumilný Vládce, jenž jsi pro nás zemřel a pak z mrtvých vstal a nám strašné tyto a oživující Tajiny daroval k prospívání a posvěcení duším i tělům našim, dejž, aby ony byly i mně k uzdravení duševnímu i tělesnému, k odpuzení všeho zlého, k osvětlení očí srdce mého, k pokoji duševních sil mých, k víře nezahanbitelné, k lásce nelicoměrné, k naplnění moudrostí, k zachovávaní příkázání tvých, k účinkování Božské tvé blahodati a k získání království tvého; abych Tajinami těmito jsa v posvěcení zachován, stále byl pamětliv tvé blahodati a nežil sobě, ale tobě, Vládci našemu a Dobrodinci, a tak abych život tento dokonal v naději života věčného a dosáhl věčného pokoje tam, kde hlas slavicích zní bez přestání a cítí nekonečné štěstí ti, kdož zří nevypravitelnou krásu tváře tvé. Neboť tys pravá touha a nevýslovná radost milujících tebe, Kriste Bože náš, a tebe opěvá veškeré stvoření na věky. Amen.

Vládce, Kriste Bože, Králi věkův a Učiniteli všeho, děkuji ti za všechno, co jsi mně poskytl dobrého, i za účast na přečistých tvých a oživujících Tajinách. Prosím tebe, Blahý a Lidumile, zachovej mne pod záštitou svou a zastíň křídly svými, a dejž mně až do posledního dechu mého s čistým svědomím hodně přijímatí Svátosti tvé na odpuštění hříchů a k životu věčnému. Neboť ty jsi Chléb živý, pramen posvěcení, Dárce všeho dobra, a tobě chválu vzdáváme, s Otcem i Svatým Duchem, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. (*Od sv. Basila*)

ТѢЖЕ БЛАГОДАТЕЛЕНШЮ СІИ МЛЧВЪ:

Благодарю тѣ Гди Бже мой, ѿкѡ не ѡринѡла мѣ сѣи грѣшнаго, но ѡбщника мѣ быти стѣи твоихъ сподобна сѣи. Благодарю тѣ, ѿкѡ менѣ недостойнаго причаститисѣ пречистыхъ твоихъ и небныхъ дарѡвъ сподобна сѣи. Но, вѣко члвкѡлюбче, насъ радн оумерый же и кокрееый, и дароваый намъ страшна сѣи и животворѣща тѣннства, ко благодѣаніе и ѡсващеніе дшш и члвсз нашихъ: даждь быти сѣмъ и мнѣ ко исцѣленіе дшш же и члвсз, ко ѡгнаніе вѣскаго сопротивнаго, въ просвѣщеніе ѡчию сердца моего, въ миръ дшшвныхъ моихъ силъ, въ вѣрѡ непорѣднѡ, въ любовь нелицемѣрнѡ, ко исполненіе премѡдрости, въ соблюденіе заповѣдей твоихъ, въ приложеніе бжеитвенныхъ твоѣхъ благодѣи, и твоегѡ црѣтвѣа присвоеніе: да ко стѣи твоѣи члвсн сохрѣаема, твоѡ благодѣть поминѣю вездѣ и не ктомѡ сѣбѣ живѡ, но тебѣ нашемѡ вѣцѣ и благодѣтелю. и такѡ сѣгѡ житѣа и зшѣдъ ѡ надежди живота вѣчнаго, въ приносѣщный достѣгнѡ покой, и дѣже праздношущихъ гласъ непрестанный, и безконѣчнаа сладость зрацихъ твоегѡ лица добротѡ неизреченнѡ. Ты бо сѣи истинное желаніе, и неизреченное веселіе любящихъ тѣ, Хрѣте Бже нашъ, и тѣа поѣтъ вѣа тѣварь ко вѣки.

Вѣанкаго Васіліа, вѣ:

Вѣко Хрѣте Бже, црѣ вѣкѡвъ, и содѣтелю вѣсхъ, благодарю тѣ ѡ вѣсхъ, ѿже ми сѣи подаа, блгнхъ, и ѡ причащеніи пречистыхъ и животворѣщихъ твоихъ тѣннствъ. молю оѡкѡ тѣа, блже и члвкѡлюбче, сохрани ма подъ кровомъ твоимъ, и въ сѣни крилѡ твоѣю, и дарѡи ми чистою совѣстїю даже до послѣднаго моего и здыханіа, достѡинѡ причащитисѣ стѣи твоихъ, ко ѡсващеніе грѣхѡвъ, и въ жизнь вѣчнѡ. Ты бо сѣи хлѣвъ животный, истѡчникъ стѣи, податель блгнхъ, и тебѣ гласъ возсылаемъ, со ѡцѣмъ, и стѣимъ дхѡмъ, нынѣ и прѣнѡ, и ко вѣки вѣкѡвъ, аминь.

2 Svatých a slavných proroků Mojžíše i Árona, Eliáše a Elisea, Davida a Jesse, svatých tří mládenců i Daniele proroka i všech svatých proroků.

A vzav druhou částku, klade ji zbožně pod první.

3 Svatých slavných a všechvalných apoštolů Petra a Pavla i všech ostatních svatých apoštolů.

A vzav třetí částku, klade ji pod druhou a ukončuje tím první sloupec.

4 Svatých otců našich světitelů: Basila Velikého, Řehoře Theologa a Jana Zlatoústého, Athanasia a Cyrila, Mikuláše Myrlikejského, Metoděje, učitele Slovanů a všech svatých světitelů.

A vzav čtvrtou částku klade ji do řady vedle té první, začínaje tím druhý sloupec.

5 Svatého apoštola, prvomučedníka a archidiákona Štěpána, svatých velikých mučedníků: Dimitria, Jiří, Theodora Tyrona, Theodora Stratelata, Václava i všech svatých mučedníků.

A vzav pátou částku, klade ji zbožně pod čtvrtou.

По еіхъ же глаголетъ:

А СѢТЫХЪ И ЧДОТВОРЦЕВЪ БЕЗЕРБРЕННИКЪ, КОСМЫ И ДАМІАНА, К҃УРА И
ІОАННА, ПАНТЕЛЕИМОНА И ВРМОЛА, И ВСѢХЪ СѢТЫХЪ БЕЗЕРБРЕННИКОВЪ.

И ВЗЕМЪ ЕДИНУ ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю КЕРХЪ, ЧТОРА ТРЕТІЕ НАЧАЛО, ПО ЧИНУ.

ТѢЖЕ ПАКИ ГЛАГОЛЕТЪ:

Б СѢТЫХЪ И ПРАКЕДНЫХЪ БОСОЦЪ, ІОАКІМА И АННЫ, И СѢГѢ, ИЛИ, (СГѢЖЕ
СЕТЬ ХРАМЪ И СГѢЖЕ СЕТЬ ДЕНЬ) И ВСѢХЪ СѢТЫХЪ, ИХЖЕ МОЛІТВАМИ ПОСѢТІ
НЫ, БЖЕ.

И ПОЛАГАЕТЪ ОДНУ ЧАСТИЦУ ДОЛГЕ ПЕРВЫА БЛАГОЧІННѢ. БЩЕ ЖЕ КЪ СІМЪ ГЛАГОЛЕТЪ:

Г ИЖЕ КО СѢТЫХЪ СЦѢ НАШЕГѢ ВАСІЛА, АРХІЕПІСКОПА КЕСАРІИ КАПАДОКІИ
СКІА, ВЕЛІКАГѢ.

И ЧАКО ВЗЕМЪ ДНУ ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю КЪ КОНЕЦУ ТРЕТІАГѢ ЧІНА КО ИСПОЛНЕНІЕ.

IV ТѢЖЕ ПРІЕМЪ ЧЕТВЕРТУЮ ПРОЕФОРУ, ГЛАГОЛЕТЪ:

ПОМАНІ, ВЛКО ЧЕЛОВѢКОЛЮБЧЕ, СѢТѢЙШЫА ПРАВОСЛАВНЫА ПАТРІАРХИ И
ГОСПОДИНА И СѢЦѢ НАШЕГѢ БЛАЖЕННѢЙШАГО МИТРОПОЛІТА, ИЛИ,
ГОСПОДИНА НАШЕГО (БЫСОКО-) ПРОВОСЦІЕННѢЙШАГО (ИЛИ ИЛИ
ИЛИ, И ВЕЛКОЕ СѢПКОПЕТКО ПРАВОСЛАВ
НЫХЪ, ЧЕТНОЕ ПРОВОУТЕРЕТКО, КО ХРѢТѢ ДІАКОНЕТКО, И КЕРЪ СВАЦІЕН
НИЧЕСКІИ ЧІНИ: (ИЖЕ КО ОБІТЕЛИ: АРХІМАНДРІТА, ИЛИ ИГ҃МЕНА, ИЛИ, БРАТІЮ И
СОСЛЖЕБНИКИ НАША, СВАЦІЕННИКИ, ДІАКОНЫ, И ВЕЮ БРАТІЮ НАШУ,
ИЖЕ ПРИЗВАЛЪ СІИ КО ТВОЕ ОБЦІЕНІЕ, ЧВОИМЪ БЛАГОУТРОБІЕМЪ,
ВЕСЛАГІИ ВЛКО.

И ВЗЕМЪ ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю ДОЛГЕ СѢГѢ ХЛѢБА.

ТѢЖЕ ПОМНАЕТЪ СТРАНЪ НАШУ, ГЛАГОЛА СІЧЕ:

ПОМАНІ, ГДН, БОГОХРАНИМШЮ СТРАНЪ НАШУ И ПРАВОСЛАВНЫХЪ ЛЮДЕИ
СѢ.

ТѢЖЕ ПОМНАЕТЪ И ИХЖЕ ИМАТЬ ЖИВЫХЪ ПО ИМЕНИ, И НА КОЕЖДО ИМА ВЗІМАЕТЪ
ЧАСТИЦУ, ПРИГЛАГОЛА:

ПОМАНІ, ГДН, ИЛИ.

Zakončení liturgie (propuštění) na svátky Páně

Připojeny jsou i verše, které o některých
svátcích na malém vchodu říká kněz
či diákon ihned po „Velemoudrost, povznesme se!“

Na Narození Páně:

(*Verš na malém vchodu:* Z lůna před jitřenkou zrodil jsem tebe, přísáhl Hospodin a nebude toho želeť; ty jsi kněz navěky podle řádu Melchisedechova!)

Jenž pro naše spasení v jeskyni se narodil a v jesle se položil, Kristus, pravý Bůh náš... (*Dále podobně jako v neděli.*)

Na Obřezání Páně:

Jenž pro naše spasení v osmý den na těle obřezati se nechal, Kristus, pravý Bůh náš... (*Dále podobně jako v neděli.*)

Na Zjevení Páně:

(*Verš na malém vchodu:* Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně; zehnáme vám z domu Hospodinova. Bůh jest Hospodin a zjevil se nám!)

Jenž pro naše spasení v Jordáně od Jana křtíti se ráčil, Kristus, pravý Bůh náš... (*Dále podobně jako v neděli.*)

Na velký čtvrtek:

Jenž z obzvláštní dobroty nejlepší cestu pokory ukázal, když učedníkům nohy umyl a až ke kříži a pohřbení pro nás se snížil, Kristus, pravý Bůh náš... (*Dále podobně jako v neděli.*)

U těchto propuštění je možno ze světců vzpomínat jen: „...na přímluvy přecísté Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, sv. Basila Velkého, archiepiskopa Caesareje Kapadocijské a všech svatých...“ Sváteční propuštění se používá pouze v den svátku a ve dnech následujících až do opuštění svátku. Mají-li některé večerní nebo jitřní bohoslužby své zvláštní propuštění, je uvedeno v řádu těchto bohoslužeb (viz např. v triodu služby Velkého týdne a večer neděle svatodušní).

**Ў П Ѹ с т ы в ѻ ч н и х п р ѧ з д н и к о в ѧ
г л а г о л е м ѡ н в з в е ч е р н ю , к о о ѹ т р е н ю , ѡ в з л ѡ т ѡ р г ю
п о ч ѡ н Ѹ (п р и л о ж е н н е : в х о д н о е).**

На Рѣткò хрѣтòко:

(вхòдное: Їзъ чрѣва прѣжде денницы роди́хъ тѡ, клѡтѣа Гдѣ ѡ не раскѡлѣтѣа: ты ѡерѣй ко вѣкѡх по чѡнѸ МелхїедеѡковѸ.)

Їже в з вертѣпѣ роднвѡйѣа, ѡ в з ѡслехъ возлегѡй, ѡашегѡ рѡдн спасѣнѡа, Хрѣтòсѡз ѡстгнннѡй Бѣх ѡашх: ѡ прòче до концѡ.

На Ѡверѣзанїе:

Їже ко Ѡемѡй дѣнь плòтѣю ѡверѣзачѣа ѡзвòлквѡй, ѡашегѡ рѡдн спасѣнѡа, Хрѣтòсѡз ѡстгнннѡй: ѡ прòче до концѡ.

На Бѡгòвлѣнїе:

(вхòдное: Бѡгòслòкѣнх грѡдѡй ко ѡма Гдѣ, бѡгòслòкѡнхòмх вѡ ѡзъ дòмѸ Гдѡа, Бѣх Гдѣ ѡ ѡвнѣа ѡамѡ.)

Їже ко ѡрдѡнѣ крестчѣнѣа ѡзвòлквѡй ѡ ѡвѡнна, ѡашегѡ рѡдн спасѣнѡа, Хрѣтòсѡз ѡстгнннѡй: ѡ прòче до концѡ.

В з в е л ѡ к ѡ и ѡ ч е т в е р т о к ѡ х :

Їже з а п р е к о с х о д ѡ ц ѡ ю б ѡ л о с т ь п Ѹ т ь д о в р ѣ ш ѡ и ѡ с м ѡ р е н ѡ а п о к а з ѡ в ѡ и , в н е г д ѡ о ѹ м ѡ т ѡ и н о г ѡ i ѡ ч е н н и к ѡ в ѧ , д ѡ ж е ѡ д о к р ѣ т ѡ ѡ i п o г р e в e н ѡ a e н н з ш e д ѡ и ѡ а м ѡ , х р ѣ т о с ѡ з ѡ с т г н н ѡ и : ѡ п р о ч е д о к о н ц ѡ .

**Б г д ѡ п о л Ѹ ч и ш и д ó б р а г ѡ п р и ч а щ e н ѡ а
ж и в о т в о р ѡ щ и х т ѡ н н е т в е н н ы х д а р о в ѡ н ѡ и , к о с п ѡ ѡ ѡ в ѣ ,
б ѡ г о д а р ѡ в е л ь м ѡ , ѡ с ѡ ѡ т e п л e ѡ ѡ д ѡ ш ѡ б ѣ Ѹ г л a г o л ѡ n :**

(ѡерѣй: Бѡгòслòкѣнх Бѣх ѡашх...)

Слѡва твѣѣ, Бѣже. Слѡва твѣѣ, Бѣже. Слѡва твѣѣ, Бѣже.

6 Ctihodných a bohonosných otců našich: Antonia Velikého, Euthymia, Sávy Posvěceného, Theodosia Kinoviarcha; Onufria, Athanasia Athonského, Cyrila, učitele slovanského, Ivana Českého, Prokopa Sázavského i všech ctihodných otců.

A vzav šestou částčku, klade ji zbožně pod pátou, uzavíraje 2. sloupec.

7 Svatých a nezištných divotvůrců: Kosmy a Damiana, Kýra a Jana, Pantelejmona a Hermolaje i všech svatých nezištníků.

A vzav sedmou částčku klade ji do řady vedle té první a čtvrté, začínaje tím třetí sloupec.

8 Svatých spravedlivých bohorodičů Jáchyma i Anny a svatého (jméno) (jehož jest chrám) a svatého (jméno) (jehož je den) i všech svatých, na jejichž přímlyvy navštív nás, Bože.

A vzav osmou částčku, klade ji zbožně pod sedmou.

9 Svatého otce našeho Basila Velikého, archiepiskopa Caesareje Kappadocijské.

A vzav devátou částčku, klade ji zbožně pod osmou.

Pak kněz vezme čtvrtou prosforu a vyjme z ní postupně dvě částčky se slovy:

IV

1. Rozpomeň se, Vládce lidumilný, na veškerý episkopát pravoslavný, řádně hlásající slovo pravdy tvé, na vladyku našeho metropolitu (jméno), na vladyku našeho (archi-) episkopa (jméno) (vzpomeň i na biskupa, jímž byl vysvěcen, žije-li), na důstojné presbyterium a diakonstvo v Kristu a veškeré duchovenstvo i mnišstvo [v monastýru: na archimandritu, igumena] [na bratry a spoluslužebníky naše, na kněze (jmenuj), (jmenuj) a veškeré bratrstvo naše, jež jsi povolal k obecnství svému v milosrdenství svém, Vládce nejdobrotivější.

Klade částčku pod Beránka na levou stranu.

2. Rozpomeň se, Hospodine, na vlast naši a všechen pravoslavný lid této země.

Klade částčku pod Beránka na pravou stranu.

И́ такѡ възѣмъ чѣстнцы, полагаѣтъ ѿ долѣ стѣгѡ хлѣба.

V

Та́же възѣмъ пѣтъ проефорѣ, глаголетъ:

Ⲡ́ па́матнѣ и ѡставленіи грѣхѡвъ стѣишнхъ патрїархѡвъ, право-
сла́внхъ и бл҃женнхъ создате́лей стѣгѡ хра́ма сего̀ (ѿце ко ѡбїтан: стѣа ѡбїтан сѣа).

Та́же помнѣтъ рѣкоположившаго сго̀ архїереа, и дрѹгнхъ, иже хо́щетъ,
оꝓтпшнхъ по ѿменн. На ко́ждо ѿма възмаѣтъ чѣстнцѣ, пр҃глагола:

Поманѣ, гдѣ, ѿма.

И́ конечнѣ глаголетъ ѿце:

И́ вѣрѣхъ въ надеждѣ ко́рнїа, жїзнь вѣчнѡю и твоегѡ ѡбщїнѣ
оꝓтпшнхъ, правосла́внхъ стѣцъ и братїи на́шнхъ, члѣвоко́лѣче
гдѣ.

И́ възмаѣтъ чѣстнцѣ.

По ѣмъ глаголетъ:

Поманѣ, гдѣ, и моѣ недорѣченствѡ, и прѡстї ми всѣкоѡ согрѣ-
шенїе, ко́льное же и неко́льное.

И́ възмаѣтъ чѣстнцѣ. И́ прїѣмъ гѣкѣ, собнѣтъ на дїскоѡ чѣстнцы долѣ стѣгѡ
хлѣба, ѿкоже быти ко оꝓтверженїи, и не испаднѣти чѡмомѣ.

Та́же дїаконъ прїѣмъ каднѣлицѣ, и дѹмїамъ вложнѣхъ въ нѡ, глаголетъ къ
сїѣннцѣ: Бл҃гословнѣ, владыко, каднѣло.

И́ ѿбѣ сѣмъ глаголетъ: гдѣ помѡлнмѣ.

И́ сїѣннцѣ мо́лїтвѣ каднѣла:

Каднѣло тебѣ прїносимъ, Хрїтѣ Бже на́шъ, въ конѡ
благоуханїа дѣхѡвнагѡ, сже прїѣмъ въ пренѣный твоѡ
жертвенникъ, возниспослѣ на́мъ бл҃годѣть прѣстѣгѡ твоегѡ
дѣа.

дїаконъ: гдѣ помѡлнмѣ.

сїѣннцѣ показнѣхъ свѣдѣнцѣ, полагаѣтъ верхѣ стѣгѡ хлѣба, глагола:

Po tom řıká kněz (můžе řıkat žalmista):

Nynı propouštíš... *Trisagion až po Otčenáš*

Závěrečný tropar a kondak sv. Basila Velikému:

Po celé zemi rozlehl se hlas tvůj a všude přijato je slovo tvé, jímž jsi pravé víře naučil, přirozenost všeho jsoucího zjasnil a mravy lidské zušlechtil; královská svatosti, otče ctihodný *sv. Basile*, pros Krista Boha, aby spasil duše naše.

»Sláva ...«

Podáváje všem smrtelníkům bohatství neuloupitelné a zpečetuje je svými naučeními, ukázal ses jako základ církve nepohybný, zjevu nebeský, Basile ctihodný.

»I nyní ...« (*Závěrečný bohorodičný kondak, 6. hlas*)

Nezahanbitelná zastánkyně křesťanů, jistá prostřednice u Stvořitele, nepřeslechni prosebné hlasy hříšníků, ale předejdi, dobrotivá, ku pomoci nám, tebe věrně vzývajícím. Pospěš k přímlově, pros za nás horlivě, neboť ty, Bohorodice, vždy ochraňuješ ty, kteří uctívají tebe.

Můžе se zpívat i tropar dne.

Hospodi, pomiluj (*dvanáctkrát*). Tebe nad cherubíny ctěnější...

Sláva... I nyní... *A malé propuštění.*

Diákon spotřebuje svaté Tajiny s velikou opatrností, aby ve svatém kalichu nezůstal nebo nevypadl ven ani nejmenší drobeček, vlévaje do něj trochu vína a pak vody, opatrně jimi vyplachuje svatý kalich, požívaje vše. Poté vytře veškerou vlhkost ze svatého kalicha svatou houbou (a svatým ubrouskem). Potom skládá všechny liturgické nádoby k sobě, pokrývá je (či zabaluje) a ukládá je na patřičné místo.

Řıká spolu s knězem: Nynı propouštíš... A následující. Umývá si ruce (i ústa) na obvyklém místě (stejně jako kněz to činı hned po svatém přijímání), klanı se spolu s knězem a po propuštění odcházejı, za všechno vzdávajıce díky Bohu.

Konec Božské liturgie sv. Basila Velikého.

И́ екаці́енныхъ, вше́дъ ко стѣ́ній Олта́рь, сокла́чїтея екаці́енныхъ О́дѣждѣ, глаго́летъ благодѣ́теленныхъ моли́твѣ.

Та́же: Ны́нѣ ѿпѣ́цаеш: Трїе́то́е. И́ по ѿ́че на́шх: тропа́рь и́ конда́къ Васи́ла вели́каго.

Тропа́рь, гла́съ а́:

Во ве́д зѣ́млю и́зыйде вѣ́щанїе твоѐ, ѣ́акъ прїѣ́мшю сло́во твоѐ, и́мже вѣ́олѣ́пнѡ на́дчїахъ є́си: є́стество́ е́щїихъ о́у҃аєнїахъ є́си. члѣ́вчєскїа о́бычан о́украєїахъ є́си. Ца́рское є́щїенїе ѿ́че прѣ́бне, моли́ Хрї́та б҃га спарчї́а дшї́ахъ на́шыхъ.

Сла́ва (конда́къ, гла́съ а́):

И́внїаєа є́си ѡ́снованїе непоколебї́мое цр҃кве, пода́в вѣ́кѣхъ некра́домое гд̄ство чело́вѣкѡхъ, запечатлѣ́а тво́ими велѣ́ньми, нево́блєнне Васи́ле преподо́бне.

И́ ны́нѣ, вѣ́орѡдичєхъ:

Предстѣ́тельство хрї́стіа́нхъ неперты́дноє, хо́дѣтайство ко тво́рцѣ́ неперлѡ́жноє, не прѣ́зри грѣ́шныхъ моленї́й гла́сы: но предва́ри, ѣ́акъ бла́га, на по́моць на́хъ вѣ́рнѡ зовѣ́щихъ тѣ́: о́у҃корѣ́ на моли́твѣ́, и́ потцї́еа на о́умолє́нїе, предстѣ́тельство́ющїи прї́сно б҃же, чтѣ́щихъ тѣ́.

И́ли́ а́ще хо́щєши, рцы́ и́ днѡ́ тропа́рь.

Гд̄и, помї́аши, кї. Четвѣ́тїишю: Сла́ва, и́ ны́нѣ:

И́ тво́рїтѣ ѿпѣ́тѣ.

Потре́бнѡш же ді́аконѣ стѣ́ла со вел́кнхъ о́пасєнїеѣхъ, ѣ́акъ ничемѣ́ ѡ́ стѣ́лѡ дро́бнѣїишнхъ пѣ́рти крѡ́пїицъ, и́ли ѡ́ртѣ́нїа, налї́авъ ко стѣ́лю ча́шѣ ѡ́ вїна́ и́ воды, и́ потре́бнѣхъ, и́ сопра́тавъ гѣ́кою ве́д мо́кроцѣ́. Та́же сла́гѣтѣ стѣ́ла со́вды вкѣ́пѣ, и́ ѡ́бвѣ́зѣхъ и́хъ, полага́тѣ на о́бкнчнѡхъ мѣ́стѣ, глаго́ла: Ны́нѣ ѿпѣ́цаеш: и́ про́ча, ѣ́акже и́ є́щїеннїхъ. И́ ѡ́мыка́тѣ рѣ́ки на о́бкнчнѡхъ мѣ́стѣ, и́ поклони́вѣа вкѣ́пѣ со є́щїеннїкѡхъ, тво́рѣтѣ ѿпѣ́тѣ, и́ бл҃года́рїе б҃га ѡ́ вѣ́кѣхъ нехо́дѣтѣ.

Конє́цъ вѣ́рєтєннѣа лї́тѣргїи вели́каго Васи́ла.

Pak vzpomíná živých, jichž chce, dle jména; při každém vyjme částechku, řka:

Pamatuj, Pane, na (jméno).

A takto vybírá částechky podle jmen a pokládá je pod Beránka.

Nato, vzav pátou prosforu, vyřízne z ní částechku a dí: **V**

Na památku a odpuštění hříchů svatých patriarchů pravoslavných a blažených zakladatelů svatého chrámu tohoto.

A klade částechku pod Beránka, pod předcházející řadu.

Pak připomíná světivšího jej biskupa (pokud už není naživu) a jiných, kterých chce, v Pánu zesnulých, dle jmen. Při každém jméně vyjme částechku a klade ji mezi ostatní v této řadě, řka:

Pamatuj, Pane, na (jméno).

Nakonec pak:

A na všechny v naději budoucího vzkříšení, života věčného a obecnství tvého zesnulé pravoslavné otce a bratry naše, lidumilný Hospodine.

Pak vezme ještě čtvrtou prosforu, vyřízne z ní částechku a říká:

Rozpomeň se, Hospodine, i na mne nehodného a odpusť mně všechny hříchy úmyslné i neúmyslné.

A položí částechku pod Beránka do řady vzpomínek za živé. Nato, vzav houbu, shrnuje na svatém diskose částechky pod Beránkem, aby snad nevypadly.

Zatím diákon, vzav kadidelnici a vloživ do ní kadidlo, dí ke knězi:

Požehnej, vladyko, kadidlo!

A ihned též dí: K Hospodinu modleme se.

Kněz se modlí, žehnaje kadidlo:

Kadidlo tobě přinášíme, Kriste, Bože náš, jako duchovní vůni líbeznou, kterou přijav na nadnebeský obětní oltář svůj, sešli nám blahodat nejsvětějšího Ducha svého.

Diákon: K Hospodinu modleme se.

Kněz okouří svatou hvězdici a klade ji svrchu na diskos se slovy:

I přišedší hvězda, stanula nad místem, kdež bylo dítě.

И прїше́дши ѕѣѣзда̀ стѧ верхѸ, ѿдѣ́же вѣ́ ѿтꙋчѧ.

Діа́конъ: ГдѸ помѡ́лимсѧ.

Іере́й, покади́въ пе́рвыи покровѣцѧ, покрыва́етъ стѣ́ны хлѣ́бѧ еѧ діакѡно́мъ, глаго́ла:

ГдѸ коцрѣ́сѧ, вѧ лѣ́потѸ ѡ́блечѣ́сѧ: ѡ́блечѣ́сѧ ГдѸ вѧ е́лѸ, ѿ прѣпо́слѧсѧ, ѿко ѡ́тѣрди́ вѣле́ннѸю, ꙗ́же не подкѣ́житсѧ. Готѡ́къ прѣто́лѧ тѣво́ѧ ѡ́тѡлѣ́, ѡ́ вѣ́ка тѣѧ ѣ́и. Воздвигѡ́ша рѣ́ки, ГдѸ, воздвигѡ́ша рѣ́ки гла́ы своѧ. Во́змѸтъ рѣ́ки со́трѣ́нѧ своѧ, ѡ́ гла́сѡвѧ бо́дѧ мно́гихѧ. Дѣ́сны вы́сотѣ́ морскѧ, дѣ́сны вѧ вы́сокнѧ ГдѸ. Свидѣ́нѧ тѣво́ѧ ѡ́вѣ́ришѧсѧ ѕѣ́лѸ. До́мѸ тѣво́емѸ подо́ба́етъ стѣ́нѧ, ГдѸ, вѧ до́лготѸ днѣ́и.

Діа́конъ: ГдѸ помѡ́лимсѧ.

Покрѣ́й, влады́ко.

Іере́й же, покади́въ вѣ́торыи покровѣцѧ, покрыва́етъ стѣ́ны по́чирѧ, глаго́ла:

Покрѣ́й нѣ́сѧ до́бродѣ́тель тѣво́ѧ, Хрѣ́те, ѿ хвѧлы́ тѣво́ѧ ѿпо́ль ѕемлѧ́.

Діа́конъ: ГдѸ помѡ́лимсѧ.

Покрѣ́й, влады́ко.

Іере́й же, покади́въ покрѡ́вѧ, сѣ́рѣчь, воздѸ́хѧ, покрыва́етъ ѿ ѡ́ко́л, глаго́ла:

Покрѣ́й нѧ́сѧ крѡ́комѧ крѣ́лѸ тѣво́ю ѿ ѡ́женѧ ѡ́ нѧ́сѧ вѣ́ликаго вра́га ѿ ѕѡ́рѣ́тѧ. О́умири́ жнѡ́тъ нѧ́шѧ, ГдѸ, помѡ́ли́ нѧ́сѧ, ѿ мѣ́рѧ тѣво́ѧ, ѿ спѧси́ дѸшы́ нѧ́шѧ, ꙗ́кѡ бѧ́гѧ ѿ чѣлоѡ́вѣко́любецѧ.

Та́же прѣ́мѧ стѣ́ннѧх кади́льницѸ, кади́тъ прѣдо́жѣ́нїе, глаго́ла трѣ́жды:

Бѧ́госло́вѧ Бѣ́гѧ нѧ́шѧ, сѧ́це бѧ́гово́лѣ́выи, сла́ва тѣ́бѣ.

Діа́конъ же на ко́емждѡ глаго́летъ:

Всѣ́гда, ны́нѣ ѿ прѣ́сно, ѿ ко вѣ́ки вѣ́ковѧ, ѧ́минь.

И поклѧ́ютсѧ бѧ́гоговѣ́ннѡ ѡ́бѧ, трѣ́жды.

Та́же діа́конъ глаго́летъ:

Ѡ прѣдо́жѣ́ннѧх чѣстнѧ́х дарѣ́хѧ ГдѸ помѡ́лимсѧ.

spolu s knězem a odejde severními dveřmi k žertveníku, aby zde požil zbylé svaté Dary s bázní a velikou úctou.

Kněz po ukončení modlitby vejde do oltáře svatými dveřmi a říká nad diákonem modlitbu ke spotřebování svatých Darů:

Naplnili a vykonali jsme, jak to bylo v našich silách, Kriste, Bože náš, tajemství záměrů tvých. Zachováváme památku smrti tvé, viděli jsme obraz vzkříšení tvého, naplnění jsme nekonečným tvým životem a okusili jsme blaha neubývajícího tvého pokrmu, jehož nás i v budoucím věku rač učinit hodnými. Blahodatí bezpočátečního svého Otce i Svatého a blahého a oživujícího svého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Kněz vychází a rozděluje lidem antidor (u nás se to většinou nekoná). Po dokončení čtení žalmu a rozdání antidoru praví:

Kněz (ve svatých dveřích žehnaje lidu): Požehnání Hospodino vo na vás, blahodatí a lidumilností jeho, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz (čelem ke svatému prestolu): Sláva tobě, Kriste Bože, na děje naše, sláva tobě!

Věřící: Sláva Otci i Synu i Svatému Duchu, i nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj. Požehnej!

Kněz, drže naprestolní žehnací kříž, vychází před svaté dveře, žehná a pronáší propuštění – ve svátek příslušné sváteční, v neděli toto:

Vstavší z mrtvých Kristus, pravý Bůh náš, na přimluvy přečistté Matky své, svatých slavných a všechvalných apoštolů, svatého otce našeho Basila Velikého, archiepiskopa Caesareje Kappadocijské, svatých ... **(jejichž jest chrám tento a jejichž památku dnes slavíme)** a svatých spravedlivých (boho-)rodičů Jáchyma a Anny, i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Věřící: Amen.

Věřící u nás většinou přistupují pro požehnání a políbit svatý kříž. Kněz se vrací do svatého oltáře. Zavírají se svaté dveře a zatahuje opona. Kněz svléká posvátná roucha. Čtou se modlitby po svatém přijímání.

Таже: БѢДИ НѢМА ГДНЕ: ТРИЖДЫ.

И ѱаломъ ѿг: Благословлю ГДА:

Моли́тъвѣ же глаго́лемѣи, діаконъ стгои́тъ на деснѣи странѣ предъ Ѣобразомъ влѣки хрѣта, держакъ Ѣра́ръ евои́, главѣ прикло́нь, до соверше́нїа мѣтвы: еси́ же сконча́вшеи́а, оцѣ́нникъ оубо вхо́днѣх стѣ́ми двѣрьми, и ѡше́дъ къ предложѣ́нїю, глаго́летъ нарѣо́щїю мѣтвѣ:

Мѣтва, глаго́лемаа внигда̀ потре́бнѣи стѣ́а:

Исполни́а и соверши́а е́лико по на́шей силѣ, Хрѣ́те Бже́ на́ши, твоегѡ́ смотрѣ́нїа чѣ́ннство. Имѣ́емъ бо смѣрти твоєѡ́ па́мать, видѣ́хомъ воскресѣ́нїа твоегѡ́ Ѣбразъ, напо́лнихомъа безконѣ́чныа твоєѡ́ жнзнь, насла́дохомъа неисто́ца́емыа твоєѡ́ пи́ци, е́же и къ вѣ́дѣщимъ вѣ́цѣ вѣ́емъ на́мъ сподо́бнѣи́а е́говои́, б́года́тїю безнача́льнаго твоегѡ́ Ѣца́, и стѣ́аго и б́гаго и животво́рацаго твоегѡ́ д́ха, ны́нѣ и прїе́но, и ко вѣ́ки вѣ́ковъ, а́минь.

Діаконъ же вше́дъ и сѣмъ стѣ́верою страно́ю, потре́блетъ стѣ́а со стѣ́ахомъ, и со всѣ́кнмъ оубѣ́рждѣ́нїемъ.

[Зрїи] Оцѣ́нникъ же и́зше́дъ, да́тъ лю́демъ а́нгїдо́ръ.

По сконча́нїи же ѱалма́, и разда́нїи а́нгїдо́ра, глаго́летъ:

Благословѣ́нїе ГДне на всѣ́хъ, тогѡ́ б́года́тїю и члѣ́ко-лю́бїемъ, ввсѣ́гда̀, ны́нѣ и прїе́но, и ко вѣ́ки вѣ́ковъ.

А́нкс: а́минь.

Оцѣ́нникъ: **Г**ла́ва тебѣ́, Хрѣ́те Бже́, оубо́канїе на́ше, сла́ва тебѣ́.

А́нкс: Сла́ва, и ны́нѣ: ГДн, поми́лѡи, три́жды. Благосло́кї.

Оцѣ́нникъ: **В**оскресѣ́нїи и́з мѣртвѣхъ Хрѣ́то́еъ и́стинный Бгъ на́ши, моли́твами прѣ́чтыа евоєѡ́ Мѣ́ре, стѣ́ихъ сла́вныхъ и все́хъ ва́льныхъ а́пъ, и́же ко стѣ́ихъ Ѣца́ на́шегѡ́ Васи́ла, а́рхїе́пископа Кеса́рин каппадо́кїе́скїа, вели́каго: и стѣ́аго и́а́кѡ (е́гоже́ э́тъ хрѣ́ма), и стѣ́аго и́а́кѡ (е́гоже́ э́тъ де́нь), и стѣ́ихъ пра́ведныхъ вѣ́соцѣ́хъ Іоакї́ма и а́нны, и всѣ́хъ стѣ́ихъ, поми́лѡ́етъ и спа́етъ на́съ, а́кѡ б́гъ и члѣ́колю́бецъ.

Diákon: K Hospodinu modleme se.

Kněz, okouřiv první pokrovec, pokrývá jim svatý diskos, řka:

Hospodin kraluje, oděn jest velikolepostí. Oblékl se Hospodin v sílu a přepásal se, neboť upevnil vesmír, kterýž se nepohne. Připraven jest trůn tvůj přede všemi časy, od věčnosti jsi ty. Pozdvihuj se řeky, Hospodine, pozdvihuj řeky hlasy své; vzpínají vysoko proudy vod vlny své, s hlukem se pohybují vodstva mnohá; avšak nad sílu vln mořských mnohem silnější jest Hospodin na výsostech. Svědectví tvá jsou velmi jistá. Domu tvému svatost náleží, Hospodine, po všechny dny.

Diákon: K Hospodinu modleme se. Pokryj, vладыко!

Kněz, okouřiv druhý pokrovec, pokrývá jim svatý kalich, řka:

Vznešenost tvá zastřela nebe, Kriste, a země plna chvály tvé!

Diákon: K Hospodinu modleme se. Pokryj, vладыко!

Kněz, okouřiv třetí, větší pokrovec (aer), pokrývá jim obojí, řka:

Přikryj nás záštitou křídel svých a zapuď od nás každého nepřitele a odpůrce; v pokoji spravuj život náš, Hospodine, smiluj se nad námi a nad světem svým, a spasiž duše naše jako blahý a lidumil.

Pak, vzav kadidelnici, okuřuje předložené dary, řka třikrát:

Požehnaný jest Bůh náš, jemuž se takto zalíbilo. Sláva tobě!

Diákon pak pokaždé dí:

Vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Při tom se oba vždy zbožně pokloní.

Nato bere diákon kadidelnici a říká:

Za předložené důstojné dary k Hospodinu modleme se.

Kněz čte modlitbu předložení:

Bože, Bože náš, jenž jsi za pokrm celému světu seslal chléb nebeský – Pána a Boha Ježíše Krista, Spasitele, vykupi-

СЦІЕННИКЪ ЖЕ, ПРИЕМЪ КАДІАЛЬНИЦЪ, ГЛАГОЛЕТЪ МЛТКЪ ПРЕДЛОЖЕНІА:

БЖЕ, БЖЕ НАШЪ, НБНЫИ ХЛБЪЗ, ПІЦІЪ ВСЕМЪ МІРЪ, ГДА НАШЕГО И БГА ІНСА ХРТА ПОСЛАВЫИ, СПСА И НЗБАВИТЕЛА И БЛГОДѢТЕЛА, БЛГОСЛОВАЦА И ШЕЩАЮЦА НАСЪ, СМЪ БЛГОСЛОВИ ПРЕДЛОЖЕНІЕ СІЕ, И ПРИИМІ СЪ ВЪ ПРЕНБНЫИ ТВОИ ЖЕРТВЕННИКЪ. Помани, ІАКЪ БЛГЪ И ЧЛВККОЛЮБЕЦЪ, ПРИНЕСШИХЪ И НХЖЕ РАДИ ПРИНЕСОША: И НАСЪ НЕОСЪЖДЕНЫ СОХРАНИ КО СЦЕННОДѢТЕКІИ БЖЕСТВЕННЫХЪ ТВОИХЪ ТЛНИХЪ. ІАКЪ СТИСА И ПРОСЛАВИСА ПРЧТНОЕ И ВЕЛИКОЛКПОЕ ИМА ТВОЕ, ОЦА, И СНА, И СТАГЪ ДХА, НЫНѢ И ПРИСНЪ, И ВО ВѢКИ ВѢКОВЪ, АМИНЬ.

И ПОЕМЪ ТВОРИТЪ ШПШЕТЪ ТАМЪ, ГЛАГОЛА СІЦЕ:

СЛАВА ТЕБѢ, ХРТЕ БЖЕ, ОУПОВАНІЕ НАШЕ, СЛАВА ТЕБѢ.

ДІАКОНЪ: СЛАВА, И НЫНѢ: ГДИ, ПОМИЛШИ, ТРИЖДЫ. БЛГОСЛОВИ.

СЦІЕННИКЪ ГЛАГОЛЕТЪ ШПШЕТЪ.

ИЦЕ ОУКЪ СЪЧЪ НЕДѢЛА:

ВОСКРЕСЫИ ИЗЪ МЕРТВЫХЪ ХРТОСЪ ИСТИННЫИ:

ИЦЕ АН ЖЕ НИ:

ХРТОСЪ ИСТИННЫИ БГЪ НАШЪ, МОЛИТВАМИ ПРЧНІТЪМЪ СВОЕЪ МТРЕ, ИЖЕ ВО СТЫХЪ ОЦА НАШЕГЪ ВАІЛІА, АРХІЕПІСКОПА КЕСАРИИ КАППАДОКІЙСКИА, ВЕЛИКАГЪ, И ВѢХЪ СТЫХЪ, ПОМИЛШЕТЪ И СПАСЕТЪ НАСЪ, ІАКЪ БЛГЪ И ЧЕЛОВККОЛЮБЕЦЪ.

ДІАКОНЪ: АМИНЬ.

ПО ШПШЕТѢ ЖЕ КАДИТЪ ДІАКОНЪ СГОЕ ПРЕДЛОЖЕНІЕ: ТАЖЕ ШХОДИТЪ, И КАДИТЪ СТУЮ ТРАПЕЗЪ КРДОМЪ КРЕТОВИДНО, ГЛАГОЛА ВЪ СЕБѢ:

БО ГРОКѢ ПЛОТКИ, КО АДѢ ЖЕ СЪ ДШЕЮ ІАКЪ БГЪ, ВЪ РАИ ЖЕ СЪ РАЗБОЙНИКОМЪ, И НА ПРТОЛѢ БЫЛЪ СЪИ ХРТЕ, СО ОЦЕМЪ И ДХОМЪ, ВЕА НЕПОЛНАИ НЕОПИСАННЫИ.

Celý den dokonalý, svatý, pokojný a bezhříšný vyprosivše, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme! **(Pokřižovav se a pokloniv se, odstoupí před ikonu Spasitele.)**

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz složiv svatý antimins a drže zpřímá svaté evangelium, činí jím nad složeným antiminsem kříž a praví hlasitě:

Kněz: Neboť tys posvěcení naše, a tobě slávu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz, požehnáv se, políbí svaté evangelium a vychází svatými dveřmi za ambon (nebo stojí směrem k ikoně Spasitele na ambonu), řka:

Odejďeme v pokoji.

Věřící: Ve jménu Páně.

Diákon, obrácen mírně ke svatým dveřím: K Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Kněz, postaviv se pod ambonem, modlí se zaambonovou modlitbu (nahlas):

Hospodine, jenž blahoslovíš ty, kdož dobrořečí tobě, a posvěcuješ ty, kdož doufají v tebe, spasiž lid svůj a požehnej dědictví svému, zachovej plnost církve své, posvěť ty, kdož milují krásu domu tvého, proslav je Božskou mocí svou, a neopouštěj nás, doufající v tebe. Uděl pokoj světu svému, církvím svým, kněžím, vlasti naší a všemu lidu svému. Neboť všeliké dání dobré a každý dar dokonalý shůry jest, sestupující od tebe, Otce světél, a tobě chválu, díky a úctu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Věřící: Budiž jméno Hospodinovo blahosloveno... **(Třikrát)**

Nyní je možno číst žalm 33. / 34. a rozdávat antidor.

Diákon při zaambonové modlitbě stojí před ikonou Spasitele, drže orar svůj a hlavu skloněnou do ukončení modlitby. Na konci jejím se pokřižuje

Ліікз: Гдн, поміады.

Дѣнь вѣсь совершенъ, стѣъ, міренъ и безгрѣшенъ испросівшє, самн себѣ и дрѣгъ дрѣга, и вѣсь жнвотъ нашъ хрѣтѣ бѣъ предадѣмъ.

Ліікз: Тєбѣ, Гдн.

Ієрѣи же прѣамѣ держѣ сѣвліє, согнѣвъ антїмінієъ, творитѣ надѣ нїмъ крѣтъ.

Возгласїєтъ:

Икѡ ты сѣи ѡсѣащїєнїє наше, и тєбѣ славу возгласїемъ, Ѡцѣъ, и снѣъ, и сѣтѣомъ дхѣъ, нынѣ и прїснѡ, и во вѣкѣхъ вѣкѣвъ.

Ліікз: Амїнь.

Ієрѣи: Сѣ мирѡмъ и зѣдемъ.

Ліікз: Ѡ имени Гдн.

Дїаконъ: Гдѣ помѡлимъ.

Ліікз: Гдн, поміады.

Мїтва замкѡннаѣ, возгласїєма ѡ сїєнника:

Блгословлѣнїє блгословлѣнїє тѣ, Гдн, и ѡсѣащїєнїє на тѣ ѡупѡкѡнїєнїє, спасїє лїудн твоѣ, и блгословїє дѡстоїнїє твоє, исполнѣнїє цркви твоєѣ сохрѣнїє, ѡсѣащїєнїє лїблѣнїє блгогѣпїє дѡмѣ твоєгѡ: ты тѣхъхъ воспрослѣвї бжѣстѣенноу твоєю сілю, и не ѡтѣавн насъ ѡупѡкѡнїєнїєхъ на тѣ. Мірѣ мирѡвн твоємѣ дѣрѣнї, црквамъ твоїмъ, сѣащїєннїкѡмъ, вѡннстѣвъ, и вѣемъ лїудемъ твоїмъ. Икѡ вѣакоє дѣнїє блго, и вѣакоє дѣрѣ совершенъ свѣше сѣтъ, сѡдѣнї ѡ тєбѣ Ѡцѣ свѣтѡвъ: и тєбѣ славу, и блгодарѣнїє, и поклонѣнїє возгласїемъ, Ѡцѣъ, и снѣъ, и сѣтѣомъ дхѣъ, нынѣ и прїснѡ, и во вѣкѣхъ вѣкѣвъ.

Ліікз: Амїнь.

tele a dobrodince, žehnajícího nám a posvěcujícího nás, sám požehnej předložení toto a přijmi je na nadnebeský oltář svůj. Rozpomeň se jako blahý a lidumil na ty, kdož je přinesli a za kteréž přineseno jest, a nás neodsouzeně zachovej v posvátném vykonávání Božských Tajin tvých. Aby se světilo a velebilo přečestné a velikolepé jméno tvé, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Potom k zakončení proskomidie říká:

Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

Diákon: Sláva Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. Hospodi, pomiluj. Hospodi, pomiluj. Hospodi, pomiluj. Požehnej!

Kněz říká malé propuštění: (Vstavší z mrtvých) Kristus, pravý Bůh náš, na přimluvy přečisté Matky své, svatého otce našeho Basila Velikého, archiepiskopa Caesareje Kappadocijské, i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Diákon: Amen.

Po tomto zakončení okuřuje diákon svaté předložení, pak odchází ke svatým dveřím, odhrnuje oltářní oponu a poté okuřuje svatý prestol okolo na způsob kříže, celý oltář, ikonostas, kněze a celý chrám, řka pro sebe (při okuřování prestolu):

Ve hrobě s tělem, v pekle s duší co Bůh, v ráji pak s lotrem a na trůně s Otcem a Duchem, vše nevystižitelně naplňuje, byl jsi, Kriste!

A pak okuřuje dál, říká žalm 50. / 51.: Smiluj se nade mnou, Bože...

Po okouření chrámu vchází diákon opět do oltáře, okuřuje svatý prestol a kněze; poté odloží kadidelnici a přistupuje ke knězi. Postavivše se oba před svatým prestolem, modlí se každý pro sebe (kněz se vztaženýma rukama), říká:

Králi nebeský, Utěšiteli, Duchu pravdy, jenž jsi všude přítomen a vše naplňuješ, poklade blaha a dárce života, přijď a usidliž se v nás a očistiž nás od všeliké skvrny a spasiž, Blahý, duše naše. *(Jedenkrát)*

Таже ѱаломъ ѿ.

И покладѣвъ стѣннице же и храмъ всѣхъ, вхѡдѣтъ пакѣи во стѣнѣи олтарѣ, и покладѣвъ стѣнѣи трапѣзѣ пакѣи, и стѣнниѣи, кадильницѣи оукоу ѡблагѣтъ на мѣсто евоѣ, гл҃мъ же прихѡдѣтъ ко іереею. И стѣише вкѡпѣ предъ стѣиоу трапѣзоу, поклонѣютсѣ трижды, въ свѣѣ молѣщесѣ, и глаголюще:

Цр҃ю небный, оутѣшителю, дѡше истинны, иже вездѣ съи и всл҃ исполнѣи, сокрѡвице благихъ и жизни подателю: прииди и вселѣи въ ны, и очисти ны ѡ всѣхъи скверны, и спаси, бже, дѡшы наша.

Гл҃ва въ вышнихъ бг҃хъ, и на земли мирѣ, въ члѣвѣцѣхъ блговолѣнїе. дв҃жды.

Гд҃и, оутѣи моѣ ѡбѣрзешн, и оутѣ моѣ козвѣстѣтъ хвалѣ твоѣ.

Таже цѣлѡтъ, свѣщенникъ оукоу стѣи ѡбл҃е, діаконъ же стѣиоу трапѣзѣ. И погемъ подклонѣвъ діаконъ евоѣ гл҃вѣ свѣщенникѣ, держѣ и орѣи тремѣ перрѣи десныѣ рѣкѣи, глаголетъ:

Врема сотвори ти гд҃и, владыко, благоговѣи.

Свѣщенникъ, знаменѣи стѣи, глаголетъ:

Блгоговѣи бг҃хъ нашихъ, вездѣ, нынѣ и приешо, и во вѣки вѣкѡвъ.

Таже діаконъ: Помолѣи ѡ мнѣ, владыко свѣтѣи.

Свѣщенникъ: Да исправитъ гд҃ь стѣи твоѣ.

И пакѣи діаконъ: Помани ма, владыко стѣи.

Свѣщенникъ: Да поманѣтъ тѣ гд҃ь бг҃хъ во цр҃тѣи евоѣмъ, вездѣ, нынѣ и приешо, и во вѣки вѣкѡвъ.

Діаконъ же рѣкѣ: ѡминѣ.

И поклонѣвъ, нехѡдѣтъ свѣрными двѣрми, понѣже цр҃кѣи двѣри до вхѡда не ѡбѣрзѡтъ. И стѣи на ѡбычномъ мѣстѣ, прѣмш стѣихъ двѣрѣи, поклонѣтсѣ ео блгоговѣнїемъ, трижды, глагола въ свѣѣ:

Гд҃и, оутѣи моѣ ѡбѣрзешн, и оутѣ моѣ козвѣстѣтъ хвалѣ твоѣ.

И погемъ начинѣтъ глаголати: Блгоговѣи, владыко.

И начинѣтъ свѣщенникъ: Блгоговѣно цр҃тѣи:

Kněz, postaviv se do svatých dveří a žehnaje lidu, dí přítom hlasitě:

S spasiž, Bože, lid svůj a požehnej dědictví svému.

Kněz se obrací ke svatému prestolu, třikrát okuřuje svaté Dary na oltáři, řka potichu:

P ovznesl ses na nebesa, Bože, a po celé zemi se rozšířila sláva tvá.

Věřící zpívají: Viděli jsme světlo pravé, přijali jsme Ducha nebeského, našli jsme víru pravou, nerozdílné Trojici klaníme se, neboť ta spasila nás.

Potom kněz vezme svatý diskos, postaví jej na hlavu diákona a diákon uchopiv jej zbožně, běre se do svatých dveří, pohledí z nich ven (k lidu) a pak odchází k žertveníku, na který diskos postaví. Kněz, pokloniv se, vezme svatý kalich, činí jím kříž nad antiminsem, říká tiše:

P ožehnaný jest Bůh náš.

Poté stane ve svatých dveřích a žehnaje svatým kalichem lid, zvolá:

V ždycky, nyní i přístě, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

A odejde k žertveníku, na který svatý kalich postaví a přijav kadidelnici, třikrát je okouří. Pak se postaví opět před svatým prestolem.

Věřící zpívají: Ať naplněna jsou ústa naše opěvováním slávy tvé a chválením tebe, ó Pane, že jsi uznal nás za hodné účastniti se svatých tvých Božských, nesmrtelných a oživujících Tajin. Zachovej nás v posvěcení svém, abychom po celý den učili se pravdě tvé. Alleluja, alleluja, alleluja.

Kněz skládá antimins. Diákon vychází severními dveřmi z oltáře a postaviv se před svaté dveře, pronáší ektenii:

P ovznesme se! Přijavše Božské, svaté, přečisté, nesmrtelné, nebeské a oživující strašné Tajiny Kristovy, důstojně děkujeme Hospodinu.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

СЦІЕННИКЪ ЖЕ БЛАГОСЛОВЛѢТЪ ЛЮДН, ПРИГЛАГОЛА ВОЗГЛАСИ:

Спаси, Бже, люди твои, и благослови достояние твое.

И обращаются диаконъ же и сщеникъ къ стѣнѣ трапѣзѣ, и кадитъ сщеникъ
трижды, глагола въ себѣ:

Вознеси на небеса, Бже, и по всей земли слава твоя.

Ліка же поетъ:

Видѣхомъ свѣтъ истинный, пріахомъ дѣла небаго, ѡбрътѣхомъ върѣ
истинную, нераздѣльнѣи Троицѣ поклоняемса: ча во насъ спасла сѣть.

Таже вземъ сщеникъ стѣи діаконъ, возлагаетъ на главѣ діакона, и діаконъ
пріемъ и со благоговѣніемъ, зръ вѣкъ къ дверемъ, ничтоже глагола, ѡходитъ къ
предложенію, и поставляетъ и. Сщеникъ же поклонивса, и пріемъ стѣи почирь,
и обращаетъ къ дверемъ, зръ на люди, глаголетъ таино:

Благословенъ Бгъ наших:

и возгласи:

Всегда, нынѣ и прісно, и во вѣки вѣковъ.

Ліка: ѡмниъ.

Да исполнитса оутѣта наша хвалѣна твоего, Гдн, ѡко да поемъ славу
твою, ѡко сподобнахъ сѣи насъ причаститса стѣимъ твоимъ, бжеерт-
веннымъ, безсмертнымъ и животворящимъ тайнамъ, соблюди насъ во
твоей стѣини весь день подчатица правдѣ твоей. ѡмниа, ѡмниа,
ѡмниа.

И ижедѣ діаконъ свекреною дверію, и стѣи на ѡбычномъ мѣстѣ,
глаголетъ:

Прости пріимше бжеественныхъ, стѣихъ, пречтѣихъ, безсмертныхъ,
небесныхъ и животворящихъ, стѣишнихъ хрѣтовѣихъ тѣиныхъ, достоя-
ниа благодаримъ Гда.

Ліка: Гдн, помилуй.

Зачѣпн, спаси, помилуй и сохрани насъ Бже твоею благодатию.

Слава на высостех Богу а на зemi pokoj, lidem dobrá vůle. (*Dva-
krát; kněz se vztaženýma rukama.*) *Po ukončení se vždy ukloní a přežehnají.*

Hospodine, rty mé otevři a ústa má zvěstovati budou chválu tvou.
(*Bez vztažených rukou; ukloní se a přežehnají.*)

Nato políbí – kněz svatě evangelium (a prestol) – diákon svatý prestol.
Pak diákon, skloniv hlavu svou ke knězi a drže orar třemi prsty pravice,
dí:

Čas jest sloužiti Hospodinu. Požehnej, vладыко!

Kněz (žehnaje mu): Požehnán jest Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na
věky věkův.

Diákon: Amen. Pomodli se za mne, vладыко svatý!

Kněz: Hospodin nechť vede kroky tvé.

Diákon: Pamatuj na mne, vладыко svatý!

Kněz: Nechť pamatuje na tebe Hospodin Bůh v království svém, vždyc-
ky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

A pokloniv se, vychází z oltáře severními dveřmi (poněvadž svaté dveře se
otevřávají až před malým vchodem) a postaviv se na příslušném místě,
naproti svatým dveřím, pokloní se, přežehná se zbožně třikrát, říká pro
sebe:

Hospodine, rty mé otevři a ústa má zvěstovati budou chválu tvou.

Nato hlasitě začíná dle následujícího postupu.

Koná-li kněz proskomidii **bez diákona**, vynechávají se slova diákonova
i odpovědi kněze na ně. (Dále se při liturgii vynechávají tiché dialogy mezi
knězem a diákonem a různé diákonovy výzvy – např. „Požehnej, vладыко!“
apod. Jinak kněz říká a koná, co přísluší diákonovi, sám.)

Slouží-li svatou liturgií více kněží, koná proskomidii pouze jeden z nich.
V době proskomidie čte žalmista hodinky: třetí a šestou (počáteční ohlas
kněze na začátku čtení hodinek je místo ohlasu před přípravou Beránka).

ВѢДАТИ ПОДОБАЕТСЯ: ѿще везъ діакона елѣжитъ іерей, въ проskomидіи діаконскихъ словъ, ѿ на литургіи предъ сѣдѣемъ, ѿ на ѿвѣтъ сгво: Благословіи владыко, ѿ Проводіи владыко, ѿ Врема сотворити, да не глаголетъ, чтоюи сѣктеніи ѿ чинковое предложеніе. ѿще же соборомъ елѣжатъ ещѣннии мнози, дѣйство проskomидіи єдинъ іерей токомъ да творитъ, ѿ глаголетъ ѿзображеннаа: прочіи же елѣжителн ничтоже проskomидіи сгобни да глаголетъ.

БОЖЕСТВЕННАА ЕЛѢЖБА, ѿЖЕ ВО СВАТЫХЪ ОТЦА НАШЕГО ВАСІЛІА ВЕЛІКАГО.

Діаконъ: Благословіи, владыко.

Іерей: Благословено царство, Отца, ѿ Сына, ѿ Свѣтаго Дѣха, нынѣ ѿ пріенъ, ѿ во вѣки вѣковъ.

Діакъ: ѿмѣнь.

Діаконъ: Мѣромъ Гдѣ помолнмъ.

Діакъ: Гдѣ, помѣлѣ.

Ѹ свѣшнѣмъ мѣрѣ, ѿ спасеніи дѣшъ нашихъ, Гдѣ помолнмъ.

Діакъ: Гдѣ, помѣлѣ.

Ѹ мѣрѣ вѣгѣ мѣра, благогѣоаніи свѣтыхъ Божіихъ церквѣи, ѿ соединеніи вѣхъ, Гдѣ помолнмъ.

Діакъ: Гдѣ, помѣлѣ.

Ѹ свѣтѣмъ храмѣ сѣмъ ѿ ех вѣрою, благоговѣніемъ ѿ стѣрахомъ Божіимъ вхѣдѣнцѣхъ вѣнъ, Гдѣ помолнмъ.

Діакъ: Гдѣ, помѣлѣ.

Ѹ господнѣ нашемъ Блаженнѣйшемъ митрополитѣ (ѿма вѣсѣ),
Ѹ господнѣ нашемъ [ѿн: шемъ архієпископѣ, ѿн: (ѿма вѣсѣ),
четнѣмъ прескѣтерѣ, во
Хрѣтѣ діаконѣтѣ, Ѹ вѣемъ прічтѣ ѿ людѣхъ, Гдѣ помолнмъ.

Діакъ: Гдѣ, помѣлѣ.

Диакон (небо прислужující) přidrží mezi kalichem a ústy přijímajícího rozprostřený iliton, jímž pak každému ihned po přijímání osuší ústa. Přijímající poté políbí svatý kalich dole, a podstoupiv, pokloní se a pokřížuje; pak odchází. Podobně i ostatní přijímající.

Sbor nebo ostatní věřící zpívají: Tělo Kristovo přijměte, z pramene nesmrtelnosti okuste.

Když poslední připravený věřící přijme Ježíše – Pána a Spasitele svého – do svých útroh, ukončí se pěni chvalozpěvem:

Alleluja, alleluja, alleluja.

Po ukončení přijímání odchází kněz do oltáře a postaví svatý kalich na svatý prestol. Není-li přijímajících, diákon ihned po slovech: „S bázní Boží...“ odevzdá svatý kalich knězi, který jej postaví na svatý prestol. Diákon rovněž odejde do oltáře a zvav svatý diskos a drže jej nad svatým kalichem, říká následující paschální písně:

Vzkříšení Kristovo spatřivše, pokloňme se svatému Pánu Ježíši, jedinému bezhříšnému. Kříži tvému klaníme se, Kriste, a svaté vzkříšení tvé opěváme a slavíme, neboť ty jsi Bůh náš, kromě tebe jiného neznáme a jméno tvé zýváme. Pojďte, všichni věrní, pokloňme se svatému Kristovu vzkříšení, neboť hle, skrze kříž přišla radost celému světu. Vždycky blahoslovíce Pána, opěváme vzkříšení jeho, neboť ukřížování přetřpěv, smrti smrti zničil.

Skvěj se, skvěj se, nový Jerusaleme, neboť září na tobě sláva Hospodnova. Plesej nyní a vesel se, Sione! Ty pak, přečistá Bohorodice, ozdob se slávou ze vzkříšení toho, jehož jsi porodila!

Ó, Pascho veliká a nejposvátnější, Kriste! Ó Moudrosti a Slovo Boží a Sílo! Daruj nám opravdověji tebe přijímat v bezvečerném dni království tvého.

Stírá svatou hubkou důkladně a pozorně a se zbožností, co je na diskose (částěky za svaté a za živé i zesnulé), do kalicha, řka tiše:

Smyj, Pane, hříchy zde vzpomenutých svou drahocennou Krví na přímluvy svatých svých.

Pokrývá svatý kalich pokrovcem, uloží na svatý diskos svatou hvězdicí, svatou lžičku a ostatní pokrovice. Pokud ji ještě neřikal, tedy nyní kněz říká děkovnou modlitbu: „Děkujeme tobě, lidumilný Vládce, dobrodinče duší našich...“

По причащеніи же, входитъ іерей во свѣтъ Олтарь, и повсаклаетъ свѣтъ на свѣтъ престола.

Тогда пріемъ діакономъ свѣтъ дискосъ верхъ свѣтъ потиръ, и глагола коакрѣннымъ пѣсни еѣ:

Воскресеніе Хрѣтово видѣвши, поклонимся еѣму Гдѣ Иисѣ, единаму безгрѣшному. Хрѣтъ твоемоу поклонимся Хрѣте, и еѣое воскресеніе твоє поемъ и славимъ: ты бо еси Бгъ нашъ, развѣ тебе иного не знаемъ, има твоє именемъ. Прїидите вси вѣрніи, поклонимся еѣму Хрѣтоу воскреснїю: еє бо прїиде крѣтому радость всемъ мїру. Вегда благоеловаще Гдѣ, поемъ воскресеніе еѣо: распятїе бо претерпѣвъ, смертїю смертъ разрѣши.

Свѣтїса, свѣтїса, новїи іерусалиме, слава бо Гднѣ на тебе возеѣ. Анкѣи нынѣ, и веселиса сїоно: ты же чита краешїса бѣе, ѡ востанїи ржтвѣ твоєо.

Ѡ пасха велиа, и свѣщенїишаа, Хрѣте! Ѡ мѣдросте, и славе бжїи и сіло! Подавай намъ истѣе тебе причащатїса, въ некечернїемъ дни царствїа твоєо.

Ѡтираетъ еѣо гѣою свѣло добрѣ,
со вниманїемъ и благоговѣнїемъ, глагола словеса еѣ:

Ѡмыи, Гдн, грѣхї поминавшихѣа заѣ кровїю твоєю честною, млтвѣми свѣихъ твоихъ.

И покрываетъ свѣтъ потиръ покровцемъ, подокнѣ и на свѣтъ дискосъ возлагаетъ свѣзданцѣ и покровцы. (Таже глаголетъ млтвѣ: Благодаримъ тѣ, вѣко члвкколюбче, благодаренїю дшш нашихъ.)

Božská služba svatého otce našeho Basila Velikého

Řád liturgie katechumenů

Diákon: Požehnej, vладыko!

Kněz: **B**lahosloveno budiž království Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen

Ektenie velká

Diákon: **V** pokojí k Hospodinu modleme se!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za pokoj shůry a spásu duší našich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za mír celého světa, za blaho svatých církví Božích a za sjednocení všech k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázni Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

☩ ст҃ранѣ́ на́шей, правѣ́телехъ ѿ вѣ́нствѣ́ ѿ̀, Гдѣ́ помѡ́лимсѧ.

Лі́къ: Гдѣ́, помѡ́лѣ́й.

☩ гра́дѣ́ се́мъ [нѧ]:

вѣ́лікомъ гра́дѣ́, ст҃ранѣ́ ѿ вѣ́рою жнѡ́щнхъ вѧ нѣ́хъ, Гдѣ́ помѡ́лимсѧ.

Лі́къ: Гдѣ́, помѡ́лѣ́й.

☩ благоуст҃ворѣ́нїи воздѣ́хуеъ, ѡ́ ѿзѡ́бїлїи плодѡ́въ зе́мнїхъ ѿ вре́менѣ́хъ мѣ́рнїхъ, Гдѣ́ помѡ́лимсѧ.

Лі́къ: Гдѣ́, помѡ́лѣ́й.

☩ пла́кающнхъ, пѣ́тешѣ́стѡщнхъ, недѣ́гѡщнхъ, ст҃ра́ждѡщнхъ, плѣ́нннхъ, ѿ ѡ́ спасѣ́нїи ѿ̀хъ, Гдѣ́ помѡ́лимсѧ.

Лі́къ: Гдѣ́, помѡ́лѣ́й.

☩ ѿзѡ́бїтїи на́мъ ѡ́ вѣ́ліи скѡ́рби, грѣ́ва ѿ ѿ́зды, Гдѣ́ помѡ́лимсѧ.

Лі́къ: Гдѣ́, помѡ́лѣ́й.

Застѣ́пнї, спасї, помѡ́лѣ́й ѿ сохрѧнї на́еъ, Бо́же, чѣ́вою благода́тїю.

Лі́къ: Гдѣ́, помѡ́лѣ́й.

Пре́свѣ́тѡ, прѣ́чїстѡ, пре́благосло́вѣннѡ, сла́внѡ Влады́чнцѡ на́шѡ Богоро́днцѡ ѿ прїснодѣ́вѡ Марїю, со вѣ́мнї свѣ́тѡмнї помѡ́лѣ́ше, са́мнї себѣ́, ѿ дрѡ́га дрѡ́га, ѿ вѣ́сь жнѡ́чъ на́шъ Хрї́стѡ́ Бо́гѡ́ прѣда́дїмъ.

Лі́къ: Тебѣ́, Гдѣ́.

Возглаше́нїе:

☩ ꙗ́ко подо́бѣ́тъ тебѣ́ вѣ́ліа сла́ва, чѣ́сть ѿ покло́нѣ́нїе, ѡ́тцѡ, ѿ сы́нѡ, ѿ свѣ́тѡмѡ́ дѣ́хѡ, ны́нѣ́ ѿ прїсно, ѿ во вѣ́кнї вѣ́кѡвѡ.

Лі́къ: а́мїнь.

Je nutno vědět, že jsou-li přítomni věřící, kteří budou přijímat svaté Tajiny, rozdělí kněz dvě zbylé části svatého Beránka («NI» a «KA») na malé částičky, aby stačily pro všechny přijímající, a vloží je do svatého kalicha. Z nich se podává přijímání.

Když kněz přenáší další části proměněného chleba do kalicha, říká: Vzkříšení Kristovo spatřivše, pokloňme se svatému Pánu Ježíši atd.
Svatý kalich pokrývá pokrovcem (ilitonem).

Děkujeme tobě, Hospodine, Bože náš, za přijímání svatých, nejčistších, nesmrtelných a nebeských Tajin tvých, jež daroval jsi nám jako dobrodiní k posvěcení a uzdravení duší a těl našich. Ty sám, Vládce všech, dejž, aby tato účast na svatém Tělu a Krvi Krista tvého byla nám k víře nezahanbené, lásce nelicoměrné, k rozhojnění moudrosti, k uzdravení duše a těla, k zapuzení všelikého odpurce, k zachovávání příkázání tvých a k dobrému zodpovídání se na strašném soudu Krista tvého.

Před svatým přijímáním věřících se otevírají svaté dveře, diakon, pokloniv se jednou, vezme zbožně kalich od kněze, stane ve svatých dveřích, pozdvihuje kalich se svatými Tajinami před lidem a zvolá:

S bázní Boží a u víře přistupte!

Věřící: Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně. Bůh jest Hospodin a zjevil se nám.

Věřící, kteří jsou náležitě připraveni ke svatému přijímání, se shromažďují před svatým ambonem, pod kalichem, a modlí se jedněmi ústy poslední modlitbu před svatým přijímáním:

Věřím, Pane, a vyznávám, že jsi ty v pravdě Kristus, Syn Boha živého...

K přijímání přistupují jeden po druhém, klanějí se a s veškerým vnitřním pohnutím i bázní skládají ruce na prsou do podoby kříže, a tak přijímají Božské Tajiny.

Kněz podává svaté přijímání (Těla a Krve Páně, jak je obvyklé, s veškerou opatrností), řka:

Přijímá služebník Boží (jméno) drahocenné a svaté Tělo a Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista na odpuštění hříchů a k životu věčnému.

на мѣлѣмъ чѣстницѣ, ѿкъ быти вѣремъ причѣстниковѣмъ довольнѣ, ѿ тѣмъ владѣетъ ѿхъ во сѣшю чашѣ.

И покрывае тѣмъ потѣрѣ покрѣвомъ, (подобнѣ ѿ на сѣмъ дѣнокѣ возлагаетъ свѣдѣнцѣ ѿ покрѣвѣ).

Тѣже, причащенію совершишѣ, ещенникъ молите:

Блгодаримъ тѣ, Гдѣ Бже нашѣ, ѿ причащеніи сѣмъ прѣчтѣмъ, безсмертныхъ, ѿ нѣныхъ тѣмъ тѣмъ: ѿже дѣмъ сѣмъ намъ во благодареніи, ѿ ѿващеніи, ѿ ѿцѣленіи дѣмъ ѿ тѣмъ намъ. Самъ вѣмъ вѣмъ, дѣмъ быти намъ причащенію сѣмъ тѣмъ ѿ крѣмъ Хрѣмъ тѣмъ вѣмъ непотѣдѣ, вѣмъ любокѣмъ нелицемѣрнѣ, вѣмъ прѣмноженіи прѣмъдрѣмъ, вѣмъ ѿцѣленіи дѣмъ ѿ тѣмъ, во ѿгнаніи вѣмъ сопрѣмъ, вѣмъ вѣмъ зѣмъ вѣмъ, во ѿвѣмъ вѣмъ прѣмъдрѣмъ, ѿже на сѣмъ вѣмъ сѣмъ Хрѣмъ тѣмъ.

И тѣмъ ѿвѣмъ дѣмъ сѣмъ ѿмъ. И дѣмъ, поклонивѣ сѣмъ, прѣмъдрѣмъ потѣрѣ во благоговѣніемъ, ѿ прѣмъдрѣмъ во дѣмъ, ѿ возноса сѣмъ потѣрѣ, показѣтъ ѿ людемъ, глагола:

Со сѣмъ вѣмъ ѿ вѣмъ прѣмъдрѣмъ.

Дѣмъ: Блгословѣнъ градѣмъ во ѿмъ Гдѣ, Бже Гдѣ, ѿ ѿмъ намъ.

Тѣже прѣмъдрѣмъ хотѣмъ причащеніи: ѿ тѣмъ ѿдѣмъ сѣмъ по сѣмъ, ѿ поклонивѣмъ ѿмъ ѿмъ ѿ сѣмъ, согѣмъ рѣмъ кѣмъ прѣмъдрѣмъ ѿмъ: тѣже прѣмъдрѣмъ вѣмъ сѣмъ.

Ещенникъ же причащаѣ сѣмъ (по ѿмъ ѿ тѣмъ ѿ крѣмъ гдѣ, со вѣмъ ѿмъ) глаголетъ:

Причащае тѣмъ рѣмъ вѣмъ, ѿмъ, ѿмъ ѿ сѣмъ тѣмъ ѿ крѣмъ Гдѣ ѿ Бже ѿ сѣмъ нашегѣмъ ѿмъ Хрѣмъ, во ѿмъ вѣмъ гдѣмъ ѿ вѣмъ жѣмъ вѣмъ.

И дѣмъ ѿмъ сѣмъ ѿмъ: ѿ вѣмъ причащеніемъ сѣмъ чашѣ, ѿ поклонивѣмъ ѿмъ.

И тѣмъ причащае тѣмъ.

Za vladyku našeho metropolitu (*jméno*) [za vladyku našeho (archi-) episkopa (*jméno*)], za důstojné kněžstvo, diákonstvo v Kristu, za veškeré duchovenstvo a lid k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za vlast naši a její představitele k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za město toto [vesnici tuto, svatý monastýr tento], za všechna města a země i za ty, kteří podle víry v nich žijí, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za příznivé počasí, za hojnost plodů zemských a za pokojné časy k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za cestující po zemi, vodě i vzduchem, za nemocné, trpící, zajaté a za spásu jejich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslavenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhu i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: **N**eboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

И поётъа пѣрвыи антифѡны ѿ пѣвцѣвъ. Свѣщенникъ же глаголетъ тайно молитѣвъ пѣрваго антифѡна. Дѣаконъ же поклонивъа оутѣплетъ ѿ мѣста своѣго, и ѿшедъ стѡитъ предъ икономъ Христовомъ, держѣ и ѡраръ тремя прѣрѣты деенѣа рѣки.

Молитѣва пѣрваго антифѡна:

Гди Боже нашъ, свѣже держѣава неказѣнна, и слава непогнѣжимѣа, свѣже мѣлость безмѣрна, и человекѡлюбѣе неизреченно: слава, Владыко, по благоутробѣю твоѣмѣу, призри на ны, и на свѣтлыи храмъ сѣи, и сотвори ехъ нами, и молящимъ ехъ нами, богатыа мѣлоути твоѣи и щедрѡты твоѣи.

По исполнѣнѣи же антифѡна, пришедъ дѣаконъ, и стѡвъ на свѣщнѣахъ мѣстѣхъ, и поклонивъа, глаголетъ:

Пѣки и пѣки мѣромъ Гдѣ помѡлимъа.

Дѣкъ: Гдѣ, помѣлѣи.

Застѣпи, спѣси, помѣлѣи и сохрани насъ, Бже, твоѣю блгодѣтѣю.

Дѣкъ: Гдѣ, помѣлѣи.

Прегѣшю, пречетѣшю, прелѣгословеннѣшю, славношю блщшъ нашъ Бщш и принодѣш дѣрѣю, со свѣмн стѣмн помѣнѣвшѣ, слави себѣ, и дрѣгъ дрѣга, и вѣсь живѡтъ нашъ Хртѣ Бгѣ предадимъа.

Дѣкъ: Тебѣ, Гдѣ.

Возглашенѣе:

Ико твоѡ держѣава, и твоѣ сѣтъ царствѡ, и сила, и слава, ѡтца, и сына, и свѣтагѡ дѣха, нынѣ и прино, и во вѣки вѣковъ.

Дѣкъ: ѡминъ.

И поѣтѣа подѡбнѣ ѿ пѣвцѣвъ вторыи антифѡны. Дѣаконъ же подѡбнѣ творитъ, ѣакоже и въ пѣрвои молитѣвѣ.

jest sama drahocenná Krev tvá; i modlím se proto k tobě: Smiluj se nade mnou a odpusť mně hříchy mé úmyslné i neúmyslné, jichž slovem či skutkem, vědomě i nevědomě jsem se dopustil, a učiň mne hodným neodsouzeně přijmouti přečisté tvé Tajiny na odpuštění hříchů a k životu věčnému.

A dále: Za účastníka večere své tajemné, Synu Boží, přijmiž mne dnes; neboť nezjevím tajemství nepřátelům tvým, aniž políbení tobě dám jako Jidáš, ale jako onen lotr vyznávám tebe: Rozpomeň se na mne, Pane, v království svém.

Aby nebylo mně v soud nebo zatracení přijímání svatých tvých Tajin, ó Pane, ale k uzdravení duše i těla.

A tak přijímají kněz i diákon Tělo Páně, jež drží na rukou, s bázni a pevnou vírou. Pak se kněz napřímí, vezme iliton (liturgický ubrousek), oběma rukama uchopí svatý kalich a přijímá z něj třikrát se slovy:

Drahocennou a svatou Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista přijímám já, služebník Boží, kněz (jméno), na odpuštění hříchů svých a k životu věčnému. Amen.

Nato osuší svá ústa a okraj svatého kalicha ilitonem, který drží v ruce, políbí svatý kalich a dí:

Hle, dotekl se úst mých, snímá nepravosti mé a očišťuje od hříchů mých.

Pak vyzve diákona slovy:

Diákone, přístup!

Diákon přistoupí a jednou se pokloní, řka: Hle, znovu přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu. **A hned:** Podej mi, vладыко, drahocennou a svatou Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista.

Kněz pak dáváje diákonu pít ze svatého kalicha, praví:

Přijímá služebník Boží, diákon (jméno), drahocennou a svatou Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista, na odpuštění hříchů svých a k životu věčnému.

Přijímajícímu diákonu kněz říká: Hle, dotekl se úst tvých, snímá nepravosti tvé a očišťuje od hříchů tvých.

Тѣже: Вѣчерн твоєѡ тайныѡ, днесь Снѣ Бжїѡ, причастника ма прїимн: не во врагѡмъ твоимъ тайнѡ повѣмъ, ни лобзанїѡ тн дамъ ѡакѡ ѡда, но ѡакѡ разбойникъ исповѣдаю тѡ: поманї ма, Гдн, во цр҃квїи твоємъ.

Да не въ сѡдѡхъ нлн во ѡсѡжденїе вѡдетъ мнѣ причащенїе ст҃ыхъ твоихъ тайнъ, Гдн, но во исцеленїе души н тѣла.

И такѡ причащаютеѡ въ рѡкахъ держимаго во ст҃рахомъ н келїцкѡхъ ѡттверженїемъ. Тѣже конѡкъ, прїемлетъ свѣѡма рѡкама еѡ покрѡкцемъ ст҃ын по-ч҃нрѡ, н причащаеѡ трижды нз негѡ, глагола:

Ч҃тныѡ н ст҃ыѡ крѡке Гда Бга н Спса нашегѡ Ина Хртѡ, причащаюсѡ азъ рабъ бжїѡ, сїѣнникъ ѡлїкъ, во ѡставленїе грѣхѡвъ моихъ, н въ жизнь вѣчнѡю, аминь.

И такѡ ево ѡт҃нѣ, н сїѣннаго почнрѡ въ рѡкѡ держимымъ покрѡкцемъ (плачѡмъ) ѡт҃ерѡ, н глаголетъ:

Еѡ прикоснѡе ѡт҃нѡмъ моихъ, н ѡнметъ беззакѡнїѡ моѡ, н грѣхн моѡ ѡчїстїтъ.

Тѣже призыѡаетъ дїакѡна, глагола: дїакѡне, прїстѡпн.

И дїакѡнъ прїходнтъ н покланяеѡ сднню, глагола:

Сѡ прїхождѡ къ безземртнѡмѡ Цр҃ю. И: Преподѡждь мн, владыко, честнѡю н ст҃ѡю крѡвѡ Гда н Бга н Спса нашегѡ Ина Хртѡ.

И глаголетъ сїѣнникъ:

Причащаеѡ рабъ бжїѡ дїакѡнъ, ѡлїкъ, ч҃тныѡ н ст҃ыѡ крѡке Гда н Бга н Спса нашегѡ Ина Хртѡ, во ѡставленїе грѣхѡвъ моихъ, н въ жизнь вѣчнѡю.

Причастнѡшѡе же дїакѡнѡ, глетъ сїѣнникъ:

Сѡ прикоснѡе ѡт҃нѡмъ твоимъ, н ѡнметъ беззакѡнїѡ твоѡ, н грѣхн твоѡ ѡчїстїтъ.

[Зрн] Подѡбаетъ вѣдати, ѡакѡ аще сѡтъ хотѡщїи причащатсѡ ст҃ыхъ тайнъ, раздроблетъ сїѣнникъ двѣ чѡсти ст҃гѡ агнца ѡстаѡшѡ, с҃же, Иѡ, н с҃же, Кѡ,

Kněz tiše čte modlitbu první antifony. Diákon, pokloniv se, odstoupil již před ohlasem kněze ze svého místa a stanul před ikonou Kristovou, drže orar třemi prsty pravice.

Věřící lid zpívá 1. antifonu: Dobrořeč, duše má, Hospodinu...

Modlitba první antifony:

Hospodine, Bože náš, jehož vláda jest nevýslovná a sláva nevýstižná, jehož milost jest nezměrná a lidumilnost nevypravitelná: Ty sám, Vládce, shlédni na nás a na svatý chrám tento podle milosrdenství svého a prokaž nám i všem, kteří se s námi modlí, hojně milosti a slitování svá.

Po dokončení antifony stane diákon znovu před svatými dveřmi, pokloniv se a přežehnáv, praví:

Opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasíš nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodati svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslavenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: **N**eboť tvá jest vláda a království i moc a sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz tiše čte modlitbu druhé antifony. Diákon činí podobně jako předešle.

Věřící lid zpívá 2. antifonu: Jednorozený Synu a Slovo Boží...

Молитва втораго антифона:

ГДН БО́ЖЕ НА́ШЪ, СПАСИ́ ЛЮ́ДИ ТВОѦ И́ БЛАГОСЛОВИ́ ДОСЪТѦЮЩЕ́
ТВОЕ́, НЕПОЛНѢНІЕ́ ЦѢРКВЕ́ ТВОЕѦ СОХРАНИ́, ѠСВѦТИ́ ЛЮБѦЩЫА
БЛАГОЛѢПІЕ́ ДО́МЪ ТВОЕГѦ: ЧѢ́ХЪ ВОСПРОСЛА́ВИ БОЖЕ́СТВЕННОЮ́
ТВОЕ́Ю СИ́ЛОЮ, И́ НЕ ѠСТѦВИ́ НА́СЪ, ѠПѦКѦЮЩИХЪ НА ТѦ.

Та́же дѣ́аконъ: Па́ки и́ па́ки ми́ромъ ГДЪ ПОМО́ЛИМЪ.

Лѣ́къ: ГДН, ПОМИ́ЛШІ.

ЗАСЪПНІ́, СІ́ПАСИ́, ПОМИ́ЛШІ И́ СОХРАНИ́ НА́СЪ, БЖЕ́, ЧТОЕ́Ю БГО́ДАТІ́Ю.

Лѣ́къ: ГДН, ПОМИ́ЛШІ.

ПРЕСЪТЪЮ́, ПРЕСЪТЪЮ́, ПРЕБЛО́СЛОВѢННЪЮ́, СЛА́ВНЪЮ́ БЛЪЩЪ НА́ШЪ БЦЪ́ И́
ПРИСНОДѢ́ВЪ МРІ́Ю, СО ВСѢ́МИ СЪТЪ́МИ ПОМА́НЪВШЕ, СЛА́МН СЕБЕ́, И́ ДРЪГЪ
ДРЪГА, И́ ВЕ́СЬ ЖИВО́ТЪ НА́ШЪ ХРЪ́ТЪ БГЪ́ ПЕРЕДА́НІМЪ.

Лѣ́къ: ТѢВѢ́, ГДН.

Возглаше́ніе:

ГКО БЛА́ГЪ И́ ЧЕЛОВЕ́КОЛЮ́БЕЦЪ БО́ГЪ СЪ́И, И́ ТѢВѢ́ СЛА́ВЪ
ВОЗЫ́ЛАЕМЪ, ѠТЦЪ́, И́ СЫ́НЪ, И́ СВѦТО́МЪ ДЪ́ХЪ, НЫ́НѢ́ И́
ПРИ́СНО, И́ ВО ВСѢ́КНІ́ ВѢ́КѦ́ВЪ.

Лѣ́къ: А́МІ́НЬ.

Молитва третяго антифона:

И́ЖЕ ѠБЩЫА́ СІ́А И́ СОГЛА́СНЫА ДА́РОВА́ВЫИ НА́МЪ МОЛІ́ТВЫ, И́́ЖЕ
И́ ДѢ́ЛА, И́ЛИ ТРЕ́МЪ, СОГЛА́СЮЩИМЪ Ѡ́ И́МЕНИ ТВОЕ́МЪ,
ПРОШЕ́НІА ПОДА́ТИ ѠБЩЕ́ЦЫ́ВЫИ: СЛА́МЪ И́ НЫ́НѢ́ РА́ЕЪ ТВОИ́ХЪ
ПРОШЕ́НІА КЪ ПОЛЕ́ЗНОМЪ НЕПО́ЛНИ, ПОДА́А НА́МЪ И́ ВЪ НАСЪТѦ́
ЩЕМЪ ВѢ́ЦЕ́ ПОЗНА́НІЕ ТВОЕ́А И́СТИНЫ, И́ ВЪ ВЪДЪЩЕМЪ ЖИВО́ТЪ
ВѢ́ЧНЫИ ДА́РЪА.

ЗДЕ́ ѠТКѢЗІ́ЮТЪ ДѢ́СИ НА МА́ЛЫИ ВЪ́ОДЪ.

ПѢ́КАЕМЪ́ ЖЕ́ ТРЕ́ТЕМЪ́ АНТИ́ФОНЪ́ Ѡ́ ПѢ́ЦЕ́ВЪ, И́ЛИ БЛАЖЕ́ННАМЪ, А́ЩЕ́ СЪ́ТЬ
НЕДѢ́ЛА. СЪ́ДА ПРИ́ДЪТЪ́ НА «СЛА́ВА», СВѦ́ЩЕННИКЪ́ И́ ДѢ́АКОНЪ́, СТА́ВШЕ́ ПРѢ́ СВѦ́.

Kněz, žehnaje vřelou vodu, dí:

Požehnána budiž vroucnost svatých tvých, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Diákon pak vlévá, kolik je potřeba, na způsob kříže do svatého kalicha, řka:

Vrournost víry plna Ducha Svatého. Amen.

Odloživ zbylou horkou vodu, stojí poblíž.

Kněz pak říká: Diákone, přistup!

Diákon přistoupiv, pokloní se zbožně, prosí za odpuštění a pokládá pravou ruku dlaní vzhůru na levou dlaň se slovy:

(Hle, přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu.) Podej mi, vладыко, drahocenné a svaté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista.

Kněz pak (rozpůliv opatrně částici »CHS«) vezme svatý chléb, dává jej diákonovi na dlaň a praví:

Diákonu (jméno) podává se drahocenné a svaté a přečisté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista, na odpuštění hříchů jeho a k životu věčnému.

Diákon, políbiv podávající ruku, přijímá svatý chléb (na složené dlaně) a odchází zpět, stane ze severní strany svatého prestolu; tam, skloniv hlavu, modlí se spolu s knězem: Věřím, Pane, a vyznávám...

Kněz: Hle, přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu.

Kněz podobně jako diákon vezme jednu část svatého chleba, vloží si ji na pravou dlaň, řka:

Drahocenné a přesvaté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista podává se mně, knězi (jméno), na odpuštění hříchů mých a k životu věčnému.

A skloniv hlavu, modlí se (společně s diákonem či ostatními duchovními):

Věřím, Pane, a vyznávám, že ty jsi vpravdě Kristus, Syn Boha živého, jenž jsi přišel na svět spasit hříšníky, z nichž první jsem já. Věřím také, že toto jest samo přečisté Tělo tvé a toto

И ѿсрѣднѣхъ теплоуѣ, стгоитѣ малу подѣлѣ.

Сщїенникъ же глаголетъ: Дїаконе, прѣстѣпнѣ.

И прѣшедъ дїаконъ творитѣ поклонѣ благоговѣйноу, прогѣ прощїенїа. Сщїенникъ же держѣ ст҃гнѣ хлѣбъ, даетъ дїаконѣ: и цѣлоуаѣхъ дїаконъ подающїю ѣмѣ рѣкѣ, прїемлетъ ст҃гнѣ хлѣбъ, глагола:

Преподѣждь мнѣ, влѣко, ч҃тнѣе и ст҃ѣе ч҃кло Гдѣ и Б҃га и Сщ҃ца нашегѣ И҃са Хр҃та.

Сщїенникъ же глаголетъ:

И҃мѣхъ, свѣщеннодїаконѣ преподѣтелъ ч҃тнѣе и ст҃ѣе и прѣч҃тѣе ч҃кло Гдѣ и Б҃га и Сщ҃ца нашегѣ И҃са Хр҃та, во ѡстѣвлѣнїе грѣхѣмъ ѣмѣ, и въ жїзнь вѣчнѣю.

И ѡхѣднѣтѣ розаднѣ ст҃гнѣ трапѣзы, прїклоннѣхъ главѣ, и молнтелъ ѣкѣ и свѣщенникъ.

Подобнѣ взѣмъ и свѣщенникъ ѣднѣ чѣстїцѣ ст҃гнѣ хлѣба, глаголетъ:

Ч҃тнѣе и прѣст҃ѣе ч҃кло Гдѣ и Б҃га и Сщ҃ца нашегѣ И҃са Хр҃та преподѣтелъ мнѣ, и҃мѣхъ, свѣщенникѣ, во ѡстѣвлѣнїе грѣхѣмъ моїхъ, и въ жїзнь вѣчнѣю.

И прїклоннѣхъ главѣ молнтелъ, глагола:

Вѣрѣю, Гдѣ, и исповѣдѣю, ѣкѣ ты ѣси воистиннѣ Хр҃тѣе, Снѣ Б҃га живѣгѣ, прѣшедшїи въ мїръ грѣшнѣмъ спастнѣ, ѡ нїхъже пѣрвѣи ѣсмь ѣзъ: ѣще вѣрѣю, ѣкѣ сїе сѣмѣе ѣсть прѣчїстѣе ч҃кло твое, и сїа ѣсть сѣма чѣстнѣа крѣвь твѣа. Молюсѣ оубѣ твѣѣ: помнѣднѣ мѣ, и прѣстнѣ мнѣ прѣгрѣшѣнїа моѣ вѣольнаа и невѣольнаа, ѣже слѣвомъ, ѣже дѣломъ, ѣже вѣдѣнїемъ и невѣдѣнїемъ: и сподѣбнѣ мѣ невосѣждѣннѣмъ прїчѣстїителъ прѣчїстѣхъ твоїхъ ч҃аннѣтѣхъ, во ѡстѣвлѣнїе грѣхѣмъ и въ жїзнь вѣчнѣю.

Modlitba druhé antifony:

Hospodine, Bože náš, spasiž lid svůj a požehnej dědictví svému, zachovej plnost církve své, posvěť ty, kdož milují krásu domu tvého, oslav je Božskou mocí svou a neopouštěj nás, doufající v tebe.

Znovu diákon: Opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslavenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: **N**eboť dobrotivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Modlitba třetí antifony:

Ty, jenž jsi nám tyto společné a jednomyslné modlitby daroval a který jsi slíbil, že splníš prosby, shodnou-li se na čem dva neb tři ve jménu tvém, sám i nyní prosby služebníků svých k užítku splniž tím, že udělíš nám v nynějším věku poznání pravdy tvé, v budoucím pak daruješ nám život věčný.

Věřící lid zpívá 3. antifonu (resp. Blahoslavenství, je-li neděle či svátek): V království svém rozpomeň se na nás, Bože...

Teď se otevírají svaté dveře k malému vchodu. Kněz s diákonem stojíce před svatým prestolem, učiní tři poklony a při každé se pokřížují. Pak kněz vezme svaté evangelium, podává je diákonu a obcházejí zprava

чтою трапезою, творятъ поклѡны чрнѣ. Таже прїемъ свщщнникъ сватѡе ѡвѡ-
гелїе, даетъ дїаконѡ, и ѡдѡтъ ѡ десныа странѣ созадн пресѡла, и тако
ѡзшедше свверною странѡю преднѡщнымъ ѡмъ лампадамъ, творятъ малый
входъ, и стѡвше на ѡбычнѣмъ мѣстѣ, приклонїютъ ѡба главы, и дїаконѡ
рекшѡ:

Гдѡ помѡлимѡ.

Глаголетъ свщщнникъ мѡтвѡ входа тайно.

Молїтка входа:

Бладыко Гдн Бѡже нашъ, ѡстѡвнвыи на небесѣхъ чїны и
кѡннстѡа аггѡи и архггѡи, въ слѡженїе твоеѡ славы: со-
твори со входомъ нашимъ входѡ сватыхъ аггѡвѡ быти,
со слѡжѡцнхъ намъ, и со слѡвослѡвѡцнхъ твоѡ блѡгостъ. Ѣкѡ
подѡбѡтъ тебѣ велика слава, чѣстъ, и поклоненїе, ѡтцѡ, и
сынѡ, и сватѡмѡ дѡхѡ, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣкѡвѡ.
Аминь.

Молїтвѣ же скончавшейсѡ, глаголетъ дїаконъ ко свщщнникѡ, показѡи къ
кѡртѡкѡ десницею, держѡ крѡчѣ и ѡрѡрь чремѡ прѣреты:

Благословн блдыко, сватый входъ.

И свщщнникъ благословѡла глаголетъ:

Благословенъ входъ сватыхъ твоихъ, всегда, нынѣ и прїсно, и во
вѣки вѣкѡвѡ.

Поемъ дїаконъ подаетъ ѡвѡгелїе свщщнникѡ, и цѡлаетъ сщщнникъ ѡвѡїе.
Ѣпѡлыншесѡ же конѣчномѡ тропарѡ, входнтъ дїаконъ посредеѣ, и стѡвъ предъ
ѡрѡремъ, возвышѡетъ малѡ рѡчѣ, и показѡа сватѡе ѡвѡїе, глаголетъ велѡгелїе-
но:

Премѡдростъ, прѡсѡтн.

Таже, поклоннѡе сѡмъ и свщщнникъ созадн ѡвѡ, входнтъ ко сватый
ѡлтѡрь. И дїаконъ ѡвѡ полагаѡтъ сѡе ѡвѡїе на сѡнѣ трапезѣ.

Пѣкцы же поютъ:

Části »IS«

Сїѡ
ВПОТІРЪЗ
ИІС
ЧАСТЬ
ВЛОЖИ

vlož do kalicha

Částie
»NI«
a »KA«

НІ
СНМА ДВѢМА ЧАСТЯ
ЛЮДИ ПРИЧАЩАИ
КЯ

jsou pro
přijímání
laikům

Částie
»CHS« je

СЕІѠ СЕБѢ
И ССЛѢЖА
ХС
ПРИЧАЩАИ
ЩЫА.

pro přijímání
duchovenstvu

Věřící lid dále zpívá zpěv ke svatému přijímání, jak se to náleží dle dne
v týdnu, svátku či památky slaveného svatého.

Diákon vchází jižními dveřmi do oltáře a postaviv se po pravici kněze,
držícího svatý chléb, praví:

Rozdrob, vladyko, svatý chléb!

Kněz rozlamuje svatý chléb opatrně a zbožně na čtyři části a dí:

Drobí a rozděluje se Beránek Boží, jenž se drobí a nedě-
lí, povždy se požívá a nikdy neubývá, ale přijímající
posvěcuje.

(O drobení svatého Beránka viz v liturgii sv. Jana Zlatoústého.)

Diákon pak ukazuje orarem na svatý kalich a praví:

Naplň, vladyko, svatý kalich!

Kněz, vzav svrchu ležící část »IS«,
činí s ní kříž nad svatým kalichem, řka:

Plnost Ducha Svatého.

A vkládá ji do svatého kalicha.

Diákon: Amen.

A vzav horkou vodu, praví knězi:

Požehnej, vladyko, vroucnost.

В О Н М Е М Х .

Сцієннікх же, возноє̀л є̀тѣи хлѣкх, возгласяѣтх:

Г П Ѡ А С Т Ѡ М Х .

Діакх: Ѡдїнх Сѣх, Ѡдїнх Гдѣ, Іисх Хрѣтоєх, ко славлѣ Бга Ѡца, аминь.

И поюѣтх лицы кїноникх дне, или є̀тѣгво.

Діаконх же входитх ко є̀тѣи олтарѣ, и є̀тѣкх ѡдєєншю екациє̀нника держакцагво є̀тѣи хлѣкх, глагояѣтх:

Раздрови, влко, є̀тѣи хлѣкх.

Сціє̀нникх же раздровлаа и на четѣре чѣсти ко вниманїемх и благоговє̀нїемх, глагояѣтх:

Р А З Д Р О В Л Я Е Т С Я и Р А З Д Ѡ К Л Я Е Т С Я ягнецх Бжїи, раздровлаємыи и нераздѣлаємыи, всегда гадомыи и никогдаже иждивяємыи, но причащяющыася ѡекащяаи.

Діаконх же, показѣл ѡрарємх є̀тѣи потїрь, глагояѣтх:

Исполни, влко, є̀тѣи потїрь.

Сціє̀нникх же взємх горѣ лежящю чѣрчнцѣ, јаже, Іис, творитх єх нєю крѣтх керхѣ є̀тѣгво потїрьл, глагола:

И С П О Л Н Е Н І Е Дѣха Сѣгво.

И тѣкво класяѣтх ко є̀тѣи потїрь.

Діаконх: аминь.

И прїємлаа теплоѣ, глагояѣтх кх сціє̀нникѣ:

Блгоєловн, влко, теплоѣ.

Сціє̀нникх же блгоєловляѣтх, глагола:

Блгоєловєнна теплоѣ є̀тѣихх твоихх, всегда, нынѣ и прїєсно, и во вѣки вѣкѡвх, аминь.

И діаконх класяѣтх, є̀ликво довольно, крѣтѡєбразнво кнѣтрѣ є̀тѣгво потїрьл, глагола:

Т Е П Л О Ч Ѡ В ѣры исполнь дѣха Сѣгво, аминь.

kolem svatého prestolu. Vyjdou severními dveřmi a kráčeji za světloноšem, nesoucím rozžatou svíci, konají malý vchod a postaví se naproti svatým dveřim. Oba skloní hlavu. Diákon praví:

K Hospodinu modleme se!

Kněz tiše říká modlitbu malého vchodu:

V ládce, Hospodine, Bože náš, jenž jsi ustanovil na nebesích řády a voje andělů a archandělů ke službě slávy své, se vchodem našim spoj i příchod svatých andělů, kteří by tobě s námi spолusloužili a spoluoslavovali dobrotu tvou. Neboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Po skončení modlitby ukazuje diákon k východu, drže orar třemi prsty (položiv si evangelium na levou stranu prsou či na levé rámě), a praví knězi:

Požehnej, vладыко, svatý vchod!

Kněz tiše žehná vchod:

P ožehnaný jest vchod svatých tvých, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Nato diákon podává knězi evangeliář k políbení a po ukončení zpěvu, postaviv se dopředu před kněze, naproti svatým dveřim, pozdvihuje svaté evangelium, volaje:

Velemoudrost, povznesme se!

Pak se oba ukloní a vcházejí do svatého oltáře. Diákon položí svaté evangelium na svatý prestol. Mezitím se kněz pokloní, přežehná se a políbí ikonu Spasitele, obrátí se k lidu, požehná světloноše, a obrátí se k ikoně Bohorodice, před níž se pokloní a políbí ji, načež vejde do oltáře.

Věřící lid zpívá: »Pojďte, pokloňme se...«

Pojďte, pokloňme se a padněme před Kristem. Synu Boží, ve svatých podivuhodný, spasiž nás, zpívající tobě: Alleluja.

(Jedenkrát)

Je-li neděle: Synu Boží, jenž jsi vstal z mrtvých...

Je-li svátek Bohorodice: Synu Boží, na přimlvy Bohorodice...

Прїидїте, поклонїмса, ѿ припадѣмъ ко ХрїстѸ. Спасї ны, Сыне Божїи, во сватѣхъ днѣхъ сїи, поїуциа тї, алаудїа. (Ѣдиножды)

ѿце же недѣла: Божїеречїи ѿз мѣртвѣхъ поїуциа тї, алаудїа. (Ѣдиножды) Тѣже: Ѿбѣщанїа тропарї.

Ѿцїенникъ же глаголетъ мѣтвѣ сїѡ:
Молитва трїсвѣтаго рѣнїа:

Нже сѣи, ѿже ко сватѣхъ почиваїи, ѿже трїсвѣтѣмъ глаголомъ ѿ серафїмовъ воспѣваемыи, ѿ ѿ херѸбїмовъ славоглаголюмыи, ѿ ѿ вѣкѣа небесныхъ силъ поклоняемыи: ѿже ѿ небытїа во ѣже бытии приведеи вѣчїекаа, создавый человекѣа по ѿбразѸ твоемѸ ѿ по подобїю, ѿ вѣкнїмъ твоїмъ дарованїемъ ѡкрасївый: даїи проглаголемъ премъдростъ ѿ разумъ, ѿ не презираїи согрѣшающаго, но полагаїи на спасенїе покаїнїе: сподобнвыи насъ, смиренныхъ ѿ недовѣрїи рѣхъ твоїхъ, ѿ вѣ часъ сей стѣти предъ славою свѣтаго твоегѡ жертвенника, ѿ должное тебе поклоненїе ѿ славоглаголюїи приносїти: самъ, Владыко, прїимї ѿ ѿ ѡгнѣ насъ грѣшныхъ трїсвѣтѣю рѣнь, ѿ порѣтї ны благогнѣю твоею. Прогнї намъ вѣкое согрѣшенїе, вольное же ѿ невольное. Ѿсвѣтї наша дѣши ѿ тѣлесѣ, ѿ даждь намъ вѣ преподобїи служїти тебе вѣ днї животѣа нашего: молитвами свѣтаго Богородицы, ѿ вѣхъ свѣтѣхъ, ѿ вѣка тебе благоглаголющихъ.

Ѣгда же рѣкцїи прїидѣтъ на поемѣнїи тропарь, глаголетъ діаконъ ко іерїю, приклонь вѣспѣ славу, ѿ ѿрарь вѣ рѣцѣ держѣа тремї рѣрѣты:

Благогловї, Владыко, время трїсвѣтаго.

Іерїи же, знаменѣа ѣгѡ, глаголетъ:

Гко свѣтѣа єси, Боже нашъ, ѿ тебе славу возсылаемъ, ѾтцѸ, ѿ Сыну, ѿ свѣтомъ дѣхѸ, нынѣ ѿ прїсно.

Kněz se modlí:

Vládce, Hospodine, Otče slitování a Bože veškeré útechy, požehnej, posvěť, zachovej, posilni a upevni ty, kteří sklonili hlavy své před tebou. Odděl je od všelikého skutku zlého, spoj pak s každým dílem dobrým. Dejž jim neodsouzeně přijmout přečistě tyto a oživující tvé Tajiny na odpuštění hříchů, k účastenství Ducha Svatého.

Kněz: Blahodatí a slitovností i lidumilností jednorozenného Syna tvého, s nímž blahosloven jsi, spolu s přesvatým, blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz se modlí:

Slyš nás, Pane Ježíši Kriste, Bože náš, ve svatém sídle svém a na prestole slávy království svého. Přijď posvětit nás, jenž nahoře s Otcem na trůně sedíš a zde s námi neviditelně spolupřebýváš. Rač milostivě vladařskou rukou svou podat přečistě Tělo své a drahocennou Krev nám, a skrze nás lidu všemu.

Zatímco se kněz takto modlí, diákon, stojící před svatými dveřmi, se opasuje orarem křížem přes prsa. Pak oba říkají tiše na svém místě:

Bože, očistiž mne, hříšného, a smiluj se nade mnou. (Třikrát. Přitom se pokaždé pokřižují a ukloní.)

Když kněz vztahuje ruce ke svatému chlebu a dotýká se jej, aby učinil svaté pozdvihování, zvolá diákon:

Pozor mějme!

Kněz pak zbožně pozdvihne svatý chléb, volaje:

Svaté svatým.

Věřící: Jeden Svatý, jeden Pán, Ježíš Kristus, k slávě Boha Otce. Amen.

Сцієнникъ мѡлнтєа:

Блго Гдн, Ѡче щедрѡтъ, ѿ Бже всѧкагѡ оутѣшенїа, приклоншыа тєбѣ екоѡ главѣ блгословїи, ѡтїи, соблюди, оукрѣпїи, оутверди, ѡ всѧкагѡ дѣла лѡкава ѡстави, всѧкомѡ же дѣла блгомѡ сочєтѧй, ѿ сподѡби неволѣждєннѡ причастїи тєса прєчтыхъ сїхъ ѿ животворѧцихъ твоїхъ тѧннхъ, ко ѡставлєнїю грѣхѡвхъ, вх дѧ ѡтѧгѡ причастїе.

Возгласъ

Блгодѧтїю, ѿ щедрѡтами, ѿ чєловѣколюбїемъ єдино-рѡднагѡ снѧ твоєгѡ, сѧ нїмже блгословєнхъ єси, со прєчтымъ ѿ блгїмъ ѿ животворѧцимъ твоїмъ дѧомъ, нынѣ ѿ прїснѡ, ѿ ко вѣкн вѣкѡвхъ.

дїакъ: ѧмїнь.

Сцієнникъ мѡлнтєа:

Бонмн, Гдн Іисе Хрїтє Бже нашъ, ѡ сѧтѧгѡ жнлицѧ твоєгѡ, ѿ прєчтѡла славы царєтвїа твоєгѡ, ѿ прїидн ко єже ѡсвѧчїти насъ, ѿже горѣ со Ѡцємъ сѣдѧй, ѿ злѣ намъ невиднѡ спрєкывѧй: ѿ сподѡби державнѡ твоєю рѡкою прєподѧти намъ прєчїстѡе тѣло твоє ѿ чертнѡю кровь, ѿ нами вѣмъ людемъ.

сїи мѡлнтѣкє глаголємѣй, дїаконхъ стѡѧй прѣд стїями двєрьми, ѡполѣчєтєа ѡрарємъ крїтовїднѡ. Тѧже поклонѧтєа свѧцїєнникъ, подѡбнѣ ѿ дїаконъ, на нємже стѡїтѧ мѣстѣкє, глѡца тѧннѡ, трїѧжды:

Бже, ѡчїстїи мѧ грѣшнаго, ѿ помїлѡй мѧ.

ѡгда же кїднѧ дїаконхъ сцієнникѧ прѡсѧнїѡца рѡцѣкє, ѿ прикалѧюцєа стѡмѡ хлѣбѣ, ко єже сотворїти свѧтѡе возношенїе, возгласѧтѣ:

Poté se zpívají tropary a kondaky dne.

Kněz říká modlitbu trojsvaté písně:

Svatý Bože, jenž ve svatých spočíváš, jenž jsi trojsvatým hlasem serafínů opěvován, cherubíny oslavován a veškerými mocnostmi nebeskými uctíván; jenž jsi z nejsoucna ve jsoucnost veškerenstvo přivedl, člověka dle obrazu a podoby své stvořil a ozdobil jej všelikým darem svým; jenž prosícimu dáváš moudrost a poznání a nepohrdáš hříšníkem, ale ukládáš mu pokání ke spasení; jenž jsi nás, ponížené a nehodné služebníky své, učinil hodnými, abychom i v tuto hodinu stáli před slávou svatého obětního stolu tvého a náležitě uctívání a slavo-sloví tobě přinášeli: Ty sám, Vládce, přijmi i z úst nás, hříšných, trojsvatou píseň a navštiv nás dobrotou svou; odpusť nám všechny hříchy naše, úmyslné i neúmyslné. Posvěť duše i těla naše a dopřej nám, abychom ve svatosti sloužili tobě po všechny dny života svého, na přímluvy svaté Bohorodice i všech svatých, tobě po všechny věky se zalíbivších.

Když se zpívá poslední tropar (resp. kondak), praví diákon knězi, skloniv hlavu a drže orar třemi prsty pravice:

Požehnej, vладыko, čas trojsvaté písně!

Kněz pak, požehnáv jej, zvolá:

Neboť svatý jsi, Bože náš, a tobě slávu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky.

Скончавшѣся же тропарю, приходитъ дѣаконъ вѣнъ стѣхъ двѣрей, и показавъ ѿ
 ѿраремъ, первѣе ѡука ко иконѣ христовѣ глаголетъ:

Гдѣ, спашѣ блгочестнѣвыя, и ѡубавиши ны.

Тѣже наводитъ, глагола ко вѣнѣ стоѣщымъ велеглаголю:

И ко вѣки вѣкѡвъ.

Ликъ: ѿмѣнь.

Прѣквѣмъ же трисвѣтомъ, глаголютъ и сѣми, іерей же и дѣаконъ, трисвѣтѣ,
 творѣще крѣпкѣ и поклоны три предъ стѣою трапѣзою.

На вѣоблѣнїе и къ величїю же свѣтѡтъ поютъ (вмѣстѣ же трисвѣтѡ) стѣ:
 ѿлицы ко христу крѣстителю, ко христу велекѡстелю: ѿмѣнь.

Тѣже глаголетъ дѣаконъ ко іерейю:

Повелѣ, владыко.

И ѡходитъ къ горнемъ мѣстѣ, и ѿцѣнникъ ѡходѣ глаголетъ:

Благословѣнъ грядѣй ко ѿмѣ Господне.

Дѣаконъ: Благослови, владыко, горній престола.

Іерей же: Благословѣнъ еси на престолѣ славы царствїа творецѡ, сѣдѣй
 на херувимѣхъ, всегда, нынѣ и прїеню, и ко вѣки вѣкѡвъ.

По исполненїи трисвѣтѡ, дѣаконъ пришѣдъ предъ свѣтѣмъ двѣрїю, глаголетъ:

Вѡнмемъ.

Іерей же возглаголетъ: **М**іръ всѣмъ.

И чтѣтъ глаголетъ: И дѣхови творемъ.

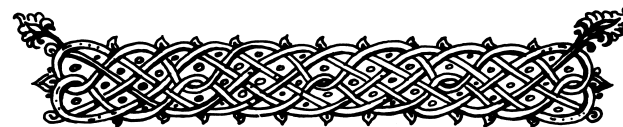
И пакн дѣаконъ: **П**ремъдростъ.

И чтѣтъ, прокїменъ, ѿсаломъ давидовъ.

Посѣм дѣаконъ: **П**ремъдростъ.

И чтѣтъ надписанїе апѡстола: Дѣланїи стѣхъ апѡлх чтѣнїе. **И**ан: Соборнаго
 посланїа іакѡвѣ **И**ан: Петрова чтѣнїе. **И**ан: Къ римляномъ **И**ан: Ко-
 ринѣомъ **И**ан: галатомъ посланїа свѣтѣмъ апѡстола Павла чтѣнїе.

Ó, Bože náš, dejž, aby se nikdo z nás nestal vinným straš-
 ných těchto a nebeských Tajin tvých ani nemocným na duši
 i na těle kvůli nehodnému jejich přijetí, ale dej nám až do po-
 sledního našeho vydechnutí hodně přijímati část svátostí
 tvých na cestu k životu věčnému, k dobrému zodpovídání na
 strašném soudu Krista tvého. Abychom i my se všemi svatými,
 od věků tobě se zalíbivšími, Hospodine, stali se účastni věč-
 ných tvých blah, jež jsi připravil milujícím tebe.

Kněz hlasitě se vzhůru vztaženýma rukama:

A učiň nás hodny, Vládce, abychom s důvěrou neodsou-
 zeně směli vzývati tebe, nebeského Boha Otce, a říkati:

Lid: Otče náš, jenž jsi na nebesích! Posvěť se jméno tvé, přijď králov-
 ství tvé, buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi. Chléb náš vezdejší
 dejž nám dnes a odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme vini-
 kům našim, a neuvoď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Kněz: **N**eboť tvé jest království, moc i sláva, Otce i Syna
 i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz žehnaje lid: **P**okoj všem!

Věřící: I duchu tvému.

Diákon: **S**kloňte hlavy své před Hospodinem!

Věřící: Před tebou, Hospodine.

И́мамы Хрѣта живѣща въ срѣдѣхъ нашихъ, и́ вѣдемъ храмъ Свѣтаго Твоего Дѣла.

Е́и Бже́ нашъ, и́ да нееди́наго же́ насъ повѣнна сотвори́ши, стра́шнымъ твои́мъ си́мъ и́ небе́знымъ та́йнамъ, ниже́ немо́цна дше́ю и́ тѣломъ, ѿ́ же́же недосто́йны́е си́хъ прича́стиса: но да́ждь намъ да́же до поелѣ́днаго наше́го зды́ханїа, досто́йны́е при́матн наде́ждѣ стѣ́нь твои́хъ въ напѣ́тїе жи́зни вѣ́чныхъ, во ѿвѣ́тъ блгопрѣ́тенъ, же́же на стра́шномъ сѣдѣ́нїи хрѣта́ твое́го: ꙗ́ко да и́ мы со вѣ́ки стѣ́ми, ѿ вѣ́ка тебѣ́ блгодо́дѣвшии, вѣ́демъ прича́стницы вѣ́чныхъ твои́хъ блгъ, и́же о́угого́бамъ сѣ́и люба́цимъ тѣ́мъ Гдѣ́и.

Сваці́енникъ возгласѣ́тъ:

И сподо́би насъ, блѣ́ко, со дерзнове́нїемъ, неосѣ́жденно смѣ́ти призыва́ти тебѣ́, не́наго Бга́ Оца́, и́ глаго́лати.

Лѣ́дїе: О́че нашъ, и́же сѣ́и на не́бѣхъ, да стѣ́нїа и́ма твоѣ́, да при́де-тъ ца́рствїе твоѣ́: да вѣ́детъ во́ла твоѣ́, ꙗ́ко на не́бѣхъ, и́ на землїи. Хлѣ́бъ нашъ насѣ́щный да́ждь намъ днѣ́сь, и́ ѿста́ви намъ до́лги наша́, ꙗ́коже и́ мы ѿста́вля́емъ дол́жникомъ нашимъ: и́ не введе́ насъ во иску́шенїе, но и́збави́ насъ ѿ лѣ́каваго.

Сваці́енникъ:

И ꙗ́ко твоѣ́ сѣ́тъ црѣ́тво, и́ сила, и́ сла́ва, Оца́, и́ Сна́, и́ Свѣтаго Дѣ́ла, ны́нѣ и́ при́сно, и́ во вѣ́ки вѣ́ковъ.

Лѣ́къ: ѡ́мнїнь.

Сваці́енникъ: **И**и́ръ вѣ́къмъ.

Лѣ́къ: И́ дѣ́лїи твоѣ́мъ.

Дїа́конъ: Гла́вы ва́ша Гдѣ́и приклонї́те.

Лѣ́къ: Тебѣ́, Гдѣ́и.

Nato diákon (není-li diákon, pak se toto vynechává) vychází svatými dveřmi z oltáře a ukazuje orarem nejprve na ikonu Kristovu, volá:

Hospodine, spasiš zbožné a vyslyš nás.

Diákon se obrací k lidu a provolává:

Až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Věřící lid zpívá Trojsvatou píseň:

Svatý Bože, svatý Silný, svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi (*tříkrát*). Sláva Otci, i Synu, i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. Svátý Nesmrtelný, smiluj se nad námi. Svátý Bože, svatý Silný, svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi.

Za zpěvu kněz i diákon říkají také „trisagion“, společně činíce poklony před svatým prestolem.

Na Zjevení Páně a na velkou sobotu se místo „trisagion“ zpívá: „Kteřížkoli v Krista pokřtěni jste, Krista jste oblekli. Alleluja.“

Pak praví diákon knězi:

Poveliž, vладыko!

Nato se odebírají k hornímu místu. Kněz cestou říká:

Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně.

Diákon: Požehnej, vладыko, horní trůn!

Kněz: Požehnaný jsi na trůně království svého, jenž na cherubínech spočíváš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Po dokončení pěni „trisagia“ praví diákon, který vyšel před svaté dveře:

Pozor mějme!

Kněz (žehnaje lid): Pokoj všem.

Žalmista:

Diákon: **V**elemoudrost!

Žalmista čte prokimen z žalmu Davidova.

Diákon (po ukončení zpěvu prokimen): Velemoudrost!

И пакѣ діаконъ: **В**ѢСНЕМЪ.

Апостолъ же чѣмъ, алааѣа же пѣвѣемъ, діаконъ пріемъ кадильницъ и дѣлїамъ, приходитъ ко свѣщенникъ, и пріемъ благословенїе ѿ него, кадитъ свѣчю трапѣзѣ ѡкрестъ, и ѡлтарь всѣхъ, и свѣщенника.

Апѣ же испѣвъшѣа, глаголетъ свѣщенникъ: **М**іръ ти.

И чтѣцъ: И дѣхови твоемъ.

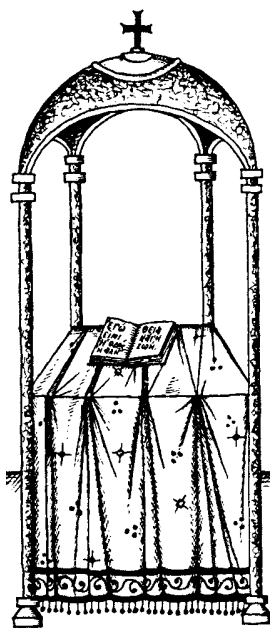
Діаконъ: **П**ремъдростъ.

И чтѣцъ: алааѣа.

Свѣщенникъ же, стоѣ предъ стѣю трапѣзою, глаголетъ мѣтвѣ стѣ.

Молитва прѣжде ѡвѣстїа:

Возсия въ сердцахъ нашихъ, человекѣколюбче Владыко, твоимъ когоразумїа нечлѣнный свѣтъ, и мысленныа наши ѡкѣрзи ѡчи, ко ѡвѣстїи твоимъ проповѣданїи разумѣнїе. Вложи въ насъ и стѣхъ блаженныхъ твоихъ заповѣдей, да плѣтскїа похѣти всѣа поправше, дѣховное жителство проїдемъ, всѣа ѣже ко благоудожденїю твоемъ, и мудрствующе и дѣюще. Ты бо ѡбїи провѣщенїе дѣши и члѣсы нашихъ, Христѣ Боже: и чѣвѣ славу возсылаемъ, со безначальнымъ твоимъ ѡцемъ, и всесвѣтымъ и благимъ и животворѣщимъ твоимъ дѣхомъ, нынѣ и прїснѣ, и во вѣки вѣковъ. аминь.

Діаконъ же, кадильницъ вложивъ на ѡбычно мѣсто, приходитъ ко свѣщенникъ, и подклонивъ стѣ главъ свою, держѣ ѡлтарь крайними персты и ѡказѣа на стѣе ѡвѣ, глаголетъ:

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za anděla pokoje, věrného vůdce, ochránce duší a těl našich, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za odpuštění a prominutí hříchův a poklesků našich Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za to, co je dobré a užitečné duším našim, a za mír světa Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Abychom ostatní čas života svého v pokoji a pokání skončili, Hospodina prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Za křesťanské skonání života našeho, bez bolesti, bez zahanbení, v pokoji a za dobré zodpovídání se na hrozném soudu Kristově prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Sjednocenost ve víře a účastenství Ducha Svatého vyprosiťse, sami sebe i druh druhu i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz se tiše modlí:

Bože náš, Bože spásy, nauč nás důstojně děkovati tobě za dobrodiní tvá, jež jsi nám udělil a jež s námi činíš. Ty, Bože náš, jenž jsi přijal Dary tyto, očisť nás od všeliké poskvrny těla i ducha. Nauč nás dosahovat posvěcení v bázni tvé, abychom s čistým svědětvím svědomí svého přijímající část svátostí tvých, sjednotili se se svatým Tělem a Krví Krista tvého, a hodně je přijmouce, měli Krista živoucího v srdcích svých a stali se chrámem Ducha tvého Svatého.

Ліікз: Подій, Гдн.

Ї́г҃ла мїрна, вѣрна наставника, храни́телеа дшшз и чѣлєез нашнхз, оу́ Гда́ про́снмз.

Ліікз: Подій, Гдн.

Про́сїніа и ѡставлєніа грѣхѡвз и прегрѣшенїй нашнхз, оу́ Гда́ про́снмз.

Ліікз: Подій, Гдн.

Добрыхз и полєзныхз дшшамз нашымз, и мїра мїровн, оу́ Гда́ про́снмз.

Ліікз: Подій, Гдн.

Прочеє вре́ма жнвотà нашегѡ вк мїрѣ и пока́нїнїи сконча́ти, оу́ Гда́ про́снмз.

Ліікз: Подій, Гдн.

Хрї́танскїа кончіны жнвотà нашегѡ, безболѣзненны, непосты́дны, мїрны и добрагѡ ѡвѣста на стра́шнѣмз сѡдїшнїи хрї́товѣ про́снмз.

Ліікз: Подій, Гдн.

Соєднїніє вѣры, и прича́стїє С҃тагѡ д҃ха испросївшє, е́амнїи себє, и дрѣгз дрѣга, и весь жнвотѡ нашз хрї́тѡ б҃гѡ преда́дїмз.

Ліікз: Тебѣ, Гдн.

Сїїєннїкз мо́лнтєа в҃таї:

Бже́ нашз, Бже́ спаса́ти, ты́ насз на́дчїи бл҃годарїти тѣ до-
сто́йнѡ ѡ бл҃годѣ́лнїихз твоїхз, иже сотвори́лз є́сї, и
твори́ши єз на́ми. Ты́ Бже́ нашз, прїємый дѣ́ры є́а, ѡчїстїи
насз ѡ всѣ́кїа сквє́рныи плѡти и д҃ша, и на́дчїи соверша́ти
с҃тїнїю вк стра́сѣ твоємз: іакѡ да чїстымз свнѣдѣ́тельствомз
сѡвѣстїи нашеа, прїємлюще́ часть с҃тїнїи твоїхз, соєднї́мєа
с҃тѡмѡ чѣла́ и крѡвкн хрї́та твоєгѡ: и прїємшє иже́ достѡ́йнѣ,

Žalmista: Čtení z listu svatého apoštola ... (Čtení ze skutků apoštolských... Apod.)

Diákon: **P**ozor mějme!

Žalmista čte epištolu. (Kněz se může posadit na své sedátko v oltáři.)

Mezitím diákon vezme kadidelnici a kadidlo, přichází ke knězi a přijav od něho požehnání, okužuje svatý prestol, celý oltář, svaté dveře, svaté ikony, kněze a lid.

Kněz (po ukončení čtení epištoly): Pokoj tobě!

Žalmista: I duchu tvému.

Po přečtení apoštola se zpívá „alleluja“ (s příslušnými verši).

Diákon: **V**elemoudrost! (Toto zvolání jen říkají-li se verše na alleluja.)

Věřící: Alleluja, alleluja, alleluja.

Kněz stojí před svatým prestolem a říká tiše modlitbu před čtením evangelia:

Rozsvít v srdcích našich, lidumilný Vládce, nehynoucí světlo božského poznání svého a otevři duchovní oči naše k chápání evangelijních hlásání tvých; vlož v nás též bázeň blahoslavených přikázání tvých, abychom všechny tělesné žádosti přemáhající, duchovní život vedli, myslíce a činíce vše, v čem máš zalíbení. Neboť tys osvěcení duší i těl našich, Kriste Bože, a tobě slávu vzdáváme, s bezpočátečným Otcem tvým a nejsvětějším i blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Благословѣ, владыко, благовѣстителя святаго апостола и евангелиста
(Има рекх).

Сщ҃енникъ, знаменѣа ѿдѣ, глаголетъ:

Богъ, молитвами святаго, славаго, всехвалнаго апостола и
евангелиста (Има рекх) да дарятъ тебе глагола благовѣстующемъ мною
многую, во исполненіе евангелиа возлюбленнаго сына своего, Господа
нашего Иисуса Христа.

И подаетъ ѿмъ стѣе ѿліе.

Діаконъ же рекх: ѿмннь.

И поклонивъ сватомъ евангелию, возметъ ѿ, и ижедъ сватыми дверями,
предходяцими ѿмъ лампадами, приходитъ и стѣитъ на амвонѣ, или на
оученичкихъ мѣстѣ.

Иерей же, стѣа предъ сватѣю трапезѣю и зрѣ къ западъ, возглашаетъ:

Премъдростъ, прѣстѣи, оублашнмъ сватаго евангелиа.

Тяже свщ҃енникъ: **Миръ всѣмъ.**

Лѣдѣ: И дѣхови твоемъ.

Діаконъ: **Ѹ** (Има рекх) сватаго евангелиа чтеніе.

Лікх: Слава тебе, Господи, слава тебе.

Свщ҃енникъ: **Вѣнмемъ.**

Иже же стѣтъ двѣ діакона, то еднѣ да глаголетъ:
Премъдростъ, прѣстѣи... Тяже, и: Вѣнмемъ.

Исполнивши еѿлію, глаголетъ сщ҃енникъ: Миръ ти, благовѣстующемъ.

Лікх: Слава тебе, Господи, слава тебе.

И шедъ діаконъ даже до стѣихъ дверей, ѿдаетъ стѣе ѿліе сщ҃енникъ, и за-
творяютъ пакн стѣихъ двери. Діаконъ, стѣихъ на ѡбычнѣхъ мѣстѣ,
начинаетъ стѣце:

Рцемъ вси Ѹ всеа дѣши, и Ѹ всегѣ помышленіа нашего рцемъ.

Лікх: Гдѣ, помнѣй.

Kněz nahlas: A dej nám jedněmi ústy a jedním srdcem slavit a opěvovati nejuctívanější a velikolepé jméno tvé, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz žehnaje lidu, dí hlasitě: A milost velikého Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista budiž se všemi vámi.

Věřící: I s duchem tvým.

Ektenie prosebná

Diákon vychází severními dveřmi z oltáře
a postaviv se před svatě dveře, praví:

Vzpomenuvše na všechny svatě, opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za přinesené a posvěcené drahocenné Dary k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby lidumilný Bůh náš, přijav je na svatý nadnebeský a duchovní oltář svůj jako příjemnou vůni duchovní, seslal nám Božskou blahodat a dar Svatého Ducha, modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom celý den dokonale, svatě, pokojně a bez hříchů strávili, Hospodina prosme.

Возглашѣтъ цѣѣнникъ:

И дѣждь намъ еди́нѣмъ оутѣи́ и еди́нѣмъ се́рдцемъ сла́внѣти и воспе́вати пречѣтно́е и велико́лѣпое́ имя твоѣ, О́ца, и Сѣа, и Сѣаго́ дѣа, нынѣ́ и прѣсно́, и во вѣки вѣкѣ́въ.

Ліікъ: ѿмнѣ.

Цѣѣнникъ, ѡбращѣа ко дверѣмъ и благоговѣа, глаголетъ:

И да вѣдѣтъ мѣлостѣи великаго́ Бѣа и Сѣа нашего́ Іиса Хрѣта́ со вѣки вѣки.

Ліікъ: И со дѣомъ твоимъ.

Діако́нъ, прѣемъ вре́мѣ ѡ свѣщенника, и и́зше́дъ, стѣвъ на ѡбѣчномъ мѣстѣ́, глаголетъ:

Всѣ́ стѣа помѣнѣше, па́ки и па́ки мѣромъ Гдѣ́ помѡлимса.

Ліікъ: Гдѣ, помѣлѣи.

Ѡ прннесѣнны́хъ и ѡсвѣщенны́хъ четны́хъ дарѣ́къ, Гдѣ́ помѡлимса.

Ліікъ: Гдѣ, помѣлѣи.

И́къ да члѣколю́бецъ Бѣ́ нашъ прѣемъ ѿ́ во стѣи́ и пренѣ́ный и мѣсленный свѡ́й жерѣ́венникъ, въ коню́ блгоуха́нѣа дѣхѡ́внаго, вознесе́летъ намъ вѣ́рѣтвенно́ю блгодѣ́тъ и даръ Сѣаго́ дѣа, помѡлимса.

Ліікъ: Гдѣ, помѣлѣи.

Ѡ и́збѣвнѣа намъ ѡ́ всѣ́а еко́рки, грѣ́ва и нѣ́жды, Гдѣ́ помѡлимса.

Ліікъ: Гдѣ, помѣлѣи.

Зачѣ́пнѣ, епа́снѣ, помѣлѣ́и и сохрѣ́ннѣ на́еъ, Бѣ́е, твоѣю́ блгодѣ́тїю.

Ліікъ: Гдѣ, помѣлѣи.

Днѣ́ всего́ соверше́нна, свѣ́та, мѣрна́ и безгрѣ́шна, оу́ Гдѣ́ про́снѣмъ.

Діако́н, одложив по оку́ровѣи кадиделни́и на же́и мѣсто, прѣиде́ кѣ кнѣ́зи, склони́ главу, дрѣ́е орѣ́р трѣ́ми прѣ́сти прѣ́вѣ, ука́зѣе же́и на свѣ́те еванге́лиѡ а прѣ́ви:

По́же́нѣе, влады́ко, звѣ́стѡвѣ́е свѣ́тего́ апо́стола а еванге́лиѣ́ (ѣ́ме́но)!

Кнѣ́з, же́нѣе же́и, дѣ́: Бѣ́ на прѣ́млюѣ́и свѣ́тего́ сла́внѣ́го, все́хвалнѣ́го апо́стола а еванге́лиѣ́ (ѣ́ме́но) де́ж тобѣ́ гласъ звѣ́стѡвѣ́и мо́ѣи вели́кою, абы́ се наплни́ло еванге́лиѡ не́ймѣлѣ́шѣи Сѣ́на же́и, Па́на на́шего́ Же́зїше́ Крѣ́ста.

А по́даѣ́а му свѣ́те еванге́лиѡ.

Діако́н: Амен. А по́клонѣ́и се свѣ́тему еванге́лиѡ, ве́зме же́и а вы́хѣ́зѣи свѣ́тѣми дѣ́рѣ́ми; спо́лу сѣ́ нимъ же́и од се́вернѣ́хъ дѣ́рѣ́и на мѣ́сто чѣ́тенѣ́и свѣ́тлоно́ш. Діако́н се по́ставѣ́и на амбѡ́ну не́бо на мѣ́стѣ́ урѣ́ченѣ́м (на амбѡ́ну прѣ́д свѣ́тѣми дѣ́рѣ́ми се́ чѣ́е еванге́лиѡ чѣ́ем к ѣ́ди; чѣ́е-ѣи се́ упрѡ́стѣ́д чѣ́раму, пакъ чѣ́ем к ѡ́лтѣ́ри).

Кнѣ́з (2. діако́н) сто́ѣи прѣ́д свѣ́тѣмъ прѣ́столе́м, глѣ́дѣ́и к за́паду (к ѣ́ди) а зво́ла:

Велемѡ́дрѡст! По́взнесе́ме се́ а по́слѣ́ше́ свѣ́те еванге́лиѡ!

Кнѣ́з же́нѣа ѣ́ди: **Р**о́коѣ́ все́м.

Вѣ́рѣ́ѣи: І́ дѣ́хѡ́у тво́ему.

Діако́н: **О**д ... свѣ́те еванге́лнѣ́и чѣ́тенѣ́и.

Вѣ́рѣ́ѣи: Сла́ѡа тобѣ́, Па́не, сла́ѡа тобѣ́.

Кнѣ́з (2. діако́н): **Р**о́зо́р мѣ́ѣме́! (А прѣ́дчѣ́тѣ́а се́ з еванге́лѣ́и.)

По́ у́кѡнчѣ́нѣи еванге́лнѣ́и чѣ́тенѣ́и дѣ́и кнѣ́з, же́нѣе́ діако́на:
Ро́коѣ́ тобѣ́, звѣ́стѡѣ́ѣи.

Вѣ́рѣ́ѣи: Сла́ѡа тобѣ́, Па́не, сла́ѡа тобѣ́.

Діако́н прѣ́чѣ́зѣ́и свѣ́тѣми дѣ́рѣ́ми до ѡ́лтѣ́ре а оѣ́вѣ́дѣ́а свѣ́те еванге́лиѡ кнѣ́зи, кѣ́рѣ́и же́и по́лѣ́бѣ́и а по́ставѣ́и на свѣ́тѣ́ прѣ́сто́л за антѣ́мѣ́нсѣи.

Нѣ́слѣ́дуѣ́е про́млюѣ́а кнѣ́зе́ к вѣ́рѣ́ѣи (кѣ́зѣ́нѣи те́жъ мѣ́ѣе бѣ́тѣ́ аѣ́ кѣ́и конѣ́и свѣ́те́и ли́турѣ́и по́ заамбѡ́ноѣ́и мо́длѣ́тѣ́и). Кѣ́ѣе се́ на амбѡ́ну.

По́те́ же́и мо́жно за́вѣ́рѣ́и свѣ́те́и дѣ́рѣ́е. Діако́н вы́ѣ́де се́вернѣ́ми дѣ́рѣ́ми (не́нѣ́-ѣи кѣ́зѣ́нѣи не́дѣ́ по еванге́лиѡ, по́даѣ́а еванге́лѣ́и кнѣ́зи ве́ свѣ́тѣ́хъ дѣ́рѣ́хъ а сѣ́мъ зу́стоѡѣ́ѣа прѣ́д нѣ́ми на со́леѣ́и), ста́не на ѡ́быкѣ́лѣ́м мѣ́стѣ́ прѣ́д свѣ́тѣ́ми дѣ́рѣ́ми, по́клонѣ́и се́ а прѣ́же́нѣ́ѡѡ, дѣ́и, дрѣ́е орѣ́р трѣ́ми прѣ́сти прѣ́ѡѣ́ рѣ́ѣи:

Ektenie vroucí

Рцѣ́ме́ все́хнѣ́и з це́ле́и дѣ́ше́и а з це́ле́и мѣ́сли́ все́и рцѣ́ме́и!

Господи вседержителю, Боже Отцъ нашихъ, помилуй насъ, оубо и помилуй.

Ликъ: Гди, помилуй.

Помилуй насъ, Боже, по величїи милости твоѣи, помилуй насъ, оубо и помилуй.

Ликъ: Гди, помилуй. (Трижды.)

Молитва прилежнаго моленїа:

Гди Боже нашъ, прилежное єе моленїе приими ѿ твоихъ рабъ, и помилуй насъ по множеству милости твоѣи, и щедроты твоѣи низпосли на ны, и на всѣ люди твоѣ, чїицыи ѿ тебе богатыи милости.

Еще молимъ ѿ господїне нашемъ Блаженнѣйшемъ митрополитѣ (имѧ рекъ) [ѿ господїне нашемъ (высоко-) Превосвщеннѣйшемъ (имѧ рекъ) илї: илї: (имѧ рекъ)], и всѣи ко Христу братїи нашей.

Ликъ: Гди, помилуй. (Трижды.)

Еще молимъ ѿ братїахъ нашихъ, свщенникѣхъ, свщенномонашѣхъ, и всѣхъ ко Христу братѣхъ нашихъ.

Ликъ: Гди, помилуй. (Трижды.)

Еще молимъ ѿ странѣ нашей, правителехъ и воинствѣ ѣхъ, да тихоє и безмолвное житїе поживемъ во всякомъ благочестїи и чистотѣ.

Ликъ: Гди, помилуй. (Трижды.)

Еще молимъ ѿ блаженныхъ и прснопáмáтныхъ, свтѣйшихъ патрїархѣхъ православныхъ, и создáтелехъ свтáго храма сего [илї: илї: ѿ всѣхъ преждепочившихъ Отцѣхъ и братїахъ, здѣ лежащихъ и покаявъ, православныхъ.

Ликъ: Гди, помилуй. (Трижды.)

tuto, monastýr tento) a každé město i zemi od hladu, moru, zemetřesení, potopy, ohně, meče, vpádu cizozemců a občanské války.

Kněz ohlas:

Nejprve rozpomeň se, Hospodine, na vladyku našeho metropolitu (jméno) [i na vladyku našeho (archi-) episkopa (jméno)] a zachovej ho [je] svaté církvi své v pokoji, neporušeného [neporušené], počestného [počestné], zdravého [zdravé], dlouho žijícího [žijící] a řádně hlásajícího [hlásající] slovo pravdy tvé.

Věřící: I na všechny. (I na všechny a na vše.)

Kněz se tiše modlí:

Rozpomeň se, Hospodine, na veškerý pravoslavný episkopát, řádně hlásající slovo pravdy tvé.

Pamatuj, Hospodine, dle mnohé slitovnosti své i na mne nehodného, odpusť mně všeliké prohřešení úmyslné i neúmyslné, a neodvracej pro hříchy mé blahodať Ducha svého Svatého od předložených Darů.

Pamatuj, Hospodine, na kněžstvo, diákonstvo v Kristu i na veškeré duchovenstvo, a nezahanbuj ni jediného z nás, stojících kolem svatého obětního stolu tvého.

Navštiv nás vlídností svou, Hospodine, zjev se nám hojným svým slitováním. Mírné a prospěšné počasí nám dej a tiché deště zemi k úrodnosti daruj. Požehnej rok korunou dobrotivosti své. Zažeň rozkoly církevní, zchlad' zpupnost pohanů, povstávání bludů mocí Ducha svého Svatého záhy znič. Přijmi nás všechny do království svého, ukaž nás jako syny světla a syny dne; daruj nám pokoj svůj a lásku svou, Hospodine, Bože náš, neboť vše, *co máme dobrého*, obdrželi jsme od tebe.

И возглашáютъ ещѣнникъ:

Къ пѣрвыхъ поманнѣ, Гдѣи, господина и Отца нашего Блаженнѣйшаго митрополита (имя рекъ) [и (высоко-) Превосвѣщеннѣйшаго (архі-) епископа (имя рекъ)], егѡже [иже] дарѡи етъимъ твоимъ црквамъ, къ мирѣ, цркви [цркви], честна [чтны], здравя [здравы], долгодѣнствующа [долгодѣнствующн], правкъ правца [правци] слово твоєа истины.

И пѣвцы поютъ: И всѣхъ, и всѣхъ.

Ещѣнникъ же молитва втáи:

Поманнѣ Гдѣи, всáко епископство правослáвныхъ, правкъ правци слово твоєа истины.

Поманнѣ Гдѣи, по множенствѣ щедротъ твоихъ, и моє недостóинство, прости ми всáкое согрѣшеніе, вольное же и невольное: и да не моихъ ради грѣхѡвъ возбраніши бгдати стáгво твоєгò дха ѿ предлежащихъ дарѡвъ.

Поманнѣ Гдѣи превкѣрство, еже во хрѣтѣ дiаконство, и всѣхъ ещѣнникскій чинъ, и нединогоже насъ побраманнѣши, окреститъ стóлицныхъ стáгво твоєгò жертвенника.

Поскѣти насъ бгостію твоєю Гдѣи, ивнѣла намъ богатыми твоими щедротами: бгостворены и полезны воздѣхн намъ дарѡи: дожди мирны земли къ плодотію дарѡи. Бгословнѣннѣцъ лѣта бгостн твоєа: оутолн раздѡры церквѣи, оугасн шатаніа изыскама, еретическама востаніа екорю разорн сілю стáгво твоєгò дха. Всѣхъ насъ прїимн къ црство твоє, сыны свѣта и сыны дне показавый, твои миръ и твою любовь дарѡи намъ Гдѣи бже нашихъ: всѣхъ ко воздѣхн еи намъ.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Hospodine, Vševládce, Bože otců našich, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Smiluj se nad námi, Bože, podle velikého milosrdenství svého, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se!

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Mezitím čte kněz tiše modlitbu vroucí ektenie:

Hospodine, Bože náš, snažnou tuto prosbu přijmi od služebníků svých a smiluj se nad námi podle množství milosrdenství svého, sešli slitování svá na nás i na všechny lid tvůj, očekávající od tebe hojné milosti.

(Poté rozprostírá oba boční díly a spodní díl antiminsu.)

Ještě modlíme se za vladyku našeho metropolitu (jméno) [i za vladyku našeho (archi-) episkopa (jméno)] a všechny naše bratry v Kristu.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za bratry naše, kněžstvo, mnišské duchovenstvo a všechno bratrstvo naše v Kristu.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za vlast naši a její představitele ve správě státní i ve vojsku, abychom životy své tiše a pokojně strávili ve všeliké zbožnosti a čistotě.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modlíme se za blažené a věčné paměti hodné jejich svatosti pravoslavné patriarchy, za zakladatele svatého chrámu tohoto [svatého monastýru tohoto] i za všechny pravoslavné dříve zesnulé otce i bratry, zde a všude jinde odpočívající.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

ВѢЩЕ МОЛИМЕСА Ѡ ПЛОДОНОСАЮЩИХЪ И ДОБРОДѢЮЩИХЪ КО СЪТѢМЪ И
ВЕСЕЧЕСТВЕНѢМЪ ХРАМѢ СЕМЪ, ТРЪЖДАЮЩИХЕСА, ПОЮЩИХЪ И ПРЕДСТОЯЩИХЪ
ЛЮДЕЖЪ, ѠЖИДАЮЩИХЪ Ѡ ТЕБѢ ВЕЛИКІА И БОГАТЫА МИЛОСТИ.

Ліікз: Гди, помилди. (Трижды.)

Возгласііе:

И КѠ МИЛОСТИВЪ И ЧЕЛОВѢКОЛЮБЕЦЪ БОГЪ СЪИ, И ТЕБѢ
СЛАВЪ ВОЗЫЛАЕМЪ, ѠТЦЪ, И СЫНЪ, И СВАТОМЪ ДЪХЪ,
НЫНѢ И ПРИСНѠ, И КО ВѢКИ ВѢКѠВЪ.

Ліікз: Ѡминь.

ѠЩЕ ЛИ ВЪДЕТЪ Ѡ ѠСѠПШИХЪ ПРИНОШЕНІЕ, ДІАКОНЪ ИЛИ СЦѢННИКЪ СЛАГОРЕЧЪ
СЪКРЕНІЮ СІѠ:

ПОМИЛДИ НАСЪ, БЖЕ, ПО ВЕЛИЦЕИ МИЛОСТИ ТВОЕЙ, МОЛИМЪ ТИ СА,
ѠСЛАВШИ И ПОМИЛДИ.

Ліікз: Гди, помилди. (Трижды.)

ВѢЩЕ МОЛИМЕСА Ѡ ѠПОКОЕНІИ ДЪШИ ѠСѠПЩИХЪ РАКѠВЪ КОЖИИХЪ (ИМА
РЕКЪ), И Ѡ СЪЖЕ ПРОСЪТИТЕСА ИМЪ ВЕАКОМЪ ПРЕГРЕШЕНІЮ, БОЛЬНОМЪ ЖЕ
И НЕКОЛЬНОМЪ.

Ліікз: Гди, помилди. (Трижды.)

И КѠ ДА ГДЪ БОГЪ ѠУЧИИИТЪ ДЪШЫ ИХЪ, ИДѢЖЕ ПРАВЕДИИ ѠПОКОЮТ-
СА.

Ліікз: Гди, помилди. (Трижды.)

МИЛОСТИ БОЖІА, ЦАРСТВА НЕВЕЕНАГО, И ѠСТАВЛЕНІА ГРЕХѠВЪ ИХЪ, Ѡ
ХРЕСТА ВЕЗЕМЕРТНАГО ЦАРА И БОГА НАШЕГО ПРОСИМЪ.

Ліікз: Подди, Гди.

Дііакоиз: Гдъ помолнмса.

Ліікз: Гди, помилди.

podine, na ty, kteří v panenství (cudnosti), zbožnosti a zdrženlivosti (asketicky) žijí, i na ty, kteří v čistém životě přebývají.

(Rozpomeň se, Pane, na zbožný a Krista milující pravoslavný duchovní rod náš.) Pamatuj, Hospodine, na všechny vládce a správce; na bratry naše ve správě státní i ve vojsku. Dobře v dobrotě zachovej a zlé dobrými učiň dobrotou svou.

Pamatuj, Hospodine, na přítomný zde lid i na ty, kteří z vážných příčin se nedostavili. Smiluj se nad nimi i nad námi dle hojné milosti své. Pokladnice jejich naplň všelikým dobrem, manželství jejich v pokoji a jednomyslnosti udržuj; dítka vychovávej, mládež nauč, stáří podpírej, malomyslné utěš, rozptýlené shromáždí, pobloudilé vrať a spoj se svatou svou obecnou a apoštolskou církví. Trápené od duchů nečistých osvobod. Plav se s plavícími, cestuj s cestujícími. Vdov se zastañ, sirotky ochraň, zajaté vysvobod, nemocné zhoj. Rozpomeň se, Bože, na ty, kteří jsou v obžalobě, v dolech, ve vyhnanství a těžkých pracech a ve všelikém soužení, nouzi a neštěstí. Rozpomeň se, Bože, i na všechny, kteří potřebují velkého milosrdenství tvého, na milující nás i nenávídící nás; i na ty, kteří žádali nás nehodné, abychom se za ně modlili. Pamatuj i na všechny lidi své, Hospodine, Bože náš, a na všechny vylij hojnou milost svou, dáváje všem, zač prosí ke spáse. A na ty, na něž jsme z nevědomosti neb zapomenutí aneb pro množství jmen nevzpomněli, ty sám se rozpomeň, Bože, vědouce stáří a pojmenování každého, znající každého od útroby matky jeho.

Neboť ty jsi, Hospodine, pomoc bezpomocných, naděje beznadějných, zachránce bouří zmítaných, přístav plavících se, lékař nemocných. Sám všem budiž vším, znaje každého i prosby jeho, dům i potřeby jeho. Ochraňuj, Hospodine, toto město (ves

Помани Гдн, предстаѡщиа люди, и ради блгословныхъ винъ ѡставьшиа, и помилуй ихъ и насъ по множествѣ мѡлти твоѡ: сокровища ихъ исполни всѡкаго блага, спрѡжества ихъ въ мирѣ и единомыслии соблюди, младенцы воспитай, юность настави, старость поддержи, младѣшнихъ ѡтчѣши, расчлѣненыхъ соведи, прельщеныхъ ѡбрати, и совокупи стѣи твоѡи совокупити и аптольстити цркви. Стѡжасмыа ѡ дхѡвъ нечистыхъ скободн, плавающимъ сплавн, прѡтѣствѡющимъ шѣствѡи, вдовицамъ предстаи, сирыхъ защити, плененыхъ избави, недѣлющихъ исцѣли, на судни, и въ рѡдѡхъ, и въ заточеніихъ, и въ горькихъ работѡхъ, и всѡкой скорби, и нѡждѣ и ѡбстоѡнии стѡихъ. Помани Бже, и всѣхъ требѡущихъ великаго твоего блгострѡбіа, и любящихъ насъ, и ненавидящихъ, и запѡвѣдавшихъ намъ недостѡйныхъ молчѡиа ѡ нихъ: и всѡ люди твоѡ помани Гдн Бже наши, и на всѡ излей богѡтѡ твоѡ мѡлть, всѣмъ подай ѡже ко спасенію прошеніа: и ихъже мы не поманѡхомъ, не вѣдѣнїемъ, или забвенїемъ, или множествомъ именъ, самъ помани Бже, всѣдыи когѡждо вѡзрастѡ и именованїе, всѣдыи когѡждо ѡ ѡтрѡбы матере сгѡ.

Ты бо сн Гдн, помощь безпомощнымъ, надежда безнадежнымъ, ѡбзрѣасмымъ спаситель, плавающимъ пристанище, недѣлющимъ врачъ: самъ всѣмъ всѡ бди, всѣдыи когѡждо, и прошенїе сгѡ, домъ, и потребѣ сгѡ. Избави Гдн градъ сн (или весь сн, или стѡ ѡбитель сн), и всѡкий градъ и странѣ, ѡ глѡда, гвѣнителяства, трѣса, потѡпа, ѡгна, меча, нашествїа иноплемѣнныхъ и междоубѡвнихъ краини.

Ještě modlíme se za ty, kteří přinášejí dary a kteří dobrodiní činí ve svatém a veledůstojném chrámě tomto, za přísluhující, zpívající a přítomný lid, očekávající od tebe velikých a hojných milostí.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Kněz: **N**eboť milostivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Koná-li se služba za zesnulé, pak diákon či kněz pronáší ektenii tuto:

Smiluj se nad námi, Bože, podle velikého milosrdenství svého, prosíme tebe, vyslyš nás a smiluj se.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Ještě modleme se za pokoj duší zesnulých služebníků Božích (jména), i aby jim prominut byl všeliký hřích úmyslný i neúmyslný.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

Aby Hospodin Bůh umístil duše jejich tam, kde spravedliví odpočívají.

Věřící: Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj; Hospodi, pomiluj.

O milost Boží, království nebeské a odpuštění hříchů jejich u Krista, nesmrtelného Krále a Boha našeho prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane.

Diákon: K Hospodinu modleme se. (*A odstoupí před ikonu Spasitele.*)

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Kněz říká modlitbu za zesnulé:

Bože duchů i všelikého těla, jenž jsi smrt přemohl, ďábla zmařil a světu svému život daroval: Ty sám, Pane, upokoj duše zesnulých služebníků svých (jména) v místě světla, v místě hojnosti, v místě pokoje, kdež pomínula bolest, zármutek a lkaní. Všeliký hřích, jehož se zesnulí dopustili ať

Сщїенникъ:

Бже дѣхъ ѡбъ и всѣкѣа плѣти, смѣръть попра́внѣй, и дѣакоа ѡупразднѣнѣй, и живѣтъ мѣрѣ твоѣмѣ дарѣва́вѣй: сѣмъ, Гдѣ, покѣѣ дѣшы ѡуѣпшнхъ рѣвъ твоѣхъ (ѣма река), въ мѣстѣ свѣтлѣ, въ мѣстѣ злѣчнѣ, въ мѣстѣ покѣѣнѣ, ѡнѣдѣже ѡбѣже волѣзнь, печѣль и коздыханѣе. всѣкоѣ согрѣшенѣе, содѣанѣе ѣмн слѣвомъ, илѣ дѣломъ, илѣ помышлѣнѣемъ, ѣако благѣй челоѣколюбецъ бо́гъ, прѣстѣ. ѣако нѣсть челоѣкъ, ѣже живъ бѣдетъ, и не согрѣшнѣтъ: ты бо сѣднѣ токмо безъ грѣха, пра́вда твоѣ пра́вда во вѣкн, и слѣво твоѣ ѣстнѣна.

Коземѣ:

Ѣако ты сѣи козкреенѣе и живѣтъ и покѣѣ ѡуѣпшнхъ рѣвъ твоѣхъ (ѣма река), Хрѣстѣ бо́же нашъ, и чеѣѣ слѣвѣ коземе́емъ, со безначѣльнѣмъ твоѣмъ ѡтцѣмъ, и прѣсѣвѣтѣмъ и благѣмъ и живѣтворѣнѣмъ твоѣмъ дѣхомъ, нынѣ и прѣсно, и во вѣкн вѣкѣмъ.

Лѣкъ: ѣмнѣ.

Та́же дѣакоа: Помолѣтеѣа, ѡглашенѣннѣ, Гдѣвн.

Лѣкъ: Гдѣ, помнѣлѣй.

Вѣрнѣн, ѡ ѡглашенѣннѣхъ помѣанмеѣа, да Гдѣ помнѣлѣтъ ѣхъ.

Лѣкъ: Гдѣ, помнѣлѣй.

ѡглашенѣтъ ѣхъ слѣвомъ ѣстнѣны.

Лѣкъ: Гдѣ, помнѣлѣй.

ѡкрѣетъ ѣмъ сѣва́ггелѣе пра́вды.

Лѣкъ: Гдѣ, помнѣлѣй.

Соѣднѣнѣтъ ѣхъ свѣтѣѣи своѣи соко́рнѣи и апо́стольстѣѣи цѣрквн.

Лѣкъ: Гдѣ, помнѣлѣй.

Kněz se modlí se skloněnou hlavou:

Se svatým prorokem, předchůdcem a křtitelem Janem, svatými a všechvalnými apoštoly, svatým (jméno), jehož památku slavíme, i se všemi svatými tvými, na jejichž přimluy navštiv na nás, Bože.

A rozpomeň se na všechny dříve zesnulé v naději vzkříšení k životu věčnému.

Nyní kněz vzpomíná, koho chce, živé i zesnulé. Při vzpomínce na živé říká:

Za spásu, navštívení, prominutí hříchů pro služebníky Boží (jména).

Při vzpomínce na zemřelé dí:

Za pokoj a spočinutí duší služebníků tvých (jména) v místě světla, kde pominuly zármutek a lkaní. Dejž jim odpočinutí, Bože náš. Uděl jim pokoj tam, kde svítí světlo tváře tvé.

Poté praví:

Ještě prosíme, rozpomeň se, Hospodine, na svatou svou obecnou a apoštolskou církev, jež se šíří od jednoho konce světa až na druhý, a uděl jí klid. Vždyť jsi ji drahocennou krví Krista svého zbudoval. Upevni i svatý chrám tento až do skonání věků.

Pamatuj, Hospodine, na ty, kteří dary tyto tobě přinesli, i na ty, pro něž a skrze něž, i za co byly přineseny. Pamatuj, Hospodine, na ty, kteří ti přinášejí oběti, a na všechny dobrodince ve svatých chrámech tvých i na ty, kteří jsou pamětlivi chudých. Odplať jim hojnými svými a nebeskými dary; obdaruj je za pozemské nebeským, za dočasné věčným, za pomíjející nepomíjejícím. Pamatuj, Hospodine, na ty, kteří jsou na pouštích, v horách, v jeskyních a v doupatech země. Pamatuj, Hos-

соверша́емъ, ѿ всѣхъ стѣхъ твоихъ, ѿже моли́твами поспѣти́ насъ, Бже, ѿ помани́ всѣхъ прѣжде оуто́пшихъ, ѿ надежди́ кокресѣнїа жи́зни вѣчныа.

Здѣ сѣ́нникъ помни́аетъ, ѿже хо́щетъ, живыхъ ѿ оумѣршихъ, ѿ живыхъ оу́бо глаго́летъ:

Ⲓ спасѣ́нїи, поспѣ́нїи, ѡставлѣ́нїи грѣхѡвхъ рабѡвхъ бжѣи́хъ ѿ насъ.

Ⲓ оумѣ́ршихъ же глаго́летъ:

Ⲓ по́кѡн, ѿ ѡставлѣ́нїи ду́ши раба́ твоегѡ ѿ насъ, на мѣстѣ́ свѣтлѣ́, ѡнѡду́же ѡбѣже́ печаль, возды́ханїе: оупо́кѡн, Бже на́шъ, ѿ по́кѡн ѿ насъ, ѿдѣ́же прїсѣца́етъ свѣтъ́ лица́ твоегѡ.

По сїхъ глаго́летъ:

Ⲓще́ мо́лимъ ти еа, помани́ Гдѣ стѣю́ твою́ собо́рнѡ ѿ апѣльскѡю́ црковь, ѿже ѡ конѣ́цъ да́же до конѣ́цъ вселѣ́нныа, ѿ оуми́ри ѿ, ѿже наза́дъ сѣи́ чтно́ю кро́вїю Хр҃та твоегѡ, ѿ стѣи́ хр҃амъ сѣи́ оутверди́ да́же до сконча́нїа вѣка.

Помани́ Гдѣ, ѿже да́ры сїа́ тебе́ принѣсшихъ, ѿ ѿ нихъ же, ѿ ѿ ѿ насъ же, ѿ за нихъ же сїа́ принесѡ́ша. Помани́ Гдѣ, плодоно́сцѣхъ, ѿ добротворѣ́щихъ ко стѣхъ твоихъ црквахъ, ѿ помни́ающихъ оубѡ́гїа: возда́ждь ѿ насъ бога́тымъ твои́ми ѿ нѣны́ми дарова́нїи, да́рѡи ѿ насъ вми́стѡ земныхъ нѣнаа, вми́стѡ вре́менныхъ вѣчнаа, вми́стѡ тлѣ́нныхъ нетлѣ́ннаа. Помани́ Гдѣ, ѿже въ пѣсѣ́нахъ, ѿ горахъ, ѿ верте́пѣхъ, ѿ пропастѣхъ земныхъ. Помани́ Гдѣ ѿже въ дѣвѣ́ствѣ ѿ благаго́внїи, ѿ по́стничествѣ́, ѿ въ чїстѣ́мъ жи́тельствѣ́ пребы́вающихъ.

Помани́ Гдѣ, вели́кое нача́ло ѿ вла́сть, ѿ ѿже въ пала́тѣ́ бра́тїю на́шѡ ѿ всѣ́ коннѣ́тво: блага́ ко благо́сти соблюди́, да́кѡвѡ блага́ сотвори́ блага́стїю твою́.

slovem, ať skutkem aneb pomyšlením, odpusť jim, jako dobrotivý a lidumilný Bůh. Neboť není člověka, jenž by živ byl a ne-hřešil, ty jediný jsi bez hříchu, spravedlnost tvá jest spravedlnost na věky a slovo tvé jest pravda.

Nahlas: Neboť ty jsi vzkříšení i život a pokoj zesnulých služebníků svých (jména), Kriste Bože náš, a tobě chválu vzdáváme s bezpočátečným Otcem tvým a přesvatým i blahým a oživujícím tvým Duchem, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Ektenie za katechumeny:

Diákon: [**K**atechumeni, modlete se k Hospodinu!]

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Věrní, modleme se za katechumeny, aby Hospodin smiloval se nad nimi.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby je naučil slovu pravdy. (*Lze spojit s dvěma následujícími prosbami.*)

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby zjevil jim evangelium spravedlnosti. (*Při tom kněz rozprostře vrchní díl antiminsu.*)

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Aby sjednotil je se svatou svou obecnou a apoštolskou církví.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Spasiž je, smiluj se nad nimi, zastaň se jich a ochraňuj je, Bože, blahodatí svou.

Спаси, помилуй, защити и сохрани их, Боже, твоею благодатью.

Діах: Гди, помилуй.

Углашенніи, главѣи вѣша гдѣи приклоните.

Діах: Тебѣ, Гди.

Молитва ѿ углашенныхъ прежде свѣтаго возношеніа:

Гди Бже нашъ, иже на небѣхъ живый, и призиралъ на всѣ дѣла твоѣ, призри на рабы твоѣ углашенныя, приклоншия своѣ вѣи предъ тобою: и даждь имъ легкій гремъ, сотвори ихъ оуды чтны стѣи твоѣи цркве, и сподоби ихъ бани пакнвчїа, ѿставленїа грѣхѡвъ, и ѡдѣжди нетлѣнїа, въ познанїе тебе истиннаго Бга нашего.

Возгашенїе:

Да и чїи ехъ нами главоу пречестноѣ и великолѣпоѣ имѣ твоѣ, Отца и Сына и свѣтаго Дха, нынѣ и присно, и во вѣки вѣковъ.

Діах: Амѣнъ.

И прочтѣтхъ антїмїнехъ свѣщенникъ.

Діакохъ глаголетъ: Елицы углашенніи, изыдите.

Иже ли есть вторїи діакохъ, возгашаетъ и тої: Углашенніи, изыдите.

Таже пакнı первый: Елицы углашенніи, изыдите. Да никто ѿ углашенныхъ: елицы вѣрїи, пакнı и пакнı миромъ Гдѣ помолнмѣ.

Діах: Гди, помилуй.

Иже ли же єдинъ есть тоїю діакохъ, илї иже іерей сдѣждетъ безъ діакона, тогда глаголетъ иже:

Елицы углашенніи, изыдите: углашенніи, изыдите: елицы углашенніи, изыдите: да никто ѿ углашенныхъ, елицы вѣрїи, пакнı и пакнı миромъ Гдѣ помолнмѣ.

Діах: Гди, помилуй.

Kněz, žehnaje oboje – svatý chléb i svatý kalich – dí:

Prolitou za život (a spásu) světa.

Diákon: Amen. Amen. Amen.

A ihned se oba třikrát přežehnají a hluboce se klanějí.

Poté nakloní diákon hlavu ke knězi: Pamatuj na mne hříšného, vладыко svatý. Načež odstoupí na své původní místo (ovívá ripidou jako dříve).

Kněz skloněn, tiše se modlí:

Nás pak všechny, z jednoho chleba a kalicha přijímající, sjednot' druh s druhem v účastenství jediného Ducha Svatého. Dej, aby nikdo z nás nepřijal svatého Těla a Krve Krista tvého v soud neb k odsouzení, ale abychom všichni milosti a blahodati dosáhli se všemi svatými, kteří se od věků zalíbili tobě: praotci, otci, patriarchy, proroky, apoštolý, kazateli, evangelisty, mučedníky, vyznavači, učitelé a s každým duchem spravedlivým u víře skončivším.

Kněz přijme kadidelnici a praví hlasitě:

Zvláště s nejsvětější, nejčistší, nejblahoslavenější a slavnou Vládkyní naší, Bohorodicí a vždycky Pannou Marií.

A kněz okuřuje třikrát před svatým prestolem.

Poté diákon okuřuje svatý prestol ze všech stran, vzpomínaje všech, jichž chce, živých i mrtvých.

Věřící: Všechno stvoření, andělský sbor a lidské pokolení raduje se z tebe, blahodati obdařená, chráme posvátný a ráji duchovní, chloubu panenství, z níž Bůh se vtělil a dítětem se stal před všemi věky jsoucí Bůh náš, neboť On lůno tvé trůnem svým učinil a útrobu tvou rozlehlejší než nebesa utvořil. Všechno stvoření raduje se z tebe, blahodati obdařená. Sláva tobě!

Je-li velký čtvrtek nebo velká sobota či určený svátek, zpívá se místo „Všechno stvoření“ irmos deváté písně kánonu toho dne.

СВЯЦІЕННИКЪ ЖЕ, БЛГОСЛОВІАА Ѡ БОДЪ СТІАА РЪКОВЪ, ГЛГТЪ:

ИЗЛАІАНИЮ ЗА МІРСКІЙ ЖИВОТЪ.

ДІАКОНЪ: ІМІНЬ, ІМІНЬ, ІМІНЬ.

СВЯЦІЕННИКЪ ЖЕ МОЛІТВА:

НА СЯ ЖЕ ВЪСЪХЪ, Ѡ СДІАНАГѠ ХЛѢБА И ЧАШИ ПРИЧАЦІАЮЩИХЪ, СОЕДИНИ ДРЪГЪ КО ДРЪГЪ, ВО СДІАНАГѠ ДХА СТІАГѠ ПРИЧАСТІЕ: И НИЕДИНАГО НА СЯ ВЪ СЪДЪ ИЛИ ВО ѠСЪЖДЕНІЕ СОТВОРИ ПРИЧАСТІТІЕА СТІАГѠ ТЧѢА И КРѠКЕ ХРІТА ТВОЕГѠ: НО ДА ѠВЪРАЦЕМЪ МЛЪТЬ И БЛГТЪ СО ВЪСЪМИ СТІАМИ, Ѡ ВЪСЪКА ТЕВѢ БЛГОДГОДИВШИМИ, ПРАСОЦЫ, ѠЦЫ, ПАТРИАРХИ, ПРРѠКИ, АПЛЫ, ПРОПОВѢДНИКИ, БЛГОВѢСТНИКИ, МЧНИКИ, НЕПОВѢДНИКИ, ОУЧИТЕЛНИ, И СО ВЕАКИМЪ ДХѠМЪ ПРЪВНЫМЪ ВЪ ВЪСЪКЪ ИКОНЧАВШИМЪА.

И ПРИЕМЪ КАДИЛО, СЦІЕННИКЪ ГЛАГОЛЕТЪ ВОЗГЛАНУ:

ИЗРАДНУ Ѡ ПРЕВЪТЧЪИ, ПРЕЧИСТЧЪИ, ПРЕБЛАГОСЛОВЕННЧЪИ, СЛАВНЧЪИ ВЛАДЫЧИЦЪ НАШЕЙ, БОГОРОДИЦЪ И ПРИЕМОДЧЪКЪ МАРИИ.

И КАДИТЪ ПРѢ СТОЮ ТРАПЕЗОЮ ТРИАДЫ.

ДІАКОНЪ ЖЕ КАДИТЪ СТІЮ ТРАПЕЗЪ ѠКРЕСТЪ, И ПОМИНАЕТЪ ІАЖЕ ХОЦЕТЪ ЖИВЪА И МЪРТВЪА.

ДИКЪ ПОЕТЪ: Ѡ ТЕВѢ РАДЪЕТЕА, БЛГОДАТНАА, ВЕАКАА ТВАРЬ, АГЪЛЪКІЙ СОБОРЪ И ЧЕЛОВЪЧЕСКІЙ РОДЪ, ѠСЦІЕННИЙ ХРАМЕ, И РАДО СЛОВЕСНЫЙ, ДЪКВЕТВЕННАА ПОХВАЛО, ИЗ НЕАЖЕ БГЪ ВОПЛОТИА, И МЛНЕЦЪ БІСЕТЪ, ПРЪЖДЕ ВЪСЪКЪ СЫИ БГЪ НАШЪ: ЛОЖЕИНА ВО ТВОДЪ ПРТОАЪ СОТВОРИ, И ЧРЕВО ТВОЕ ПРОСТРАНИЧЕ НЪСЪ СОДѢА. Ѡ ТЕВѢ РАДЪЕТЕА, БЛГОДАТНАА, ВЕАКАА ТВАРЬ, СЛАВА ТЕВѢ.

ІЩЕ ЛИ ВЪ ВЕАКІЙ ЧЕТВЕРТОКЪ, ИЛИ ВЪ ВЕАКІЮ СЪБЕКѠТЪ, ТОГДА ПОЮТЪ ІРМОСЪ ДЪА ПЧЕНИ, ДНЕ ТОГО.

ІЕРЕЙ ЖЕ ПРИКЛОНЪА МОЛІТВА:

ГТІАГѠ ІѠАННА ПРОРОКА, ПРЕДТЧИ И КРЕСТІТЕА, СТІАХЪ И ВЕХЪВАЛЪНЫХЪ АПТОАЪ, СТІАГѠ ИАКЪ, СГѠЖЕ И ПАМАТЬ

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Katechumeni, skloňte hlavy své před Hospodinem! (*A diákon odstoupí před ikonu Spasitele.*)

Věřící: Před tebou, Hospodine.

Modlitba za katechumeny, kterou čte kněz tiše při ektenii nebo při sklánění hlav katechumenů:

Hospodine, Bože náš, jenž na nebesích přebýváš a ke všemu dílu svému přihlížíš, shlédni na služebníky své katechumeny, [kteří před tebou sklánějí šíje své,] a dejž jim jho své lehké, učíš je důstojnými údy svaté církve své a uznej je hodnými koupele znovuzrození, odpuštění hříchů a roucha neporušitelnosti, k poznání tebe, pravého Boha našeho.

Kněz nahlas: **A**by i oni s námi velebili nejctěnější a velkolepé jméno tvé, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Při slovech ohlasu je u nás zvykem činit svatou hubkou nad antiminsem kříž, pak ji políbit a odložit na kraj antiminsu.

[*První diákon:* Katechumeni, odejděte!

Druhý diákon, je-li: Katechumeni, vyjděte ven!

První diákon: Kdož jste katechumeny, vyjděte ven! Nikdo z katechumenů, nezůstávej zde! Věrní, opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.]

Slouží-li jen jeden diákon, či slouží-li kněz bez diákona, pak se volá takto:

[**K**atechumeni, odejděte! Kdož jste katechumeny, vyjděte ven! Katechumeni, odejděte! Nikdo z katechumenů, nezůstávej zde!]

Věrní, opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Молѣтва вѣрныхъ первая по простирании ангѣлима,
юже ещѣ естѣ елика глаголетъ чини:

Ты Гдѣ показалъ еси намъ великое еѣ спасенїа чинство. Ты сподобилъ еси насъ смиренныхъ и недостоинныхъ рабъ твоихъ, быти служителямъ стѣгнъ твоихъ жертовника. Ты оудовли насъ силою стѣгнъ твоихъ дѣхъ въ службѣ еѣю, да неосуждени стѣбше предъ стѣю славою твоєю, принесемъ ти жертва хвалениа: ты бо еси дѣствудай вѣа ко всѣхъ. Дяждь Гдѣ и ѡ нашихъ грѣхъ, и ѡ людскихъ нескѣденихъ, прїачтнѣ быти жертва нашей и блгопрїачтнѣ предъ тобою.

Заступи, спаси, помилди и сохрани насъ, Бже, твоєю благодатїю.

Дикъ: Гдѣ, помилди.

Діаконъ: Премѣдрость.

Возгласенїе:

Ико подобаетъ тебе слава, честь и поклоненїе, Отцѣ и Сынѣ и Свѣтомъ Духѣ, нынѣ и прїсно, и ко вѣки вѣковъ.

Дикъ: Амѣнь.

Діаконъ: Пакн и пакн миромъ Гдѣ помолнмѣ.

Дикъ: Гдѣ, помилди.

Ѣда ещѣ елика едїнъ служнтъ, еѣ не глаголетъ:

Ѣ екишнѣмъ мирѣ, и спасенїи дшш нашихъ, Гдѣ помолнмѣ.

Дикъ: Гдѣ, помилди.

Ѣ мирѣ веегъ мира, блгостолнїи свѣтыхъ Бжїихъ церквѣи и соединенїи всѣхъ, Гдѣ помолнмѣ.

Дикъ: Гдѣ, помилди.

Věřící lid zpívá: Tebe opěváme, tobě dobrořečíme, tobě děkujeme, ó Pane, a modlíme se k tobě, Bože náš.

Kněz skloniv hlavu, modlí se tiše:

Proto, Vládce přesvatý, i my hříšní a nehodní služebníci tvoji, učiněni hodnými sloužití svatému obětnímu stolu tvému, nikoliv pro spravedlnosti naše, neboť nevykonali jsme nic dobrého na zemi, ale z milosti tvé a pro slitování tvá, jež jsi vylil hojně na nás, s odvahou přibližujeme se ke svatému obětnímu stolu tvému; a předloživše způsoby svatého Těla a Krve Krista tvého, tebe prosíme a tebe vzýváme, Svatý svatých, aby dle přivolení dobroty tvé sestoupil Duch tvůj Svatý na nás i na předložené Dary tyto, požehnal je, posvětil a učinil –

Diákon přistupuje blíže ke knězi a praví tiše:

Požehnej, vладыко, svatý chléb!

Kněz se napřímí a činí postupně třikrát znamení kříže nad svatými Dary.
Nejprve žehná svatý chléb, řka:

Chléb tento — samým drahocenným Tělem Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista.

Diákon a všichni, kteří to slyšeli: Amen.

Nato diákon opět praví tiše:

Požehnej, vладыко, svatý kalich!

Kněz žehná svatý kalich, řka:

Kalich pak tento — samou drahocennou Krví Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista.

Diákon: Amen.

Poté diákon znovu tiše praví:

Požehnej, vладыко, obojí!

Лічкі: ТЕРÈ ПОЕМЪ, ТЕРÈ БЛГОСЛОВІЕМЪ, ТЕРÈ БЛАГОДАРІЕМЪ, ГДН, Н МОЛНМЪ ТИ СЛ, БЖЕ НАШЪ.

СЦІЕННИКЪ ПРИКЛОНІКЪ ГЛАВЪ, МОЛНТЕА БТАЙ:

ГЕРВЪ РАДИ, ВЛКО ПРЕТЪЙ, Н МЫ ГРѢШНИ Н НЕДОСТОЙНИ РАКИ ТВОИ, СПОДОБЛШІЕА СЛУЖИТИ СТЪМУ ТВОЕМЪ ЖЕРТВЕННИКЪ, НЕ РАДИ ПРАВДЪ НАШНХЪ, НЕ КЪ СОТВОРИХОМЪ ЧТО БЛГО НА ЗЕМЛН, НО РАДИ МЛТИ ТВОЕА Н ЦЕДРОТЪ ТВОИХЪ, ІАЖЕ НЗЛАІАЪ СІИ БОГАТНЪ НА НЫ, ДЕРЗАЮЩЕ ПРИБЛИЖАЕМЕА СТЪМУ ТВОЕМЪ ЖЕРТВЕННИКЪ: Н ПРЕДЛОЖШЕ ВМѢСТОСБРАЗАА СТЪГЪ ТЪЛА Н КРОВЕ ХРТА ТВОЕГЪ, ТЕРÈ МОЛНМЕА, Н ТЕРÈ ПРИЗЫВАЕМЪ, СТЕ СТЪХЪ: БЛГОКОЛЕНІЕМЪ ТВОЕА БЛГОСТИ, ПРИТН ДХЪ ТВОЕМЪ СТЪМУ НА НЫ, Н НА ПРЕДЛЕЖАЩЫА ДАРЫ СІА, Н БЛГВИТИ А, Н УСТІТИ, Н ПОКАЗАТИ,

Н ДІАКОНЪ ПРХОДНТЪ ВЛІЗЪ КО ІЕРЕЮ Н ГЛАГОЛЕТЪ ТАЙНЪ:

БЛГОСЛОВИ ВЛКО, СТЪИ ХЛКЪ.

СЦІЕННИКЪ ЖЕ КОРАКЪ, ЗНАМЕНДЕТЪ ТРИЖДЫ СТЪА ДАРЫ, ГЛАГОЛА:

ХЛКЪ ОУВЪ СІИ, СЛМОЕ ЧТНОЕ ТЪЛО ГДА Н БГА Н СПСА НАШЕГЪ ІИСА ХРТА.

ДІАКОНЪ: ІМННЪ.

Н ПАКИ ДІАКОНЪ:

БЛГОСЛОВИ ВЛКО, СТЪЮ ЧАШЪ.

СЦІЕННИКЪ ЖЕ БЛГОСЛОВЛАА ГЛАГОЛЕТЪ:

ЧАШЪ ЖЕ СІЮ, СЛМЮ ЧТНЮ КРОВЪ ГДА Н БГА Н СПСА НАШЕГЪ ІИСА ХРТА.

ДІАКОНЪ: ІМННЪ.

Н ПАКИ ДІАКОНЪ ГЛЕТЪ:

БЛГОСЛОВИ ВЛКО, ОКОА.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Modlitba za věrné, první po rozprostření antiminsu, tichá:

Ty, Hospodine, jsi nám zjevil toto veliké tajemství spásy. Ty jsi učinil nás, ponížené a nehodné služebníky své, hodnými sloužit u svatého obětního stolu tvého. Uzpůsob nás mocí Svatého Ducha svého ke službě této, abychom neodsouzeně stanuvše před svatou slávou tvou, přinášeli tobě oběť chvály. Neboť všechno, *co je ke spáse*, ve všech činíš ty. Dejž, Hospodine, aby námi přinášená oběť za hříchy naše a nevědomost lidskou byla přijata a tobě příjemnou byla.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon: Velemoudrost! (*A odstoupí před ikonu Spasitele.*)

Kněz: **Neboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.**

Věřící: Amen.

Diákon (kněz): **O**pět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Slouží-li kněz sám, bez diákona, pak následující prosby vynechává.

Diákon (kněz nikoliv): Za pokoj shůry a spásu duší našich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon (kněz nikoliv): Za mír celého světa, za blaho svatých církví Božích a za sjednocení všech k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon (kněz nikoliv): Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázní Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Ѡ свѣтѣмъ храмѣ сѣмъ ѿ ехъ вѣрою, благоговѣніемъ ѿ страхомъ
Божіимъ входѣщихъ въ оны, ГД҃Ъ помолнмса.

Ліікѣ: Гд҃и, помнѣй.

Ѡ ѿзбавитсѣ намъ Ѡ всѣкіа скорби, гнѣва ѿ нѣжды ГД҃Ъ помолнмса.

Ліікѣ: Гд҃и, помнѣй.

Ліітка вѣрныхъ вторѣа, ѿже сщ҃енникъ глаголетъ ч҃инно:

Бже повѣтѣвый въ млчѣ ѿ цедротѣхъ смиреніе наше,
повѣтѣвый насъ смиренныхъ ѿ грѣшныхъ ѿ недостойныхъ
рѣвъ твоихъ предъ ст҃ою славою твоєю, елѣжнѣти ст҃омъ жертвен-
никѣ твоемъ: ты оукрѣпнѣ насъ еилою ст҃аго твоего д҃ха въ
елѣжебѣ еію, ѿ даждь намъ слово ко Ѡверзѣніе оуствъ нашихъ,
ко ѣже призываетъ елгодѣть ст҃аго твоего д҃ха на хотѣщыа
предложитсѣ дѣры.

Заеступнѣ, епаснѣ, помнѣй, ѿ сохрани насъ, Боже, твоею елгодѣтію.

Ліікѣ: Гд҃и, помнѣй.

Дііаконъ: Премъдрость.

Входнѣ дііаконъ екверными двѣрьми.

Возглашеніе:

Ико да подъ державою твоєю всегда храними, чтебѣ
елѣвъ возсылаемъ, ст҃ца ѿ б҃ынъ ѿ свѣтомъ дѣхъ,
нынѣ ѿ приенъ, ѿ ко вѣки вѣкѣвъ.

Ліікѣ: ѿмнѣ.

ѿ Ѡверзѣютсѣ ст҃ыа двѣри.

Тѣже, херувимскѣ пѣсни еквѣемѣи, дііаконъ, пріемъ кадильницѣ, ѿ фѣміамъ
вложивъ, приходнѣ ко сщ҃енникѣ, ѿ пріемъ елгословеніе Ѡ негѣ, каднѣ ст҃ю
трапѣзѣ скрестъ, ѿ олтаръ вѣвъ, ѿ иконостѣвъ, чѣже сщ҃енника, лііки ѿ людн,
глаголетъ же ѿ нѣ ѿглобъ, ѿ тропари оумнѣтсальныхъ, елііко ѿзвоннѣ.
сщ҃енникъ же глаголетъ ч҃инно млтвѣ.

Кнѣзъ нагласъ пронѣши естановнѣ вѣты таемнѣе веѣре:

Dal svatým svým učedníkům a apoštolům, řka: **Veźmĕ-
te, jezte, to jest Tĕlo mĕ, kterĕž za vás lámáno jest na od-
puštĕnĭ hříchů.**

Vĕřící: Amen.

Při těchto slovech knĕz i diákon, který drží orar třemi prsty pravice,
ukazují na svatý diskos. Po nich se s úklonou přežhnají. (Podobně pak
i při druhé větĕ: „...Pijte z něho všichni,“ ukazují na kalich a klanĕjí se.)

Knĕz se tiše modlí: Podobně vzal i kalich a smísiv v něm plod vin-
né révy s vodou, díky činil, požehnal, posvětil a –

Knĕz znovu nahlas: **D**al svatým svým učedníkům a apošto-
lům, řka: **Pijte z něho všichni, to jest Krev má Nového
zákona, která se za vás a za mnohé vylévá na odpuštĕnĭ
hříchů.**

Vĕřící: Amen.

Кнѣзъ sklánĭ hlavu a modlí se potichu:

To čiňte na mou památku; neboť kolikrátkoli byste jedli
chlĕb tento a kalich tento pili, smrt mou zvěstovati
a mé zmrtevýchvstání vyznávati budete. Pročĕž i my,
Vládcĕ, vzpomínajíce spasitelné jeho utrpení, oživující kříž,
třídenní pohřbení, z mrtvých vzkříšení, na nebe vystoupení, po
pravici tebe, Boha a Otce, usednutí i slavný a strašný příchod
jeho druhý, –

Кнѣзъ нагласъ:

Tvoje z tvého tobĕ přinášíme pro vše a za vše.

Při těchto slovech diákon, odloživ ripidu, přeloží ruce ve způsob kříže,
uchopí levou rukou svatý kalich, pravou pak rukou svatý diskos
a pozdvihuje je do výše (činí s nimi nad antiminsem znamení kříže),
skloniv při tom hlavu.

И ВОЗГЛАШЕНО ГЛАГОЛЕТЪ СІЕ:

АДӘ С҃Т҃ЫМЪ СВОИМЪ ОУЧЕНИКОМЪ И АП҃ЛОМЪ, РЕКЪ: ПРИИМИТЕ, Г҃ДНИТЕ, СІЕ Ж҃ЦТЪ Т҃КЛО МОЕ, Ж҃ЖЕ ЗА К҃И ЛОМИМОЕ КО УСТАВЛЕНІЕ ГР҃КХ҃ОМЪ.

Діакъ: ѿмннь.

СЕМЪ ЖЕ ГЛАГОЛЕМОМЪ, ПОКАЗЕТЪ СВАЩЕННИКЪ ДІАКОНЪ С҃Т҃ЫЙ ДІАКОМЪ, ДЕРЖА И ОРАРЬ ТРЕМІ ПЕРЕТЫ ДЕНИЦЫ. ПОДОБНѢ, И С҃ГДА ГЛАГОЛЕТЪ СВАЩЕННИКЪ: ПИЙТЕ Ѡ НЕА К҃И: ЕПОКАЗЕТЪ И САМЪ С҃Т҃ЫЙ ПОЧ҃Н҃РЪ.

С҃ЩЕННИКЪ В҃Т҃АЙ: ПОДОБНѢ И ЧАШЪ Ѡ ПЛОДА ЛОЗНАГѠ ПРИЕМЪ, РА- ТВОРИВЪ, БЛАГОДАРИВЪ, БЛАГОСЛОВИВЪ, УС҃Т҃ИВЪ,

И ПАКИ ВОЗГЛАШАЕТЪ СІЕ:

АДӘ С҃Т҃ЫМЪ СВОИМЪ ОУЧЕНИКОМЪ И АП҃ЛОМЪ, РЕКЪ: ПИЙТЕ Ѡ НЕА К҃И, СІА Ж҃ЦТЪ КРОКЪ МОА НОВАГѠ ЗАК҃ѢТА, Г҃ЖЕ ЗА К҃И И ЗА МНѠГІА ИЗАНВѢМАА, КО УСТАВЛЕНІЕ ГР҃КХ҃ОМЪ.

Діакъ: ѿмннь.

С҃ЩЕННИКЪ ПРИКЛОНИВЪ ГЛАВЪ, МОЛНТЕА В҃Т҃АЙ:

Г҃Е ТВОРИТЕ ВЪ МОЕ ВОСПОМИНАНІЕ: С҃ЛИЖДА КО АЦЕ Г҃С҃ТЕ Х҃АКЪ СІИ, И ЧАШЪ СІЮ ПІЕТЕ, МОЮ СМЕРТЬ КОЗВѢЦИАЕТЕ, МОЕ ВОСКР҃НІЕ ИСПОВѢДАЕТЕ. ПОМИНАЮЩЕ ОУКО, БЛ҃КО, И МЫ ЕПАСІТЕЛЬНАА С҃ГѠ СТРАДАНІА, ЖИВОТВОРАЩІИ КР҃ТЪ, ТРИДНѢ- НОЕ ПОГРЕБЕНІЕ, Ж҃ЖЕ ИЗ МЕРТВЫХЪ ВОСКР҃НІЕ, Ж҃ЖЕ НА НЕА КОЗШЕ- ТВІЕ, Ж҃ЖЕ УДЕСИЮ ТЕБЕ Б҃ГА И ОЦА С҃ДѢНІЕ, И СЛАВНОЕ И СТРАШ- НОЕ С҃ГѠ ВТОРОЕ ПРИШЕС҃ТВІЕ,

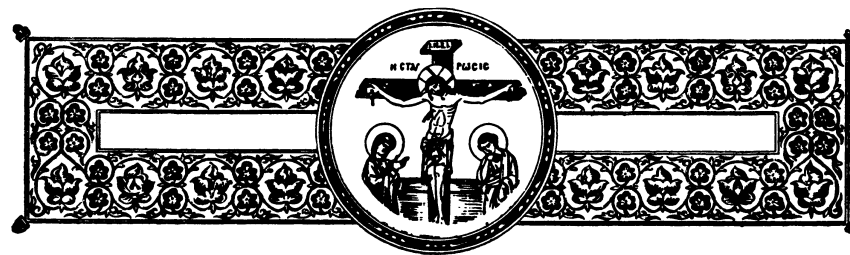
ВОЗГЛАШАЕТЪ С҃ЩЕННИКЪ:

ТВОА Ѡ ТВОИХЪ ТЕБѢ ПРИНОСАЩЕ, Ѡ ВЕКХЪ И ЗА ВѢА.

СЕМЪ ЖЕ ГЛАГОЛЕМЪ, ДІАКОНЪ ѠЛАГАЕТЪ РІЦАЪ, И ПРЕЛОЖЪ Р҃ЦѢ КР҃ТОСВѢЗНІѢ, И ПОДЕМЪ С҃Т҃ЫЙ ДІАКОМЪ, И С҃Т҃ЫЙ ПОЧ҃Н҃РЪ, И ПОКЛОНИТЕА ОУМНІЕННѢ.

Diákon (kněz nikoliv): Abychom vysvobozeni byli od všelikého souzení, hněvu a nouze, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Modlitba za věrné – druhá, tichá:

Bože, jenž jsi v milosti a slitování *svém* navštívil nepatrnost naši a nás pokorné, hříšné a nehodné služebníky své jsi postavil před svatou slávu svou, abychom sloužili svatému obětnímu stolu tvému. Posilni nás mocí Ducha svého Svatého ke službě této a vlož do našich úst slova ke vzývání blahodati Svatého Ducha svého nad dary, jež mají být předloženy.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodati svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Diákon: Velemoudrost!

Diákon vchází severními dveřmi do oltáře.

Kněz: **A**yichom pod vládou tvou povždy chránění, tobě slávu vzdávali, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Молітва, ѿже творитъ свѣщенникъ въ себѣ,
херувимскою пѣснью пѣваемаѣи:

Никтоже догониши ѿ свѣдѣвшихъ плотскіи похотѣми
и сластѣми приходити, или приелѣжити се, или служити
тебѣ, Царю славы: еже бо служити тебѣ, велико и страшно и
самѣмъ небеснымъ силамъ. Но ѿбаче, неизреченнаго ради и
безмѣрнаго твоего человеколюбіа, непреложно и неизмѣн-
но былъ еси человекъ, и архіерей намъ былъ еси, и служебныя
сеа и безкрѣпныя жертвы священнодѣятвѣ предавъ еси
намъ, ѿакъ Владыка всѣхъ: ты бо единаго, Гди Бже нашъ,
владычествуешаи небесными и земными, ѿже на престолѣ
херувимствѣ носимый, ѿже серафимовъ Гди и Царь Іерусалевъ,
ѿже единаго свѣтъ и во свѣтѣхъ почивааи. Та ѿубо молю
единаго благаго и благополаганаго: призри на ма грѣшнаго
и непотребнаго раба твоего, и ѿчисти мою душу и сердце ѿ
сѣвѣсти лѣтѣвѣ, и ѿдоули ма силою свѣтаго твоего Духа,
ѿблеченна благаго свѣщенства, предстаи свѣтѣи твоеи
ей трапѣзѣ и священнодѣятвовать свѣтоѣ и пречистое твоѣ
тѣло и чистую кровъ: къ тебѣ бо приходѣ, приклонъ мою
къю, и молю ти се, да не ѿтвратиши лица твоего ѿ мене,
ниже ѿринеши мене ѿ ѿтцовъ твоихъ: но сподоби при-
несенымъ тебѣ быти, мною грѣшнымъ и недостойнымъ
рабѣмъ твоимъ, дарѣмъ симъ: ты бо еси приносиаи и при-
носимый, и прѣемлаи и раздаваемый, Христе Бже нашъ, и тебѣ
славу возсылаемъ, со безначальнымъ твоимъ Отцемъ, и
пресвятымъ и бггмъ и животворящимъ твоимъ Духомъ,
нынѣ и присно, и во вѣки вѣковъ. Аминь.

Исполнышымъ же молитвѣи и каждѣи, священникъ и діаконъ, ставше предъ стѣною
трапѣзою, глаголютъ херувимскую пѣснь, трижды: по коемъждо же окончаніи,
покланяются по единоци.

před všemi věky, na zemi se zjevil a s lidmi žil. Z Panny svaté se vtělil, sebe samého snížil, vzezření služebníka přijav. Tělu ponížení našeho se připodobnil, aby učinil nás podobnými obrazu slávy své.

Vždyť skrze člověka hřích vstoupil do světa a skrze hřích smrt, a proto jednorozený Syn tvůj, jsoucí v náruči tvé, Boha a Otce, narozený z ženy, svaté Bohorodice a vždycky Panny Marie, jsa podroben zákonu, ráčil v těle svém odsoudit hřích, aby ti, kteří v Adamovi umírají, oživeni byli v samém Kristu tvém. A pobyv na světě tomto, dal spasitelná nařízení, odvrátil nás od klamu modloslužby a přivedl nás k poznání tebe, pravého Boha a Otce. Získal nás jako lid svůj vyvolený, královské kněžstvo a národ svatý. Očistiv nás vodou a posvětiv Duchem Svatým, dal sebe jako výkupné smrti, v jejíž *moci* jako zaprodání hříchu jsme byli drženi. Skrze kříž sestoupil do podsvětí, aby naplnil sebou všechno a rozlomil mučivé *okovy* smrti. Vstal pak z mrtvých třetího dne a otevřel každému tělu cestu ke vzkříšení z mrtvých, ježto záhuba nedokázala se zmocnit Původce života. Stal se tím prvotinou ze zemřelých, prvorozeným z mrtvých, aby ve všem a mezi všemi prvenství měl. Vystoupil *pak* na nebesa a usedl po pravici velebnosti tvé na výsostech a přijde odplatit každému podle skutků jeho.

Zanechal však nám ke vzpomínání spasitelného utrpení svého to, co jsme ti *zde* dle přikázání jeho předložili. Chtěje se totiž vypravit na věčně památnou, dobrovolnou a životodárnou smrt svou, v noci, v níž vydal sebe za život světa, vzal chléb do svatých a přečistých rukou svých a ukázav jej tobě, Bohu a Otci, díky činil, požehnal, posvětil, rozlomil a –

СІАНИЄ СЛАВЫ ТВОЕА, И НАЧЕРТАНИЄ УПОСѢЩЕНІА ТВОЕА, НОСА ЖЕ ВСА ГЛАГОЛОМЪ СІЛЫ СКОЕА, НЕ ХИЩІЕНІЄ НЕПЩЕКЪ ѿЖЕ БЫТИ РАКЕНЪ ТРЕБѢ Б҃҃Ҁ И ѾЦ҃Ҁ, НО Б҃҃Ҁ СЫИ ПРЕРВѢЧНЫИ, НА ЗЕМЛІИ ІАВІСА, И ЧЛ҃КОВМЪ СПОЖИВѢ: И Ѿ ДѢВЫ СТЫА ВОПЛОЩІА, ИСТОЩІИ СЕБѢ, ЗРАКЪ РАБА ПРИЕМЪ, СОСВРАЗЕНЪ БЫВЪ ЧКЛА СМІРЕНІА НАШЕГО, ДА НАСЪ СОСВРАЗНЫ СОТВОРИТЪ ѾБРАЗЪ СЛАВЫ СКОЕА.

ПОНЕЖЕ БО ЧЕЛОВѢКОМЪ ГРѢХЪ ВНИДЕ ВЪ МІРЪ, И ГРѢХОМЪ СМЕРТЬ, КЛ҃ГОВОЛИ ЕДИНРОДНЫИ ТВОИ СЫИ, СЫИ ВЪ ИКДРѢХЪ ТРЕБѢ Б҃҃Ҁ И ѾЦ҃Ҁ, БЫВЪ Ѿ ЖЕНЫ СТЫА БЦЫ И ПРИСОДѢВЫ МРИИ, БЫВЪ ПОДЪ ЗАКОНОМЪ, ѾСДѢИТИ ГРѢХЪ ПЛОТІЮ СКОЕЮ, ДА ВО ІДАМѢ ѾМІРАЮЩЕ, ѾЖИВОТВОРАТІА ВЪ САМОМЪ ХР҃ТѢ ТВОЕМЪ, И ПОЖИВЪ ВЪ МІРѢ СЕМЪ, ДАВЪ ПОВЕЛѢНІА СПАСІТЕЛНАА, ѾСТАВІВЪ НАСЪ ПРЕЛЕСТИ ІДОЛЬСКІА, ПРИВЕДЕ ВЪ ПОЗНАНІЄ ТРЕБѢ ИСТИНАГО Б҃҃Ҁ И ѾЦ҃Ҁ, СТАЖАВЪ НАСЪ СЕБѢ ЛЮДИ ИЗБРАННЫ, ЦРКОВЕ СЦІЕНІЄ, ІАЗЫКЪ СТЫ: И ѾЧИСТИВЪ ВОДОЮ, И ѾСТИВЪ АХОМЪ СТЫМЪ, ДАДЕ СЕБѢ ИЗМѢНЪ СМЕРТИ, ВЪ НЕЙЖЕ ДЕРЖИМИ Б҃҃ҀХОМЪ, ПРОДАНИ ПОДЪ ГРѢХОМЪ, И СОШЕДЪ КР҃ТОМЪ ВО ІДЪ, ДА ИСПОЛНИТЪ СКОЮ ВСА, РАЗРѢШИ БОЛѢЗНИ СМЕРТНЫА, И ВОСКРЕСЪ ВЪ ТРЕТІИ ДЕНЬ, И ПЪТЬ СОТВОРИВЪ ВСАКОИ ПЛОТИ, ѿЖЕ ИЗ МЕРТВЫХЪ ВОСКРЕСЕНІЕМЪ, ІАКЪ НЕ КАШЕ МОЩНО ДЕРЖИМЪ БЫТИ ТЛѢНІЕМЪ НАЧАЛЬНИКЪ ЖІЗНИ, БЫСТЬ НАЧАТОКЪ ѾМЕРШИХЪ, ПЕРВОРОЖДЕНЪ ИЗ МЕРТВЫХЪ, ДА ВЪДЕТЪ САМЪ ВСА, ВО ВСѢХЪ ПЕРВЕНСТВУАИ: И ВОШЕДЪ НА НЕБА, СѢДЕ ѾДЕСНЮ ВЕЛИЧЕСТВІА ТВОЕГО НА ВЫСОКИХЪ, ИЖЕ И ПРИДЕТЪ ВОДАТИ КОМУЖДО ПО ДѢЛОВОМЪ СГ҃Ҁ.

ѾСТАВІИ ЖЕ НАМЪ ВОСПОМИНАНІА СПАСІТЕЛНАГО СКОЕГО СТРАДАНІА СІА, ІАЖЕ ПРЕДОЖИХОМЪ ПО СГ҃Ҁ ЗАПОВѢДЕМЪ. ХОТЪ БО ИЗЫТИ НА КОЛЬНЮ И ПРИНОПАМАТНЮ, И ЖИВОТВОРАЩЮ СКОЮ СМЕРТЬ, ВЪ НОЦЬ, ВЪ НЮЖЕ ПРЕДАШЕ СЕБѢ ЗА ЖИКОТЪ МІРА, ПРИЕМЪ ХЛѢБЪ НА СТЫА СКОА И ПРѢЧТЫА РЪКИ, ПОКАЗАВЪ ТРЕБѢ Б҃҃Ҁ И ѾЦ҃Ҁ, КЛ҃ГОДАРИВЪ, КЛ҃ГОСЛОВІВЪ, ѾСТИВЪ, ПРЕЛОМИВЪ,

Řád liturgie věrných

Otevírají se svaté dveře. Poté je zpívána Cherubínská píseň, při níž diákon vezme kadidelnici a vloží kadidlo, obdržev od kněze požehnání, okouje svatý prestol kolem i celý oltář, ikonostas, kněze a lid, říká tiše žalm 50. / 51. a kající tropary podle svého přání. Mezitím čte kněz tichou modlitbu.

Modlitba, kterou koná kněz potichu
za zpěvu Cherubínské písně:

Nikdo z těch, kdož jsou spoutáni tělesnými žádostmi a slastmi, není hoden přistupovati nebo přibližovati se k tobě či sloužiti tobě, Králi slávy. Vždyť tobě sloužiti jest veliké a strašné i samým mocnostem nebeským. Avšak ty z nevýslovné a nezměrné lidumilnosti své stal ses bez proměny a beze změny člověkem, stal ses našim veleknězem a jakožto Vládce všech, odevzdal jsi nám posvátnou službu této liturgické a nekrvavé oběti, neboť ty sám jediný, Pane, Bože náš, vládneš nade vším nebeským i pozemským; jenž jsi nesen na trůně cherubíny, jsi Pán serafínů a Král Israelský, jako jediný Svatý ve svatých spočíváš. Tebe, jediného dobrého a ochotně naslouchajícího, tedy prosím: Shlédni na mne, hříšného a neužitečného služebníka svého, a očisť duši mou i srdce mé od svědomí zlého a učiň mne způsobilým mocí Svatého Ducha svého, abych oděn jsa v blahodať kněžství, stál před tímto svatým stolem tvým a vykonal posvátný řád *Tajiny* tvého svatého a přečistého Těla i drahocenné Krve, neboť k tobě přicházím se skloněnou šíjí svou a modlím se k tobě: Neodvracej tváře své ode mne, aniž vylučuj mne z *počtu* služebníků svých, ale učiň mne hodným, aby přineseny tobě byly mnou, hříšným a nehodným služebníkem tvým, dary tyto, neboť ty sám jsi ten, který obětuje a obětován jest, přijímá *dary* a sám je rozdáván, Kriste, Bože náš, a tobě slávu vzdáváme, s bezpočátečným Otcem tvým a přesvatým i blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Сщ҃енникъ: **И**же херувѣмы тайнѡ ѡбразѡюще, и животворащею Трѡнице трисвѣтѣю пѣнь припѣвающе, великое нынѣ житїейкое ѡложимъ попеченїе.

Дїаконъ: **И**ко да царѣ всѣхъ подїмемъ, аггльскимъ невидимѡ дорѣногїма чїнми. ѡлнлшїа, ѡлнлшїа, ѡлнлшїа.

ѡ еѣ въ великїи четвертокъ точїю поѣте:

Вечерн твоеѡ тайннѡ днешь, снѣ бж҃їи, причащеника мѡ прїими: не кò врагѡмъ твоимъ тайнѡ повѣмъ, ни локзанїа тнѣ дамъ ѡко ѡда, но ѡко разбойникъ исповѣдаю тѡ: помани ма гд҃и во цр҃твїи твоемъ. ѡлнлшїа, ѡлнлшїа, ѡлнлшїа.

Въ великѣю же свѣтѡу поѣтъ еѣ:

Да молчїтъ великаа плѡть человекѡ, и да стѡитъ со ст҃рахомъ и трепетомъ и ничтѡже земное въ себѣ да помышлѣетъ. Цр҃ь ко цр҃твѣ вѡющїхъ, и гд҃ь гд҃ьствѡющїхъ, приходїтъ заклѣтиа, и дѣтиа въ снѣдѣ вѣрнымъ. Предходѣтъ же семѡ лицы аггльстїи, со великимъ началомъ и властїю, многочїтїи херувїми, и шестокрилатїи серафїми, лица закрывающе и копїюще пѣнь: ѡлнлшїа, ѡлнлшїа, ѡлнлшїа.

Тѡже ѡходѣтъ въ предложенїе, предходѣщїи дїаконѡ, и кадїтъ иерей свѣтѡа, въ себѣ молѣа:

Боже, ѡчїстїи мѡ грѣшнаго. (Трижды)

Дїаконъ глаголетъ ко сщ҃енникѡ: Возми, владыко.

И сщ҃енникъ, вземъ воздѡхъ, возлагѣтъ на лѣвое рамо с҃гѡ, глагола:

Возмїте рѡки каша во свѣтѡа, и благословїте гд҃а.

Тѡже свѣтїи дїакози прїемъ, поставлѣтъ на главѡ дїакона, со великимъ вниманїемъ и благоговїнемъ, имѣтъ же къспѣ дїаконъ и кадїальницѡ на сд҃нїемъ ѡ перстѡкъ деснїа рѡки. Сѡмъ же свѣтїи погнѣръ въ рѡцѣ прїемлетъ, и ѡходѣтъ ѡба свѣрною ст҃ранѡю, предходѣщїмъ имъ лампадамъ (и ѡходѣтъ храмъ, молѣиа).

Дїаконъ глаголетъ:

kříže nad ním. Poté políbiv ji, složí ji a položí na svatý prestol. Pak přejde opět na pravou stranu svatého prestolu, vezme ripidu a věje jí tiše a s plnou pozorností a bázni nad svatými Dary.

Kněz se modlí:

S těmito blaženými mocnostmi, Vládce lidumilný, i my hříšní voláme a pravíme: Vpravdě svatý jsi a přesvatý, a nezměrná jest velkolepost svatosti tvé. Ctihodný jsi i ve všech skutcích svých, neboť spravedlivě a podle pravého úsudku jsi ve všem nakládal s námi.

Vytvořil jsi člověka, vzav *k tomu* prach země; *učinil jsi jej* dle obrazu svého, Bože, počtu mu tím prokázav. Umístil jsi jej do ráje rozkoše, zaslíbil mu nesmrtelnost života a sladkost věčného blaha v zachovávaní přikázání tvých. Když však tebe, Boha pravého, který jej stvořil, *člověk* neuposlechl a klamem hadovým se nechal svést, a svými hříchy pak umrtven byl, vyhnal jsi jej podle spravedlivého soudu svého, Bože, z ráje do světa tohoto a navrátil jsi jej zemi, ze které byl vzat. — Leč uchystal jsi mu spásu skrze znovuzrození v samém Kristu tvém. Neodvrátil ses totiž zcela od stvoření svého, Blahý, a nezapomněl jsi na dílo rukou svých, ale pro milosrdenství své a z milosti své navštěvoval jsi nás rozličnými způsoby: posílal jsi proroky; činil mocné *skutky* skrze svaté své, kteří v každém pokolení tobě se zalíbili; mluvil jsi k nám ústy služebníků svých proroků, předpovídaje nám blížící se spasení; dal jsi zákon na pomoc a anděly jsi na stráž postavil.

Když se pak čas naplnil, mluvil jsi k nám v samém Synu svém, jímž i věky jsi učinil. On je září tvé slávy i zobrazení tvé Osoby a udržuje vše hlasem *slova* moci své. Rozhodl se *však* nelpět na rovnosti tobě, Bohu a Otci, *a tak* ač byl Bůh, *zrozený*

Лічк: СѢ́Х, СѢ́Х, СѢ́Х ГДѢ САВА́ОДЪ, ІСПО́ЛНЬ НѢО І́ ЗЕМЛѦ СЛА́ВЫ ТВОЕѦ, ѠЕА́ННА ВЪ
ВЫ́ШНИХЪ, БЛГОСЛОВѢ́НХЪ ГРА́ДЫИ ВО І́МА ГДѢ, ѠЕА́ННА ВЪ ВЫ́ШНИХЪ.

І́ ЗАѢ́ ПАКИ ДІА́КОНЪ, ПРІ́ИМЪ СѢ́ШЮ СВѢ́ЗДИЦЪ Ѡ СѢ́АГО ДІА́КОСА, ТВОРИ́ТЪ КРѢ́ТЪ
ѠБРА́ЗЪ ВЕРХЪ СѢ́ГО, І́ ЦѢ́ЛОВА́КЪ І́ ПОЛАГА́ЕТЪ. ТА́ЖЕ ПРИХО́ДНТЪ, І́ СТА́НЕТЪ НА
ДЕСНѢ́Й СТРА́НѢ: І́ ВЗЕ́МЪ РІ́ПІАДЪ ВЪ РЪ́ЦѢ, ѠМА́ХИВА́ЕТЪ ТНІ́ХЪ СО ВЕ́ЛКИМЪ
ВНИМА́НІЕМЪ І́ СТРА́ХОМЪ, ВЕРХЪ СѢ́ТІ́ХЪ ДАРѠ́ВЪ, І́А́КО НЕ СѢ́РТИ МЪ́ХАМЪ, НИ
І́НОМЪ ЧЕСОМЪ ЧА́КОВОМЪ. А́ЩЕ́ ЖЕ І́КѢ́ТЬ РІ́ПІ́ДЫ, ТВОРИ́ТЪ СЕ́ СО СѢ́ДИНЦЕМЪ
ПОКРѠ́ЦЕМЪ.

СѢ́ІЕННИ́ХЪ МО́ЛНТЕА:

ГХ СІ́МНИ БЛЖЕ́ННЫМИ СІ́ЛАМИ, ВЛІ́КО ЧЛѢ́ВКОЛІ́БЧЕ, І́ МЫ
ГРѢ́ШНИИ КОПІ́ЕМЪ, І́ ГЛАГО́ЛЕМЪ: СѢ́Х СЕ́И І́А́КО КО́ИСТНИИЪ І́
ПРЕСѢ́ТЪ, І́ І́КѢ́ТЬ МѢ́РЫ ВЕЛИКОЛѢ́ПІЮ СѢ́ТІНИ ТВОЕѦ, І́ ПРІ́ВЕНЪ
КО ВЕРѢ́ХЪ ДѢ́ЛѢ́ХЪ ТВОИ́ХЪ, І́А́КО ПРА́ВДОЮ І́ СДѠ́МЪ І́СТИННЫМЪ
ВЕ́А НАВЕ́ЛЪ СЕ́И НА НЫ: СОЗДА́ВЪ БО ЧЕЛОВѢ́КА ПЕ́РЕТЪ ВЗЕ́МЪ Ѡ
ЗЕМЛІ́, І́ ѠБРА́ЗОМЪ ТВОИ́МЪ БЖЕ́ ПОЧЕ́ТЪ, ПОЛОЖІ́ЛЪ СЕ́И ВЪ РАИ
ПІ́ЩИ, БЕЗСМЕР́ТІЕ́ ЖІ́ЗНИ І́ НАСЛАЖДЕ́НІЕ ВѢ́ЧНЫХЪ БЛГЪ, ВЪ
СОБЛУДЕ́НІЕ ЗАПОВѢ́ДЕЙ ТВОИ́ХЪ ѠБѢ́ЩА́ВЪ СМЪ́: НО ПРЕСДѠ́ШАВША
ТЕБЕ́ І́СТИННАГО БЖА́, СОЗДА́ВШАГО СЕ́ГО, І́ ПРЕЛЕСѢ́ТІЮ СМІ́ЕКОЮ
ПРИВЛЕ́КШАСА, ОУ́МЕРЩІ́ВЛЕНА́ ЖЕ СВОИ́МИ ПРЕГРѢ́ШЕНЬМИ, І́ЗГНА́ЛЪ
СЕ́И СЕ́ГО ПРА́ВЕДНЫМЪ ТВОИ́МЪ СДѠ́МЪ БЖЕ́, Ѡ РА́А ВЪ МІ́РЪ СЕ́И, І́
ѠВРА́ТІ́ЛЪ СЕ́И ВЪ ЗЕМЛЮ́, Ѡ НЕА́ЖЕ ВЗА́ТЪ БЫ́СТЬ, ОУ́СТРО́АА
СМЪ́ ПАКИ БЫ́ТІА́ СПАСЕ́НІЕ, ВЪ САМО́МЪ ХРІ́ТѢ́ ТВОЕ́МЪ. НЕ БО ѠВРА́
ТІ́ЛАСА СЕ́И СОЗДА́НІА́ ТВОЕГѠ́ ВЪ КОНЕ́ЦЪ, СѢ́ЖЕ СОТВОРИ́ЛЪ СЕ́И
БЛЖЕ́: НИЖЕ́ ЗАВЫ́ЛЪ СЕ́И ДѢ́ЛА РЪ́КЪ ТВОИ́ХЪ, НО ПОСѢ́ТІ́ЛЪ СЕ́И
МНОГОСВРА́ЗНѢ́, РА́ДИ МИЛОСЕР́ДІА́ МЛ́ТН ТВОЕѦ. ПРѢ́РО́КИ ПОСЛА́ЛЪ
СЕ́И: СОТВОРИ́ЛЪ СЕ́И СІ́ЛЫ СѢ́ТІМИ ТВОИ́МИ, ВЪ КО́ЕМЪЖДО РО́ДѢ́
БЛГОУ́ГОДІ́ВШИМИ ТЕБѢ́. ГЛАГО́ЛАА СЕ́И НА́МЪ ОУ́СТЫ́И РА́ВЪ ТВОИ́ХЪ
ПРѢ́РО́КОВЪ, ПРЕДВОЗВѢ́ЩА́А НА́МЪ ХОТ́АЩЕ́Е БЫ́ТН СПАСЕ́НІЕ:
ЗАКѠ́НЪ ДА́А СЕ́И ВЪ ПОМО́ЩЬ, А́ГГЛЫ ПОСѢ́АВІ́ЛЪ СЕ́И ХРА́НИТЕ́А.

БГДА́ ЖЕ ПРІ́ИДЕ І́СПОЛНЕ́НІЕ ВРЕМѢ́НЪ, ГЛАГО́ЛАА СЕ́И НА́МЪ
САМѢ́МЪ СНО́МЪ ТВОИ́МЪ, І́А́ЖЕ І́ ВѢ́КН СОТВОРИ́ЛЪ СЕ́И: І́ЖЕ СІ́И

Věřící lid zpívá Cherubínskou píseň: Cherubíny tajemně představující
a oživující Trojici trojsvatou píseň pějíce, všechny nyní světské odložme
péče!

Po okouřování a modlitbě kněz i diákon, stojíce pak před svatým prestolem, říká-
jí třikrát „Cherubínskou píseň“ a pokaždé se jednou pokloní:

Kněz (se vztaženými rukama): Cherubíny tajemně představující
a oživující Trojici trojsvatou píseň pějíce, všechny nyní světské
odložme péče!

Diákon: Abychom přijali Krále všech, andělskými řády neviditelně
se slávou provázeného. Alleluja, alleluja, alleluja.

Na velký čtvrtek se místo Cherubínské písně zpívá:

Za účastníka večere své tajemné, Synu Boží, přijmi mne dnes. Neboť
nezjevím tajemství nepřátelům tvým, aniž políbení tobě dám jako
Jidáš, ale jako onen lotr vyznávám tebe: „Rozpomeň se na mne,
Pane, v království svém.“ **Diákon:** Alleluja, alleluja, alleluja.

Na velkou sobotu se zpívá:

Umlkněte, smrtelníci, a stůjte se strachem a třesením, a na nic po-
zemského nepomýšlejte. Neboť Král kralujících a Pán panujících
přichází, aby se obětoval a dal za pokrm věřícím. **Diákon:** Před ním
jdou vojska andělská s veškerým knížetstvem a mocnostmi, mnoho-
ocí cherubíni a šestikřídli serafíni, tvář svou zakrývajíce a píseň pě-
jíce: Alleluja, alleluja, alleluja.

Poté se znovu společně klanějí, přičemž kněz políbí svatý antimins a svatý
prestol, diákon svatý prestol, uklánějí se lidu a odcházejí oba k žertveníku, kde
kněz okouře předložené dary, říkáje tiše:

Bože, očistiž mne hříšného. (Třikrát)

Diákon nato říká knězi: Vezmi, vладыko!

Kněz, sňav z darů velkou pokrývku (aer), položí ji diákonu na levé
rameno, řka:

Vztáhněte ruce své ke svatyni a dobrořečte Hospodinu.

Nato vzav svatý diskos, položí jej s veškerou pozorností a zbožností na hlavu di-
ákona (nebo mu jej podá do rukou, aby držel diskos ve výši čela); diákon má zá-

Господина и Отца нашего Блаженнѣйшаго митрополита (има рекъ), [Господина нашего (Высоко-) Превосвѣщеннѣйшаго (архї-) епископа (има рекъ) (егоже зеть ѡблагать)] и великое епископство православныхъ, и всехъ свѣщенническихъ и монашескихъ чинъ, и причетъ церковный, да поманетъ Гдѣ Бгъ во царствїи своѣмъ, всегда, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣковъ.

Тяже свѣщенникъ:

Братїю ст҃аго храма сего, всехъ и всехъ православныхъ христїанъ да поманетъ Гдѣ Бгъ во царствїи своѣмъ, всегда, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣковъ.

Вшедъ же діаконъ вѣнцъ свѣтыхъ дверей, ст҃оитъ ѡдесноу: и хотѣвъ свѣщенникъ вѣнцъ, глаголетъ къ немъ діаконъ:

Да поманетъ Гдѣ Бгъ свѣщенство твоѣ во царствїи своѣмъ.

И епископъ къ немъ:

Да поманетъ Гдѣ Бгъ свѣщеннодіаконство твоѣ во царствїи своѣмъ, всегда, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣковъ.

И епископъ ѡубо поставлетъ свѣтїи потїръ на свѣтлю трапѣзѣ. Свѣтїи же діаконъ вземъ со главы діакона, поставлетъ и той на свѣтлю трапѣзѣ, глагола:

Благообразный Іѡаннѣ, съ дрѣва снѣмъ пречистоѣ чѣло твоѣ, плащаницю чистою ѡбвиъ, и конѣми во гробѣ нѡвѣ покрывъ положи.

Во гробѣ плотски, во ядѣ же съ дѣшею ѣкоу Бгъ, въ раи же съ разбойникомъ, и на престолѣ быль еси, Христѣ, со Отцемъ и дѣломъ, всѣ исполнѣши неоплсаннїи.

Ѧко живоносецъ, ѣко раа краснѣйшїи, воинственъ и чертога великаго царскаго показѣа свѣтлѣйшїи, Христѣ, гробъ твоѣ, ил-точнникъ нашего воскресѣнїа.

roředit, tobě se klanět, tobě děkovat, tebe jediného pravého Boha oslavovat a tobě přinášet se srdcem zkroušeným a duchem pokorným liturgickou tuto službu naši, neboť tys daroval nám poznání pravdy své. Dokáže snad kdo vylíčit moc tvou, slyšitelným učinit všechno chválení tebe, Vládce, aneb vyprávět o všech divech tvých, *jež konáš v každý čas?*

Vládce všech, Hospodine nebes i země a všeho stvoření viditelného i neviditelného, jenž na trůně slávy sedíš a do propasti shlížíš, bezpočátečný, neviditelný, nepostizitelný, nevýslovný, neměnný, Otče Pána našeho Ježíše Krista, velikého Boha a Spasitele, naděje naší, jenž jest obraz dobroty tvé, věrná *tvá* pečeť, v sobě vyjevujícího tebe, Otce. On jest Slovo živé, Bůh pravý, předvěčná moudrost, život, posvěcení, moc, světlo pravé. Skrže něho zjevil se Duch Svätý, Duch pravdy, dar synovství, závdavek budoucího dědictví, počátek věčných blah, síla oživující, pramen posvěcení, z něhož všechno rozumné a duchovní stvoření se posilňujíc, před tebou se klaní a k tobě ustavičnou vysílá chvalořeč, neboť všechno slouží tobě.

Tebe chválí andělé, archandělé, trůnové, panstva, knížectva, mocnosti, síly i mnohoocí cherubíni, kolem tebe stojí serafini, šest křídel má každý z nich, dvěma totiž zakrývají tváře své, dvěma pak nohy a dvěma létajíce, volají jeden k druhému neumlkajícími ústy nepřestávající chvalozpěvy.

Kněz hlasitě:

Vítěznou píseň zpívajíce, volajíce, hlásajíce a pravíce:

Věřící lid zpívá: Svätý, svätý, svätý jest Hospodin zástupů (Savaof). Plna jsou nebesa i země slávy tvé. Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně.

V této chvíli diákon, odloživ ripidu a přešed předtím kolem prestolu na levou stranu, vezme svatou hvězdičku se svätého diskosu a činí jí znamení

ТРЕБѢ КЛѢНАТИСѦ, ТРЕБѢ БЛАГОДАРИТИ, ТРЕБѢ СЛАВИТИ ѢДИНАГО КОИ-
ТИННОУ СЪЩАГО БГА, И ТРЕБѢ ПРИНОСИТИ СРЦЕМЪ СОКРЪЩЕННЫМЪ, И
ДЪХОМЪ СМЕРЕНІА СЛОВЕСНОУ СІЮ СЛЪЖЕВЪ НАШУ: ЯКЪ ТЫ ѢСИ
ДАРОВАКЫИ НАМЪ ПОЗНАНІЕ ТВОЕА ИСТИНЫ. И КТО ДОКОЛЕНЪ
КОЗГЛАГОЛТИ СИЛЫ ТВОА, СЛЫШАНЫ СОТВОРИТИ ВЕА ХВАЛЫ
ТВОА, ИЛИ ПОВѢДАТИ ВЕА ЧУДЕА ТВОА ВО КАКО ВРЕМА ВЛКО;

ВЛКО ВСЕХЪ, ГДИ НБЕЕ И ЗЕМЛИ, И ВСЕА ТВАРИ, ВИДИМЫА ЖЕ
И НЕВИДИМЫА: СЕДАИ НА ПРТОЛЕ СЛАВЫ, И ПРИЗИРАИ БЕЗДАНЫ,
БЕЗНАЧАЛЕНЕ, НЕВИДИМЕ, НЕПОСТИЖИМЕ, НЕОПИСАННЕ, НЕИЗМѢННЕ
ОТЕ ГДА НАШЕГО ИИСА ХРТА ВЕЛИКАГО БГА И СПСИТЕЛА, ОУПОВАИА
НАШЕГО, ИЖЕ ѢСТЬ ОБРАЗИ ТВОЕА БЛГОСТИ: ПЕЧАТЬ РАКНООБРАЗ-
НАА, ВЪ СЕБѢ ПОКАЗВА ТА ОЦА, СЛОВО ЖИВОЕ, БГЪ ИСТИННЫЙ,
ПРЕВѢЧНАА ПРЕМЪДРОСТЬ, ЖИВОТЪ, ОЦЕНІЕ, СИЛА, СВѢТЪ ИСТИН-
НЫЙ, ИМЖЕ ДХЪ СТЫИ ГАВИСА: ДХЪ ИСТИНЫ, СИПОЛОЖЕНІА
ДАРОВАНІЕ, ОВРЪЧЕНІЕ ВЪДЪЩАГО НАСЛЕДІА, НАЧАТОКЪ ВѢЧНЫХЪ
БЛАГЪ, ЖИВОТВОРАЩАА СИЛА, ИСТОЧНИКЪ ОЦЕНІА, О НЕГОЖЕ
ВЕА ТВАРИ СЛОВЕСНАА ЖЕ И ОУМНАА ОУКРЕПЛЕНА ТРЕБѢ СЛЪЖИТЪ,
И ТРЕБѢ ПРИНОСИТИ КОЗЫМАЕТЪ СЛАВОСЛОВІЕ, ЯКЪ ВЕАЧЕСКАА
РАВОТНА ТРЕБѢ.

ТЕБЕ ВО ХВАЛАТЪ АГГЛІА, АРХАГГЛІА, ПРТОЛІА, ГДЕТВАІА, НАЧАЛА,
ВЛАСТИ, СИЛЫ И МНОГОСИТИИ ХЕРВІМИ: ТРЕБѢ ПРЕДСТОАТЪ
ОКРЕТЪ СЕРАФИМИ, ШЕСТЬ КРИЛЪ ѢДИНОУ, И ШЕСТЬ КРИЛЪ
ѢДИНОУ: И ДВѢМА ОУБЪ ПОКРЫВАЮТЪ ЛИЦА СВОА, ДВѢМА ЖЕ
НОГИ, И ДВѢМА ЛЕТАЮЩЕ, ВЪЗЫВАЮТЪ ѢДИНЪ КО ДРУГОМУ,
НЕПРЕСТАНЫМИ ОУСТЫ, НЕМОЛЧНЫМИ СЛАВОСЛОВЕНЬМИ.

Возгласно оціенникъ:

ПОВѢДНОУ ПѢСНЬ ПОЮЩЕ, ВОПІЮЩЕ, ВЪЗЫВАЮЩЕ
И ГЛАГОЛЮЩЕ.

roveň zavěšenu na jednom z prstů pravé ruky i kadidelnici. Kněz sám pak ve-
zme svatý kalich, načež oba vycházejí severními dveřmi, kráčejí za světloňosem
(procházející chrámem s modlitbou). Nakonec stanou před svatými dveřmi
a obrátí se čelem k lidu. Cestou a poté stojíce na soleji, říkají:

Diákon: Na vладыку našeho metropolitu (jméno) [na vладыку na-
šeho (archi-) episkopa (jméno)], na veškeré pravoslavné archije-
rejstvo, všechno důstojné kněžstvo, diákonstvo v Kristu, mniš-
stvo a služebnictvo církevní nechť rozpomeně se Hospodin Bůh
v království svém, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

(Diákon hned poté odchází do oltáře.)

Věřící: Amen.

Kněz: Na zakladatele, dobrodince a obec svatého chrámu toho-
to (na naše nemocné i na zesnulé bratry naše), na vás i všechny
pravoslavné křesťany nechť rozpomeně se Hospodin Bůh
v království svém, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

(Žehná kalichem a odchází do oltáře.)

Věřící: Amen.

Věřící lid zpívá druhou část Cherubínské písně (nebo jiného zpěvu, který
se pje na velký čtvrtek či velkou sobotu):

Abychom přijali Krále všech, andělskými řády neviditelně se slávou
provázeného. Alleluja, alleluja, alleluja.

Diákon, přišed do oltáře, stojí po pravé straně prestolu a drží diskos ve
výši hlavy; když přichází kněz, praví k němu diákon:

Nechť rozpomeně se Hospodin Bůh na kněžství tvé v království svém.

Kněz nato dí diákonu: Nechť rozpomeně se Hospodin Bůh na diákon-
ství tvé v království svém, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.
Amen.

Pak postaví svatý kalich na svatý prestol, požehná světloňoši (zavře svaté dve-
ře a zatáhne oponu). Bere svatý diskos s hlavy diákona, postaví jej na svatý
prestol, řka:

Šlechetný Josef, s dřeva snav přečistě tělo tvé, plátnem čistým
je ovinul a pokrýv je věcmi vonnými, ve hrob nový je položil.

ТѢЖЕ ПОКРОВАЮЩЕ ОУКВО ВЗЕМЪ ѿ ЦІЕННАГО ДІСКОГА, НІ СТѢГВО ПОТІРА, ПОЛАГАЮТЪ НА
ЄДИНІЧІИ СТРѢНІИ СТѢГЪ ТРАПЕЗЫ. ВОЗДЪХЪ ЖЕ ѿ ДІАКОНА РАМА ВЗЕМЪ, НІ ПОКАДІНЪХ
ПОКРЫВАЮТЪ НМЪ СТѢГЪ, ГЛАГОЛА:

БЛАГОСВѢРАЗНЫИ ІУСІФЪ, ЄХ ДРЕКА ЄНЕМЪ ПРЄЧІСТОЕ ЧТѢЛО ЧТОЄ,
ПЛАЦАНІЦЮ ЧІСТОЮ ѿБІВЪХЪ, НІ КОНАМИ КО ГРѢБѢ НѢВѢ ПОКРЫВЪХЪ
ПОЛОЖИ.

НІ ПРІЕМЪ КАДІАЛЬНИЦЪ ѿ ДІАКОНОВЫ РЪКІИ, КАДІУТЪ СТѢГЪ ТРИЖДЫ, ГЛАГОЛА:

ОУБЛАЖИ, ГДІИ, БЛАГОВОЛЕНІЕМЪ ЧТВОИМЪ СІЮНА, НІ ДА СОЗІЖАДУТЪ
СЧѢНЫ ІЕРУСАЛИМСКІА: ТОГДА БЛАГОВОЛИШИ ЖЕРТВѢ ПРАВДЫ, ВОЗНО-
ШЕНІЕ НІ ВЕСЕЛОЖЕАСМАА, ТОГДА ВОЗЛОЖАТЪ НА ОЛТАРЬ ЧТВОИ ЧЕЛЫЦЫ.

НІ ѿДАВЪ КАДІАЛЬНИЦЪ (НІ ѿПДЕТНИКЪ ФЕАЌОНЪ),
ПРИКЛОНИВЪХЪ ГЛАВЪ, ГЛАГОЛЕТЪ ДІАКОНЪ:

ПОМАНИ МА, БРАТРЕ НІ БОСЛЪЖИТЕЛЮ.

НІ ДІАКОНЪ КЪ НЕМЪ:

ДА ПОМАНЕТЪ ГДЪ БГЪ СВАЦІЕНСТВО ЧТВОЄ КО
ЦАРЕТВИИ ЄВОЄМЪ.

ТѢЖЕ НІ ДІАКОНЪ, ПОКЛОНИВЪХЪ НІ СѢМЪ ГЛАВЪ,
ДЕРЖА ВЪЗВІЧІИ НІ СРАРЪ ТРЕМИ ПЄСРЕТЪ ДЕНІЦЫ,
ГЛАГОЛЕТЪ КО ЦІЕННИКЪ:

ПОМОЛИСА ѿ МНѢ, ВЛАДЫКО СВАТЪИИ.

НІ СВАЦІЕННИКЪ: ДЪХЪ СВАТЪИИ НАЙДЕТЪ НА
ЧЛѢ, НІ ЄИЛА ВЪШНАГО ѿСРЕНІТЪ ЧЛѢ.

НІ ДІАКОНЪ: ТОИЖЕ ДЪХЪ СОДѢИТЕТЪВЕТЪ НАМЪ
ВЕА ДНИ ЖИВОТЪ НАШЕГО.

НІ ПАКІИ ЧОИЖДЕ: ПОМАНИ МА, ВЛАДЫКО СВАТЪИИ.

НІ СВАЦІЕННИКЪ: ДА ПОМАНЕТЪ ЧЛѢ ГДЪ БГЪ КО ЦАРЕТВИИ ЄВОЄМЪ, ВЕСЕДА,
НЫНѢ НІ ПРИЕНО, НІ КО ВѢКІИ ВѢКѢВЪХЪ.

НІ ДІАКОНЪ, РЕКЪ: АМНИИ,
НІ ЦѢЛОВАВЪХЪ ДЕНІЦЪ ЦІЕННИКА, НЕСХОДИТЪ СЪКВЕРНЫМИ ДВЕРЬМИ,
НІ СТѢГЪ НА ѸКЪИЧІЕМЪ МЪСРЕТЪ, ГЛАГОЛЕТЪ:

s nebe, vtělil se z Ducha Svatého a Marie Panny a člověkem se stal. Jenž za nás ukřižován byl pod Pontským Pilátem, trpěl a pohřben byl. A třetího dne vstal z mrtvých podle Písem. Vystoupil na nebesa a sedí po pravici Otce. A znovu přijde se slávou soudit živé i mrtvé; jeho království nebude (mít) konce.

I v Ducha Svatého, Pána, oživujícího, jenž z Otce vychází a s Otcem i Synem spoluctěn a spoluoslavován jest a mluvil skrze proroky.

I v jednu svatou, obecnou a apoštolskou církev.

Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů.

Očekávám vzkříšení mrtvých a život věku budoucího. Amen.

Diákon hlasitě: Stůjmež pevně, stůjmež s bázní, pozor mějme a v pokoji přinesme svatou oběť!

Věřící: Milost pokoje, oběť chvály.

Kněz políbí aer a pokládá jej složený na jeho místo na prestole. Diákon při zvolání kněze: „Blahodať Pána našeho...“ se pokloní a vchází do svatého oltáře. Vezme ripidu a ovívá jí zbožně svaté Dary (není-li ripidy, činí tak jedním z pokrovců).

Kněz, žehnaje lid: Blahodať Pána našeho Ježíše Krista a láska Boha Otce a účastenství Svatého Ducha budiž se všemi vámi.

Věřící: I s duchem tvým.

Kněz se vztaženýma rukama: Vzhůru srdce!

Věřící: Máme k Pánu.

Kněz se vztaženýma rukama: Vzdávejme díky Hospodinu!

Věřící: Důstojno a spravedlivo jest klaněti se Otcí i Synu i Svatému Duchu, Trojici jednobytné a nerozdílné.

Kněz se sklání a pronáší modlitbu svaté anafory:

Vládce, Hospodine, Bože, Otče vševládnucí (Jsoucí), uctívány! Jest vpravdě důstojno a spravedlivo i patřično velikoleposti tvé svatosti tebe chválit, tebe opěvovat, tobě dob-

нашего ради спасения,шедшаго из небес, и воплотившагося во дха
 свта и мри дбы, и человекшася. распятаго же за ны при понтий-
 скихъ шлатье, и страдавша, и погребенна. И воскресшаго в третий
 день по писаниемъ. И возшедшаго на небеса, и седяща одесную оца.
 И паки грядущаго со славою, судити живымъ и мертвымъ, еего же
 црствю не будетъ конца. И в дха свтаго, гда, животворащаго, иже
 во оца и сходящаго, иже со оцемъ и сномъ спокланяема и слави-
 ма, глголашаго пррочи. во единъ стю сокорню и апльскую
 црковъ. исповдаю единно крщеніе, во оствленіе греховъ. Чаю
 воскресна мертвыхъ: и жизни вшдущаго века. аминь.

Діаконъ величїи: Станемъ добръ, станемъ со страхомъ,
 конемъ, стое возношеніе в мръ приносити.

Діакъ: Милость мира, жертв хваления.

И священникъ оубо вземъ воздхъ во стыхъ, и цфовавъ ѿ, помажетъ на единю
 мѣсто, глгола: Благодать гда: Діаконъ же поклонивъ, входитъ во стый
 олтарь. И приимъ рпдъ, вѣтъ стла благоговѣнно.

Свщенникъ возглаголю:

Благодать гда нашего ина хрта, и любы бга и оца,
 и причастіе стгво дха, вшди со вѣмн ками.

Діакъ: И со дхомъ твоимъ.

Сщеникъ: Горѣ и мѣнмъ сердца.

Діакъ: И мамы ко гдх.

Сщеникъ: Благодаримъ гда.

Діакъ: Достойно и праведно стъ, покланятиа оцъ, и снъ, и стомъ дхъ, трце
 единоещичей и нераздельней.

Сщеникъ приклоняа молитва:

Сый блго, гдн бже стче вседержителю покланяемый, до-
 стойно іакъ воинннъ, и првно и мѣпо великолѣпю
 сткни твоеа, тебе хвалити, тебе пѣти, тебе блгословити,

Вe гробѣ тѣлем, в пекле с душі со Бѹг, в раји пак с lotrem a на
 трунѣ с Otcem i Duchem, вше невystижителнѣ наплнуje, был jси,
 Kpистe.

Жако житоносец, крaснѣjší неж рај, вправдѣ сквѣлѣjší неж
 кажда крaловскa комната, укaзал се, Kpистe, гроб tvѹj, пра-
 мен нашeho vzkрїшѣнї.

Potom vezme pokrývku se svatého diskosu, položí ji na levou stranu svatého
 prestolu, pak sejme pokrývku se svatého kalicha a položí ji na pravou stranu
 svatého prestolu. Nato vezme velkou pokrývku (aer) s ramene diákona a okouří
 ji a pokrývá jí svatý diskos i kalich, řka:

Шlechetný Josef, s dřeva snav přečistě tělo tvé, plátnem čistým je ovi-
 nul a pokrýv je věcmi vonnými, ve гроб nový je položil.

I vzav kadidelnici z ruky diákona, okouje svaté dary třikrát, řka:

Prokaž dobrodiní Sionu, Hospodine, v zalíbení svém; nechť zbudou-
 vány jsou zdi jerusalemské. Tehdy zalíbíš sobě oběť spravedlnosti,
 žertvu a celopaly; tehdaž beránky na oltář tvůj klásti budou.

A odloživ kadidelnici (a spustiv felon), nakloní hlavu k diákonovi, řka:

Rozpomeň se na mne, bratře spolusloužící!

Diákon: Rozpomeň se Hospodin Bůh na kněžství tvé v království svém.

A skloniv i on hlavu, drže orar třemi prsty, dí knězi:

Pomodli se za mne, vладыко svatý!

Kněz: Duch Svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího zastíní tě.

Diákon: Tentýž Duch nechť spolupůsobí s námi po všechny dny života
 našeho.

A ihned: Rozpomeň se na mne, vладыко svatý!

Kněz: Rozpomeň se na tě Hospodin Bůh v království svém, vždycky,
 nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

A polibiv pravici kněze, vychází z oltáře severními dveřmi a postaviv se
 před svaté dveře, dí:

Исполнимъ моли́твъ ѱашѸ Гдѣви.

Лі́къ: Гдѣ, помѣ́ли.

Предложенныхъ чертнѣхъ дарѣхъ, Гдѣ помолнимъ.

Лі́къ: Гдѣ, помѣ́ли.

Сѣмъ храмѣ сѣмъ, ѣ из вѣроу, блгоговѣнїемъ ѣ сѣрахомъ
вѣнїемъ входѣщихъ вѣнъ, Гдѣ помолнимъ.

Лі́къ: Гдѣ, помѣ́ли.

Избави насъ ѿ великѣхъ скорби, гнѣва ѣ нѣжды, Гдѣ
помолнимъ.

Лі́къ: Гдѣ, помѣ́ли.

Зачѣпѣ, спасѣ, помѣ́ли ѣ сохрани насъ Бже твоѣю блгодѣтїю.

Лі́къ: Гдѣ, помѣ́ли.

Днѣ всегѣ совершѣнна, свѣта, мѣрна ѣ безгрѣшна, оу Гдѣ просїемъ.

Лі́къ: Подѣи, Гдѣ.

Агѣла мѣрна, вѣрна насѣтѣнника, храниѣла дѣшѣхъ ѣ чѣлѣсѣхъ ѱашнѣхъ,
оу Гдѣ просїемъ.

Лі́къ: Подѣи, Гдѣ.

Процѣнѣ ѣ ѿставлѣнѣ грѣхѣвѣхъ ѣ прѣгрѣшѣнїѣ ѱашнѣхъ, оу Гдѣ
просїемъ.

Лі́къ: Подѣи, Гдѣ.

Дѣбрыхъ ѣ полѣзныхъ дѣшѣмъ ѱашнымъ, ѣ мѣра мѣровнѣ, оу Гдѣ
просїемъ.

Лі́къ: Подѣи, Гдѣ.

Прѣче вре́мѣ живѣтѣ ѱашегѣ вѣ мѣрѣ ѣ пока́нїѣхъ кончѣтнѣ, оу Гдѣ
просїемъ.

Лі́къ: Подѣи, Гдѣ.

Kněz: Slitovností jednorozeného Syna tvého, s nímž veleben jsi s přesvatým, blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz: Pokoj všem.

Věřící: I duchu tvému.

Diákon: Milujme druh druhu, abychom jednomyslně vyznávali.

Věřící: Otce i Syna i Svatého Ducha, Trojici jednobytnou a nerozdílnou.

Kněz se klaní třikrát a říká tiše:

Milovati budu tebe, Hospodine, sílo má; Hospodin jest hradba má a útočiště mé. *(Třikrát)*

A políbí pokryté svaté Dary: nejprve aer nad svatým diskosem, pak nad kalichem a nakonec okraj svatého prestolu. Jsou-li kněží dva neb více, tedy i oni všichni takto líbají svaté Dary, jeden po druhém, a poté i jeden druhého na ramenou. Svěcením starší vždy řekne: „Kristus uprostřed nás,“ a mladší odvěti: „Jest a bude.“

Stejně tak diákon, jsou-li dva neb tři, políbí jeden každý svůj orar tam, kde je znamení kříže, a pak jeden druhého na ramenou, říkájce totéž, co kněží. Podobně i diákon, který stojí před svatými dveřmi, políbí svůj orar tam, kde je znamení kříže, a volá hlasitě:

Diákon: Dvěře, dvěře! Pozor mějme k velemoudrosti!

Kněz sejme se svatých Darů aer, pozdvihne jej a drží nad svatými Dary. Slouží-li více kněží, spolupozdvihují aer a drží společně nad svatými Dary, chvějíce (potřásajíce) jím a říkájce potichu (spolu s věřícími) Vyznání víry.

Žalmista: Věřím v jednoho Boha, Otce, Vševládcе, Stvořitele nebe a země, všeho viditelného i neviditelného.

I v jednoho Pána, Ježíše Krista, Syna Božího, jednorozeného a z Otce zrozeného přede všemi věky. Světlo ze Světla, Boha pravého z Boha pravého, rozeného, nestvořeného, jednobytného s Otcem, skrze něhož vše učiněno bylo. Jenž pro nás lidi a pro naše spasení sestoupil

Возглаголююще:

Щедротами едиnorodnagw cna твоего, съ нимже благо-
вѣнхъ сѣи, со преемѣмыхъ и благомыхъ и животворающимъ твоимъ
дхомъ, нынѣ и приешо, и во вѣки вѣковъ.

Лікх: ѿмѣнь.

Іерей: **М**иръ всѣмъ.

Лікх: и дхови твоёмъ.

Діаконъ: **В**озлюбимъ дръгъ дръга, да единомыслѣемъ исповѣмы.

Лікх: Оца, и сѣа, и сѣаго дха, тѣцъ единосущнѣю, и нераздѣльнѣю.

Сщеникхъ покланяетѣа трижды, глагола тайно:

Возлюблю тѣа, Гди, крѣпосте моа, Гдѣ оутвержденіе мое, и при-
вѣжнице мое. [Трижды.]

И цѣлуетъ сѣаа еице, ѣкоже съть покровѣны, первѣе верхъ сѣаго діаскопа: тѣже
верхъ сѣаго потирѣа, и край сѣаа трапѣзы предъ еокію. ѿце ли вѣдѣтъ екациен-
никхъ два, или множае, что и онѣи цѣлуютъ сѣаа кѣи, и дръгъ дръга въ рамена.
Настоятель же глаголетъ: хрѣтосъ погредѣ насъ. И ѿкѣцаетъ цѣлоуавый: и съть, и
вѣдетъ. Тѣкоже и діаконѣ, ѿце вѣдѣтъ два или три, цѣлуютъ кѣиждо ораръ евоѣ
идѣже крѣта образа, и дръгъ дръга въ рамена, чтоже глаголюще, съже и екациенни-
цы. Подокнѣ же и діаконѣ покланяетѣа, на немже стоитъ мѣстѣ, и цѣлуетъ
ораръ евоѣ, идѣже съть крѣта образа, и глаголетъ величаво:

Двѣри, двѣри, премъдростію конемемъ.

Сщеникхъ же воздвизаетъ воздѣхъ, и держитъ надъ сѣымъ дарми. ѿце же и инѣ
вѣдѣтъ сщеницы елѣжацин, тѣкоже воздвизаютъ сѣымъ воздѣхъ, и держатъ
надъ сѣымъ дарми, погравлюще, и глаголюще къ себѣ, ѣкоже и люде, исповѣданіе
вѣры:

Вѣрѣю во единого бга оца вседержителя, творца небъ и земань,
видимыхъ же всѣмъ и невидимыхъ. И во единого гда ина хрѣта,
сѣаа бжѣа, едиnorodnago, иже ѿ оца рожденнаго прежде всѣхъ
вѣкхъ: свѣта ѿ свѣта, бга истинна ѿ бга истинна, рожденна, не со-
творѣнна, единосущна оцѣ, иже кѣа быша. **Н**асъ ради человекхъ, и

Doplňme modlitbu naši k Hospodinu.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za předložené důstojné dary k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázní
Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze,
k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože,
blahodatí (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom celý den dokonale, svatě, pokojně a bez hříchu strávili,
Hospodina prosme.

Věřící: Dež, ó Pane! (Dež, Hospodine.)

Za anděla pokoje, věrného vůdce, ochránce duší a těl našich, Hospo-
dina prosme.

Věřící: Dež, ó Pane! (Dež, Hospodine.)

Za odpuštění a prominutí hříchů a poklesků našich Hospodina
prosme.

Věřící: Dež, ó Pane! (Dež, Hospodine.)

Za to, co je dobré a užitečné duším našim, a za mír světa Hospodina
prosme.

Věřící: Dež, ó Pane! (Dež, Hospodine.)

Abychom ostatní čas života svého v pokoji a pokání skončili, Hospo-
dina prosme.

Věřící: Dež, ó Pane! (Dež, Hospodine.)

Хрѣтіанскїа кончіны жнвотѣ нашегѡ, безболѣзненны, непорѣдны, мїрны ѡ добрагѡ шѡвѣта на стрѣшнѣмъ сѣдїци Хрѣтовѣ проєнмъ.

Дїкъ: Подїи, Гдї.

Прееѣшю, пречѣшю, преблгословєнншю, славношю влчцѣ нашѣ Бѣш, ѡ приєнодѣш Мрїю со вѣрми стѣими поманѣвше, елми себе, ѡ дрѣгъ дрѣга, ѡ вєсь жнвотѣ нашѣ Хрѣш Бѣш предадїмъ.

Дїкъ: Тевѣ, Гдї.

Мїтѣка приношенїа,
по поставленїи вѣрєтвенныхъ дарѡвъ на стѣмъ прееголѣ.

Гдї Бжє нашѣ, создѣвнїи насѣ, ѡ введїи вѣ жнзнь єїю, показѣвнїи намъ пѣтїи во єпасєнїє, дарѡвѣвнїи намъ нѣннхъ тїаннхъ ѡкрѡвєнїє: ты бо єєи положївнїи насѣ вѣ сѣвжєв єїю, єилою дѣха твоегѡ стѣгѡ. Блгѡколїи оѣкѡ Гдї, вѣтїи намъ сѣвжїтєлємъ нѡвагѡ твоегѡ завѣта, сѣвгѣмъ стѣихъ твоїхъ тїаннєтѣвъ, прїемнї насѣ приєближѣющнхєл стѣомъ твоемъ жєртѣвнннєш, по мнѡжєтѣвѣ мїлѡстїи твоеѣ, да бѣдемъ достѡннїи приноєтїи тевѣ словєншю єїю ѡ безкрѡвншю жєртѣвѣ ѡ нашнхъ согрѣшенїнхъ ѡ ѡ людєкнхъ некѣжєтѣвннхъ: юже прїємъ во стѣий ѡ пренѣннїи, ѡ мѣслєннїи твоеї жєртѣвнннєш, вѣ коню блгѡдѣхнїа, возннєполнїи намъ блгѡдѣть стѣгѡ твоегѡ дѣха. Прїзрї на ны Бжє, ѡ вїждѣ на сѣвжєв єїю нашѣ, ѡ прїемнї ю, їакоже прїѣлѣ єєи ївєлєвы дары, нѡєвы жєртѣвы, ївєрѣмова вєєплѡдїа, мѡнѣєѡва ѡ їарѡнѡва єцїєнєтѣва, єамѣїлока мїрнѣа. їакоже прїѣлѣ єєи ѡ стѣихъ твоїхъ ѡплѣш їєтннншю єїю сѣвжєв, єїцє ѡ ѡ рѣкѣ насѣ грѣкшнхъ прїемнї дары єїѣ вѣ блгѡстїи твоеї Гдї: їако да єподѡвльшєл сѣвжїтїи безъ порѡка стѣомъ твоемъ жєртѣвнннєш, ѡ вєрѣцїемъ мздѣ вѣрннхъ ѡ мѣдрнхъ стрѡїтєлєн вѣ дєнѣ стрѣшннїи создѣанїа твоегѡ прѣвєднѣгѡ.

Za křesťanské skonání života našeho, bez bolesti, bez zahanbení, v pokoji a za dobré zodpovídání se na hrozném soudu Kristově prosme.

Věřící: Dejž, ó Pane! (Dejž, Hospodine.)

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslavenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhu i veškeren život náš Kristu Bohu poručme. (Diákon, pokloniv se a přezhnav, odstupuje před ikonu Spasitele.)

Věřící: Tobě, Hospodine.

Modlitba přinášení Darů Bohu, po jejich uložení na svatý prestol:

Hospodine, Bože náš, jenž jsi nás učinil a k životu tomuto přivedl, cesty ke spasení nám ukázal a zjevení nebeských tajů daroval; ty jsi nás ke službě této mocí Ducha svého Svatého ustanovil. Dej nám tedy svolení, Hospodine, býti služebníky Nové tvé smlouvy, vykonavateli svatých Tajin tvých. Přijmi nás, přistupující ke svatému obětnímu stolu tvému, *Bože*, podle mnohé milosti své, abychom hodnými se stali přinéstí tobě liturgickou tuto a nekrvavou oběť za hříchy naše a nevědomost lidskou. Přijav tuto oběť na svatý, nadnebeský a duchovní oltář svůj jako vůni příjemnou, sešli nám blahodat Ducha svého Svatého. Shlédni na nás, Bože, a popatř na tuto službu naši a přijmi ji, jako jsi přijal dary Ábela, oběti Noe, zápaly Abrahama, služby kněžské Mojžíše i Árona, pokojné oběti Samuele. Jako jsi přijal pravou tuto službu od svatých svých apoštolů, tak přijmi i z rukou nás hříšných Dary tyto, Hospodine, v dobrotě své. Abychom hodnými se stali bezchybně sloužit svatému obětnímu stolu tvému, a obdrželi tak odměnu věrných a moudrých správců ve strašný den spravedlivé odplaty tvé.

